

**BİZ HALKIZ GELECEK ELLERİMİZDEDİR**

# Özgür gelecek

16 - 30 KASIM 1993 SAYI:16 FİYATI: 10.000 TL (KDV DAHİL)

YASAL DÜZENLEMELERİ KAMU ÇALIŞANLARININ  
MÜCADELESİ BELİRLEYECEKTİR  
9. sayfa  
BARAN'LA SÖYLEŞİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ VE  
MİSAFİRLİKİ  
5. sayfa  
FABRIKALARA DA KORUCULUK...  
7. sayfa  
DEVLETİN BİR ÇÜRÜMÜŞLÜĞÜNÜN ÖRNEĞİ:  
İHALELER  
14. sayfa  
BARIŞ VE DEMOKRASİ PLATFORMU KURULDU  
10. sayfa  
KONTR-GERİLLA'DA İÇ HESAPLAŞMA  
7. sayfa  
VE SEVGİ VE KAVGA VE ÖZGÜRLÜK  
19. sayfa  
MARKSİZM VE GERİLLA SAVAŞI  
16. sayfa

FAŞİST TC'NİN SALDIRILARINA KARŞI

## Gün: Birlik ve mücadele günüdür!..

■ Tüm işçiler, memurlar, emekçiler ve öğrenciler her türlü üretimi felce uğratarken; çeşitli ulus ve milliyetlerden Türkiye halkı, kitlesel sokak gösterileriyle, radikal bir karşı koyuşa yönelmelidir.  
■ Uzun yıllar verilen mücadelelerle kan ve can pahasına elde edilen kazanımları gaspetmeyi amaçlayan faşist TC'ye karşı, kazanılmış haklarını savunmalıdır.

3. Sayfa



Egemenlerin meydanlara sürdüğü tanklar artık halka korku vermiyor, aksine beyaz ordu halkın gözünde çözülüyor ve güven erozyonuna uğruyor.

## TİKKO'dan 4 Karakola baskın TMLGB'den 25 bankaya molotof



Her baskında ve pusuda düşmana ölümcül darbeler vuran TİKKO gerillaları TC'yi yeni hal çareleri aramaya itiyor.

■ Tunceli Merkeze bağlı Geyiksu (Deşt) Nahiyesi Karakolu, PKK gerillalarının taciz ateşine uğradıktan 2 gün sonra, 22 Ekim'de TİKKO gerillalarının baskınına uğradı.  
■ 22 Ekim günü Geyiksu Karakolu'nu bastıktan sonra Amutka Karakolu'nu ve 12 Kasım günü de Ovacık-Sırtkan Karakolunu basan TİKKO gerillaları beyaz orduya çok sayıda kayıp verdi.  
■ 4 Kasım akşamı Lice katliamını protesto etmek için TMLGB tarafından İstanbul'un değişik semtlerinde 25 banka molotoflandı.

4. Sayfa

## TC'nin Lice katliamı protesto edildi

■ TKP/ML- YDB tarafından, Viyana, Paris ve Köln'de olmak üzere Avrupa'nın üç merkezinde, tertiplendiği yürüyüş ve mitinglere binlerce kişi katıldı.

23. Sayfa

## Emekçiler, haksız savaşa oğul yollamayın!

■ ...TC askerinin cenaze töreninde ise resmi törenin soğukluğu ya da kışkırtıcı ajanların ve ülkücülerin provokasyonları kendisini göstermektedir. Ve ailelerin ağıtları... ağıtları...

21. Sayfa

## Küçükçekmece belediye işçileriyle röportaj

■ "Belediye işçisinin okumuş, kültürlü ve masa başında çalışan kesimi, temizlik işinde çalışan kültür düzeyi geri olarak nitelendirilen kesimden eylemde daha geriye düşebiliyor. Bu bana İbrahim Kaypakkaya'nın 'En geri en ileridir' formülasyonunun doğruluğunu pratikte kavratı."

11. Sayfa

## Okurdan

İğneyi kendine,  
çuvaldızı  
başkasına

Mücadele Gazetesinin 16 Ekim tarihli 67. sayısında yayımlanan "Devrimcilerin Yurtseverlerin Dersim Sınırı" başlıklı yazı, "Başkiyle gelişmeyi teorileştiren bir anlayış, kendine her zaman çatışabilecek birilerini bulabilir. Bugün TDKP ise, yarın başka birileri olabilecektir. Hiç kimseyi bulamazsan halka yönelecek, halkla çatışacaktır" denildi. Yazıda, sol içi çalışma anlayışının kökeninde kendine ve halka güvenilmezliğini yattığı ifade edilerek, hiçbir örgütün kendi kurallarını ve düşüncelerini başkalarına zorla kabul ettirmeyeceği belirtildi.

Önce şunu belirtmek istiyorum. Dersim bölgesinde önce ve sonra gelişen bütün olumsuzluklara tavrımızı net bir şekilde kamuoyu bildiği için tekrar değişme gereği duymuyorum. En son örnek Özgür Gelecek'in 11.10.93 tarihli basın açıklaması. Mücadele gazetesinde öyle bir yazı yazmış ki bilmeyen de der ki sütle leke var bunlarda leke yoktur. Bunu yazan baylar yazarken hiç mi kaleminiz titremedi, yüzünüz kızarmadı mı? Söylediklerimiz doğru ama sizler bunu pratikte ne kadar uyguluyorsunuz? Bugüne kadar devrimci halk adına ne kadar kan döktünüz. Bunun en son örneği 29 Eylül'de İsviçre'nin St. Gallen kantonunda Bedri Yağan taraftarı olan Ahmet HOZER'in katledilmesidir. Önce iğneyi kendine çuvaldızı başkasına batırın. Sizler bu tavrıtanızdan vazgeçemediğiniz müddetçe eleştirilerinizde ne kadar samimi olabilirsiniz? Baylar yazdıklarınız iyi, pratikiniz sizi idam ediyor. Eğer bu konuda samimi iseniz bundan sonra devrimci hukuk adına devrimci kanı dökmeyiniz.

İsviçre'den  
Özgür Gelecek okuru  
ÇAVUŞ

Özgür Gelecek'in  
yanındayız

Değerli dostlar,  
Faşist TC devletinin barbarca uyguladığı baskı, sömür, katliamlarıyla beraber sivil maskeli faşistleri örgütleyip silahlandırmaktadır. Nutuklarıyla mazlum insanlara yönelik yeni senaryolar hazırlanmaktadır. Bu türden senaryolara karşı halka bilinç veren halkı duyarlı olmaya ve esas zulumün, baskının, katliamın kimler tarafından uygulandığını dile getiren sosyalist basın (Özgür Gelecek) TC devleti tarafından kapatılmaya, susturulmaya çalışılıyor. Bugün DGM'leri yitirip hızıyla sosyalist basını kapatmaya yönelmiş ve anti-demokratik bir şekilde Özgür Gelecek gazetesini 15 gün kapatma davası açmış imtiyaz sahibi Nergiz Gülmez tutuklanmış ve

Yazışları Müdürlü'ne çeşitli cezalar biçilerek emellerine ulaşmaya çalışmaktadır. Ama nafle heveselerini kursaklarında bırakacağız. Tüm bu çağ dışı uygulamaları nefretle kiniyor. Bu tür baskıların siz Özgür Gelecek emekçilerini yıldıramayacağına olan inancımızdan mücadeleimizde üstün başarılar dilerim.

A.İhsan Batasul Çankır

Devrimci-  
yurtseverlere  
çağrı

Gazi Üniversitesi'nin Bolu'daki bölümünden oluşturulan Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretime açıldı. Bolu'nun yaklaşık 20 km. uzığında bir dağ başında kurulan üniversite 3 fakülteden oluşuyor. Aceleyle getirildiği hemen belli olan yollardan okula gitmek için önce çeşatli sonra da para gerekiyor. Çünkü yollar (hele de kış için) ulaşılabilir ve servisler de paralı. Üniversite yan inşaat görünümünde. Bütün bunlar bir yana mevzuata göre şehir içinde olması gereken Eğitim Fakültesi de "şehir dışında". Bakalım ders kitaplarında yer alan bu zorunluluğu hocalar öğrencilere nasıl açıklayacaklar. Asistanların öğretimi görevlisi konumunda olduğu iktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ise akademik kariyeri olmayan sözleşmeli hocaların (!) ders verdiği Eğitim Fakültesi üniversiteden çok işeyi çağırıyor. Yeni öğretim yılı büyük bir karışıklıkla başladı. Öğrenciler bu karmaşayı çaresizlikle seyrediyorlar. Faşizmin hızla örgütlendiği üniversitede en kalabalık konumda olan yurtseverler bir tarikat gibi "kalabalık yapmaktan" öteye gitmiyor. "Türk Solu"na tepki diye tepkisiyle getiren bu arkadaşlar, mezhepci diye diye tankatçıları iyice benimsediler. Bir zamanlar Marksizmin kalisi olarak bilinen İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde kala kala bir-iki trockist öğretim görevlisiyle, kütüphanedeki K. Marks'ın Kapital'inin 2 cildi kaldı. Faturanın bizlere çıkacağı açık olan bu duruma karşı bütün arkadaşları özellikle devrimci-yurtsever arkadaşları duyarlı olmaya ve tepki vermeye çağırıyoruz.

Bolu'dan ÖG okuru

Özgürlük Dünyası'na  
bir yanıt ve bazı  
hatırlatmalar üzerine

"Özgürlük Dünyası"nın 58. sayısında Ali Güneşli imzasıyla çıkan "Propaganda-Ajıtasyon ve Yayın Organlarındaki Reklam ve Reklamcılık Üzerine" adlı yazıyı okuyunca dehşet içinde kaldık. Çünkü belli bir "mısyon"un savunuculuğunu yapan bir yayının organında devrimcileri bu denli küçümseyen, kendini de bir o kadar

beğenen bir anlayış bizi şaşırttı. "Özgürlük Dünyası" kendi mantığına göre, kendisinin dışındaki "Sol'a" nasihat veriyor. Ama ne nasihat! Demeye dilimiz varmıyor ama, tabiri caizse düzenin akıl hocalarının kullandığı dil kullanmaktan geri kalmıyor. Ne diyorlar egemenlerin akıl hocaları; "aslında TIKKO'nun, Dev Sol'un gücü çoktan tükenmiş, ama reklamcılık sayesinde ayakta duruyorlar". Onlara göre "basın bunlardan hiç sözlemişse ayakta bile kalamazlar." vb. vb. Egemenler her sıkıştıklarında çareyi "yasal tedbirler" almakta buluyorlar. bunun anlamı



açıktır ki basını ve Demokratik Kitle Örgütlerini cendereye almaktadır. Boyak burjuva basını getirilen yasakları anti-demokratik bulunca hemen olacak Bab-ı Ali'nin anlı-şanlı kalemlerleri Başbakanlık konutunda yemeğe çağırıyor ve orada onlara gerekli bilgi (!) verildikten sonra "anti-demokratik" olan yasalar birden boyalı basının saygılarına "demokratik" oluverirler. Çünkü orada onlara "Türk Basınına (düzenin basını olarak arılayın) herhangi bir kısıtlama getirilmeyeceğini, ancak yasadışı örgütlerin reklamcılığını yapan bazı yayınları terbiye etmeye yönelik tedbirler" alınacağı söyleniyor. "Özgürlük Dünyası" da Özgür Gelecek gazetesini TIKKO'nun "Reklamını" yapmakla itham ediyor. Özgürlük Dünyası" da sapla-samandıra birbirine karıştırarak burjuvazinin reklamcılığıyla devrimci Ajıtasyon ve propagandayı aynı kefeye koyuyor. Aynı yazı da "Ö. Dünyası" Reklamcılığın kapitalistlere özgü bir şey olduğunu da belirtiyor. Gerçekten de suun pazarlar (talepler) yaratıyorlar, böylece mallarını satma yollarına gidiyorlar. Bu, anarşist üretimin doğal bir sonucudur. Peki Özgür Gelecek neyi pazarlıyor? "Özgürlük Dünyası"na göre "TMLGB'nin çıkardığı güdümleri pazarlıyor". "TIKKO'nun yağ, çökelek, peynir fiyatlarını belirlenmesini, ormanların kesiminin düzenlenmesini" yayınıyla reklamcılık yapıyor. Bunları kendini beğenmiş küçük burjuvazinin o kibiri tavrıyla söylüyor. Söylemeye gerek yok ki bütün bu gelişmeleri küçümseyiyor. Belli ki bu arkadaşların çocukluk döneminde yakalandıkları o kendini beğenme hastalıklarından "büyümeleline" rağmen halen kurtulmuş

değiller. Çok söyledik, bir kez daha yineliyelim; arkadaşlar, gerilla mücadelesinin amacı silahlı adamların dağda dolaşması ve yer yer düşman güçleriyle karşılaşmalarında çatışmaya girmesi değil, bunu böylece bilin. Gerilla bu görevlerinin yanısıra halkın yaşam biçimini de düzenler. Devrimci polansiyelin yaygın olduğu yerlerde tek tek lümpen kültürü insanların olması durumunda onlara karşı eğitici bir takım tedbirler de alır. Örneğin kumar oynayan bir köylüye kumarın zararları tekrar tekrar anlatılır, sonuç vermediyse bazı müeyyideler uygulanır. Alkol ve uyuşturucu bağımlılarını da keza aynı

şekilde eğitmeyi amaçlar, eğitimmemekte ısrarlı ve uyuşturucu bağımlılarını da keza aynı şekilde eğitmeyi amaçlar, eğitimmemekte ısrarlı olanlara karşı müeyyideler uygulanır. Çünkü Başkan Mao bize "değişmek istemeyen insanı değiştiremezsiniz" diyerek bu tür insanlara karşı nasıl davranmamız gerektiğini göstermiştir. Gerilla, tefeci-tüccarların insanına bırakmamak, ve daha

köylülerin yararına olan bir yığın başka şeyler yapmak da gerillanın başlıca görevleri arasındadır. Bütün bunların heresi reklamdır? Bunlar gelecekte kurulacak Halk İktidarının ön hazırlığıdır, halk iktidarını şimdiden köylülere kavratmaktır. Eğer TIKKO gerillaları bugün bütün bunları yapma durumuna gelmişlerse ve eğer belirli bölgelerde halk arasındaki çalışmaları asgari düzeye indirmeyi başarmışlarsa, eğer halkı tefeci-tüccarların insanına bırakmayacak kadar inisiyatif sahibi olmuşlarsa ve eğer halk, kendi sorunlarının çözümünü devletten değil de gerilladan bekliyor ve istiyorsa bundan niye gıcık oluyorsunuz? Bütün bunları görmemezlikten gelmenizi (yapınıza uygun olması nedeniyle) kabuledebiliriz, ama bunları gören ve dergilerinde yayımlayanları "Reklamcılıkla" suçlamayı kabullenemeyiz. "TKEP-L. gerillalarının bir cayıcı etkisiz hale geldikten sonra duvarlara slogan yazma"larıyla TIKKO gerillalarının yaptıkları aynı şeymiş gibi göstermez sapla samandıra birbirine karıştırmaktan başka bir şey değildir.

Faşizmin hüküm sürdüğü bizim gibi ülkelerde devrimci mücadelede ajıtasyon ve propaganda faaliyeti, tüm baskılan kaynağı olan sisteme yöneliktir, bu nedenle de önemi büyüktür. Dolayısıyla ajıtasyon ve propaganda faaliyet örgütlenme perspektifine hizmet etmektedir. Silahlı veya silahsız, ajıtasyon ve propaganda faaliyetimizin amacı düşmanı bütün kurumlarıyla birlikte teşhir etmek, halk kitlelerine siyasal iktidar için mücadele perspektifini vermektedir...

Bir Özgür Gelecek okuru

## OKURLARIMIZIN DİKKATİNE

Kemal BOZTAŞ Vakıflar Bankası Nuruosmaniye şubesindeki Yurtiçi ve Yurtdışı hesapları kapatılmıştır. Bundan sonra Hasan BUYUKDERE, Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi Yurtdışı Mark hesabı: 3001530-5 Avusturya Şilini: 3001531-3 Yurtdışı: 94597-2 hesaplarına yatırılması önemle duyurulur.

Özgür Gelecek

Özgür  
gelecek

elinize daha sağlıklı geçsin istiyorsanız

ABONE OLUN!

ABONE BEDELİ: Yurtiçi

6 aylık (12 sayı) 120.000 TL 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL

Yurtdışı

6 aylık (12 sayı) 48 DM 1 yıllık (24 sayı) 96 DM

Banka mabuzunun fotokopisini

"Özgür Gelecek Gazetesi, Umut Yayıncılık Ltd. Şti. Oğul Sokak No. 10/2 Sultanahmet/İSTANBUL" adresine gönderin.

— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 120.000 TL/240.000 TL'yi Yurtiçi Hesap No: 94597-2 Hasan BUYUKDERE : Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesine yatırın. Mabuzun fotokopisi ektedir.  
— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 48 DM/96 DM'yi Hasan BUYUKDERE : Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi Mark Hesabı: 3001530-5 yurtdışı hesabına yatırın. Mabuzun fotokopisi ektedir.

ADI SOYADI:  
ADRESİ:  
ŞEHİR:  
TELEFON:

İMZA

UMUT YAYINCILIK VE BASIM SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ Sahibi ve Yazışları Müdürü: Bülent ÖZDEMİR, Genel Yayın Yönetmeni: Aydın Hanbayat, Yönetim Yeri: Oğul Sokak No. 16 Sultanahmet/İSTANBUL Tel:516 25 38 - 516 60 20 Faks: 518 23 23. BÜROLAR: İSTANBUL KARTAL BÜROSU: İstasyon arkası Pınar Pasajı-İşhanı Kat:4 No:57 Kartal/İST. ANKARA: Necatibey Cad. No. 80-12 Mallepe Tel-Faks: 230 63 27. İZMİR: Mehmet Ağa Mah. 853. Sok. Özyurtsever İşhanı Kat:2 No:212 Konak Tel: 419 309, ÇUKUROVA: Alstürk Cad. Balçıkçı Karşısı Çıkmaz Sokak Seven Ap. Kat:1 Daire 1. Tel: 573 780 Adana, MALATYA: Tabakhane Mah. Balırcılar Çarşısı Yeni Sarıbeyoğlu İşhanı K:2 NO:64 Tel-Faks: 22 08 04, KAYSERİ: Sivas Cad. Stad İşhanı Kat:6 NO:605. Avrupa Temelcilik: Basel Halkıvi Erlen Str. 58-4057 Basel SCHWEIZ ABONE KOŞULLARI: Yurtiçi, 6 aylık (12 sayı) 120.000 TL, 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL, Yurtdışı, 6 aylık (12 sayı) 48 DM, 1 yıllık (24 sayı) 96 DM, Yurtiçi Hesap No: 94597-2 Hasan BUYUKDERE : Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi, Mark Hesabı: 3001530-5, Avusturya Şilini: 3001531-3, Baskıya Hazırlık: UMUT YAYINCILIK, Basıldığı Yer:AYDINLAR MATBAASI, Dağıtım: YAY-SAT

## FAŞİST TC'NİN SALDIRILARI

## Halk muhalefetini engelleyemez!

**A**rtık olağan hale gelen Olağanüstü Hal uygulaması 4 ay daha uzatıldı. Özellikle gerilla savaşı karşısında ne yapacağını bilemez duruma gelen kopradorlar ve büyük toprak ağaları devleti, inisiyatif ele geçirmek için atak üstüne atak yapıyor. Her alanda atağa geçmekle birlikte, atak yönleri habire değişiyor. Düşman o kadar çok ki! Nereye baksa düşman görüyor. İşçi sınıfı, düşman olarak özelleştirilmenin, işsizleştirmenin karşısında duruyor. İktidar istemleri canlanıyor. Memurlar toplu sözleşmeli ve grevli sendika hakkı için devletin karşısında duruyor, işçilerle dayanışmaya yöneliyor. Genel grev istemi ortak-güncel talep halini alıyor. Öğrenciler demokratik eğitim ve özerk üniversiteler için karşılarında duruyor. Halkın, halk iktidar mücadelesine olan sempatisi gelişiyor. Köylülük, özellikle Türkiye Kürdistanı'nda silaha sarılmış durumda. Böylece Halk Cumhuriyeti'nin temel taşları döşeniyor. Can alıcı sorun olarak Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gündemdeki yerini koruyor. Bunca düşman arasında dört bir yana saldırıda bulunan devletin en fazla başını ağrıtan Kürt sorunu, alınan kararların yönelimini belirliyor. Ve Mart seçimlerine kadar pervasız saldırı ataklarıyla "alçak şiddetli savaş"la (siz birinci sözcükten sonra virgül koyarak da okuyabilirsiniz) ortamı düzlemek, orduyu iç savaştan çekmek istiyorlar. Ordunun yıpranmışlığını düzeltmek ve Ortadoğu'ya yönelik ABD planlarındaki yerini alabilmek için bu gerekiyor. Böylece, hem seçimlerin "güvenliğinin" sağlanmış olacağı, hem de ordunun yıpranmasının önüne geçileceği hesaplanıyor. Ordunun yerini, sayısı artırılan özel tim, jandarma ve polislin alması planlanıyor. Ancak bu hesabın tutması mümkün görünmüyor. Belki ordu çekilecek, yerini özel tim alacak; ancak, bozulan moralin düzeltilmesi ve mücadelenin bastırılması mümkün olmayacaktır. Zira, bugün yapılması gündeme alınan hemen hiçbir şey yeni değildir. Hepsini halihazırda zaten uyguluyor. Köylerin yakılıp-yıkılmasından tutun da, devrimci-demokrat, sosyalist basına uygulanan kıskaç hareketine kadar hepsi var olanın katmerleştirilerek sürdürülmesinden başka bir şey değildir.

Anti-terör yasasında yapılan değişikliklerin amacı da budur. Bu yasa "sıkıyönetimi önleyen" yasa olmuştur. Koalisyon ortakları bu yasa da anlaşırken Çiller'in Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Güreş'i arayıp "Terör yasasını kabul ettik" diye haber vermesinin nedeni "sıkıyönetime gerek kalmadı" mesajının iletilmesinden başka bir şey değildir. İstenilen her yasanın çıkarılıp, hareket serbestliğinin olduğu "demokrasi" dönemi dururken sıkıyönetime ne gerek var anlayışı hakimiyetini sürdürüyor.

Yeni düzenleme, daha çok, gerilla savaşı verenlere ve çevresine yöneliktir. Hatta daha da darlaştırarak söyleyebiliriz ki, devrimci-demokrat, sosyalist basını ve DKÖ alanındaki mücadeleyi sindirmek içindir. Yasaya göre; örgüt üyesi olmasa da örgüt adını kullananlara örgüt üyesi gibi hapis ve para cezası, örgüte yardım ve yakınlık edene 2,5 milyara kadar para, 10 yıla kadar da hapis cezası verilecek. Bağışta bulunanlara para ve hapis cezası gelecektir. Suç işleyen eğer devlet dairesinde ça-

şıyorsa, ceza, iki kat arttırılacak. Basın suçlarına-ki, ağızımızdan çıkan kağıda dökülen herşey suç oluyor- verilen cezalar iki katına çıkarılacak. Ceza getiren maddeler arttırılacak. Para cezaları 100 milyarlara, kapatma cezaları 1 yıla çıkarılacak. Kapatılan yayınevi, sendika, dernek, parti, vakıf, şirket vb.lerinin mallarına el konacak. Yurtdışında yürüyüşe katılanlara, devlet aleyhinde konuşanlara 6 yıla kadar hapis cezası verilecek ve bundan böyle TC. vatanı olmayanlara da bu yasa uygulanacak.

Gerilla savaşı çevresine yönelik saldırılar arttırılırken; karşı-devrim çevrelerine de (Erzurum ve Sivas örneklerinde olduğu gibi) önemli avantajlar getiren bu yasa; devrimci güçlerle mücadele eden devlet güçlerinin ücretlerine ve Olağanüstü Hal bölgesi tazminatlarına vb.lerine de artış getirmektedir. Ve bu, yasaya göre, Maliye Bakanlığı bünyesinde oluşturulan fon'la karşılanacak. Geçmişte kesilen fon oranları arttırılırken, buna yeni alanlar da eklenecek. Tekel ürünleri, trafik cezaları, pasaport işlemleri, silah taşıma-bulundurma izinleri, at yarışları, milli piyango, KİT gelirleri, KDV oranlarındaki artış, ticari plaka işlemleri vb.lerinden sağlanacak. Bununla, devlet terörü zam terörüyle de desteklenerek, halkın boğazı biraz daha sıkılacak, katliamlar daha da arttırılacaktır.

SHP'nin bu yasa çerçevesinde karşı mücadele yürütüyormuş gibi kopardığı yaygara salıhtekarlıktan başka bir şey değildir. Bizim gibi ülkelerde sosyal demokrasi, faşizmin dayanağı ve halkı uyutma aracıdır. Bu, yasa tartışmaları sürecinde ve bu yasayı sosyal demokratların da onaylamasıyla bir kez daha kendini göstermiştir. Kontak ve kepenk kapatmanın ceza işlemi dışında kalması ve terör sanığının tutacağı avukat sayısına sınırlama konmaması vb. "iyileştirmeler" yutturulan zokanın büyüklüğünü ve acımasızlığını gizlememelidir. Bunu görmezden gelmek, halka ihanetten başka birşey değildir. Muhalefetteyken anti-terör yasasına, Çekiç Güc'ün varlığına, Olağanüstü Hal uygulamasına, koruculuğa vb.lerine karşı çıkan SHP'nin, ortağı olduğu koalisyon dönemi, sözde karşı çıkılan her uygulamanın kat bokat arttırdığı bir azgın faşist dönem olmuştur.

Gözü dönmüş faşistler, yıllar sonra yine Evren'in o kit zekasına muhtaç hale gelmişlerdir. "Asalım mı, besleyelim mi?" tartışması yeniden gündeme getirilmiştir. Şimdi SHP ve benzerleri yeniden muhalefet (!) edecek, bütün iddia ve tezler yeniden tekrarlanacak, devrimci-demokrat muhalefet ısrarla mücadele yürütecek ve tutunacak ipi olmayan egemen sınıflar, belki de darağacı ipine birkez daha sarılacaklar. Ve yine sosyal pratik, sanlıkları her ipin ve ip çekişin, kendilerini biraz daha mezara yaklaştırdığını kanıtlayacaktır... DEP parlamenterlerinin dokunulmazlığının kaldırılması çalışmalarını da aynı azgınlığın ve çıkmazda kıvrınmanın ürünüdür. Bunalım ve tıkanma faşist şiddeti, faşist

şiddet bunalım ve tıkanıklığı derinleştiriyor.

Askerlik süresi daha yeni indirilmişken, şimdi sürenin yeniden uzatılması tartışılıyor. Militarist güce tapmanın ve militarizme güvenmenin yarattığı psikoloji burada da kendisini gösteriyor. Gerek askerden fırat etmeler gerekse de gitmemeler, devleti ürkütmeye başlamıştır. Asker kaçaklarını daha sıkı aramanın yanısıra, isteyenin 19 yaşında da askere alınabileceği söyleniyor. Ve artık, açıköğretimde ya da devam zorunluluğu olmayan yüksek okullarda okuyanların tecil işlemlerinin yapılmayacağını da açıklamaktadırlar. Devrimci-demokratların artık gitmediği askerliğe, şimdi sıradan insanlar da gitmemeye başlamıştır. Oğlu askerde olan aileler, hemen her ölen asker cenaze töreninde "artık devlete askerlik için vereceği oğlu olmadığı" şeklindeki açıklamaları duyulmaktadır. Devletin en "güçlü" kurumu denilen orduya ve "kutsal görev" denilen askerliğe, sıradan halkın dahi güveni ve ilgisi giderek tükenmektedir. Sallaşma giderek belirginleşiyor. Devletten yana ideolojik yönelimi olmayanlar askerliğe sempatiyle bakmıyorlar. Beyaz ordu halkın gözünde çözülüyor ve güven erozyonuna uğruyor. Buna kendi elemanlarının (gerek görevdeyken gerekse de emeklilikten sonra) faili "meçhul" şekilde öldürülmeleri de eklendiğinde, uğradığı güven bunalımının derinleşen boyutları ortaya çıkıyor.

Devlet içinde uzun yıllar istihbaratçı ve özel harpçi olarak çalışan Ahmet Cem Ersever bile işe yaramaz hale geldiğinde ve sırları açıklayacakmış gibi bir yönelime girdiğinde Ersever ve çevresindeki dört kişi kontr-gerilla yöntemleriyle susturuldu! Şu anda Özel

Harpçiler arasında panik yaşanıyor.

Ve bunun en güzel yorumunu da Parlamenterler yapıyor: ANAP İstanbul parlamenterleri Fevzi İşbaşaran, "Ersever'in başına gelen bizim de başımıza gelebilir. Konuşursak biz de faili meçhul oluruz" diyor.

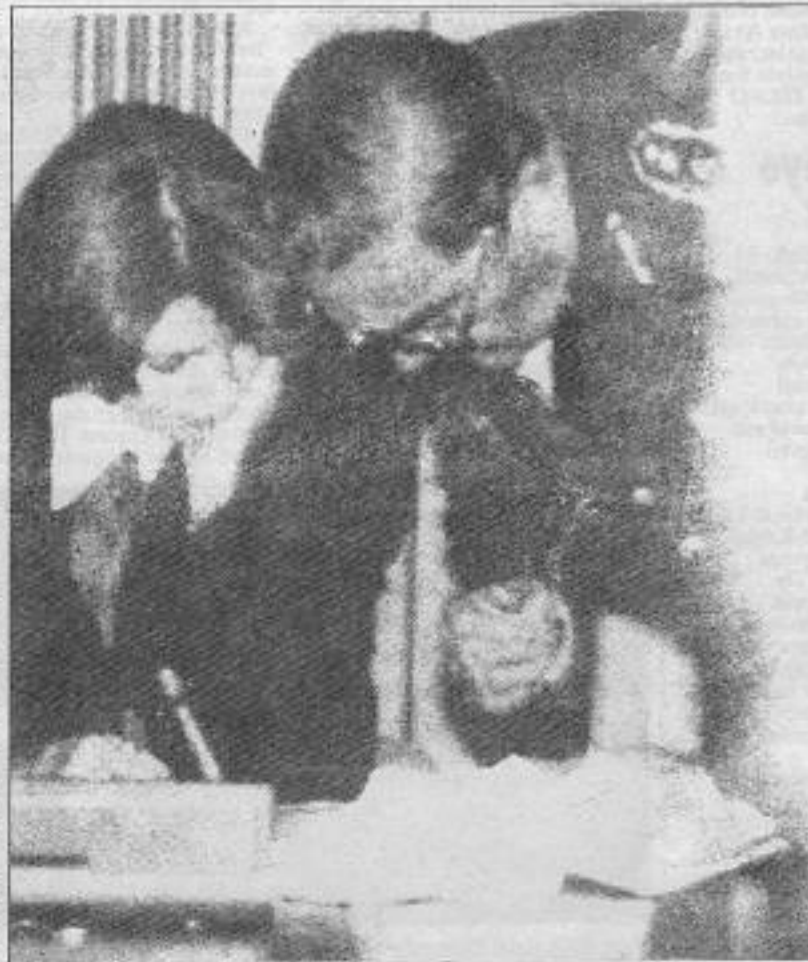
Buradan çıkarılacak sonuç şudur; faşist diktatörlüklerde ona uşaklık edenlerin de değeri yoktur. İş biten çöpe atılır.

**Sonuç olarak:** Sallaşma giderek belirginleşiyor.

Faşist komprador patronlar ve büyük toprak ağaları devleti, yeni düzenlemelerle çıkaracağı anti-terör yasasını da dayanak olarak kullanacak ve her türlü hak gasplarının yanısıra, işkence, infaz, sürgün, katliam vb. topyekün saldırılarını daha da boyutlandıracaktır. **Başta sınıf bilinçli Türkiye proletaryası olmak üzere,** tüm devrimci-demokratların, yurtsever devrimcilerin, mücadele tarihimizdeki onca deneyimlere rağmen "hazırlıksız" yakalanması gaflet ve hatta Türkiye devrim tarihi açısından suç olacaktır.

Tüm işçiler, memurlar, emekçiler ve öğrenciler her türlü üretimi telce uğradırken; **çeşitli ulus ve milliyetlerden Türkiye halkı, kitlesel sokak gösterileriyle, radikal bir karşı koyuşa yönelmelidir.** Uzun yıllar verilen mücadelelerle kan ve can pahasına elde edilen kazanımları gaspetmeyi amaçlayan faşist TC'ye karşı, kazanılmış haklarını savunmalıdır. Bu, o hakları yeniden elde etmek için verilecek mücadeleden daha kolay, daha meşru, daha haklı ve daha onurlu bir mücadele olacaktır.

Türkiye halkı, boyutlanarak artacak olan bu saldırıların ön gününde "kurbanlık koyun" olmayacaktır!...



Hakim sınıf politikacıları olan Çiller, Güreş ve diğer hakim sınıflar cephesi anti-terör yasasında birleşmeleri "çözüm" olmayacaktır. Bunalım ve tıkanma faşist şiddeti arttırırken, faşist şiddet, bunalım ve tıkanıklığı derinleştirecektir.

## Partizan'a ceza yağmuru

Haber Merkezi- İstanbul DGM, Partizan dergisinin Eylül 1992 tarihli sayısında "bölücülük propagandası yapıldığı"na karar verdi. Söz konusu karara "Ulusal Sorun" başlıklı yazı gerekçe olarak gösterildi. Aynı kararda eski Yazışları Müdürümüz Kemal Boztaş'a 2 yıl hapis ve 50 milyon lira; çeşitli örgütlerin bildirimlerini yayınladığı için de 25 milyon lira olmak üzere toplam 75 milyon lira para cezası verildi. Söz konusu yazıların "Milli Güvenliğe aykırı" olduğu gerekçesiyle de 1 ay kapatma kararı verildi.

İDGM, 4 Kasım 1993 tarihli başka bir kararla Partizan özel sayısını toplattı. Özel sayı, "50 sayıdan ibaret DERSİM HALKINA VE DEVRİMCI DEMOKRAT KAMUOYUNA DUYURU PKK'YA AÇIK ÇAĞRI VE UYARI" başlıklı yazının bütününde yasadışı silah terör örgütü TKP/ML propagandasının yapıldığı ve anılan örgütün açıklamalarının yayımlandığı gerekçesiyle toplandı.

Yazışları Müdürümüz Bilent Özdemir, konuya ilişkin olarak bir basın açıklaması yaparak: "Bütün bu saldırılar çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu, acizleşmesini dışavurumudur. Sonunun yaklaşmakta olduğunu anlayan faşist TC, şimdiki kadar uyguladığı yöntemlerle başarıya ulaşamadı; yeni basın yasasıyla da ulaşamayacaktır." dedi.

## Mao anıldı

Dersim/Özgür Gelecek- Ekim ayının son haftası içerisinde, Cumhuriyet Lisesi'nde "Yaşasın Ordumuz TIKKO", "Yaşasın Partimiz TKP/ML", "Kahrolsun Faşizm", "Yaşasın Halk Savaşı", "Yaşasın Marksizm-Leninizm-Maoizm" yazılı 300 civarında kuşlama yapıldı. 9 Kasım 1993 günü, saat 9.00 civarında yine aynı lisenin kantininde toplanan yaklaşık 300 kişilik bir öğrenci topluluğu, Mao'nun 100. doğum yıldönümüyle ilgili bir forum düzenlediler. Forumda ilk olarak Mao'yla ilgili bir konuşma yapıldı, ardından devrim şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Forum boyunca "İbo-Haydar-Zülfiyar, Namaludadır İktidar", "Halkımız Ayakta, TIKKO Atakta" sloganları atıldı. İdarenin de müdahalesiyle forum dağılırken, TKP/ML-TIKKO imzalı kuşlamalar yapıldı.

## Sakat etmeye çalışıyorlar

Kayseri/Özgür Gelecek- 11 Ocak'ta Adana'da çatışmada yakalanan ve üç kurşun yarası alan Kemal Özelmali kaldırıldığı Devlet Numune Hastanesi'nde ameliyat altına alınmıştı. Ameliyatta alınan Kemal Özelmali'nin bilinçli olarak sakat bırakılması için sol bacağının sinirleri kesilmiş, tedavisi yapılmadı. Şu ana kadar Malatya Cezaevi'nde tutuklu olarak kalan, tedavisi yapılmayan Kemal Özelmali'nin Ekim ayında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne tedavisi için sevk edildi. Tıp fakültesinde müayene olduktan sonra sıra tedaviye gelince yine aynı şeyler tekrarlandı. Başhekim tarafından "Hastanemizde mahkum koğuğu yok" gerekçesiyle tedavisi yapılmadı. Kayseri Cezaevi'ne nakledilen Özelmali mahkumuyla görüştükümüzde, bu tür olayların tüm siyasi mahkumlara yönelik bir uygulama olduğu, siyasi mahkumların her zaman her yerde sakat bırakılmaya çalışıldığı, bunun insan haklarıyla bağdaşmadığını söyledi.

# PKK ile TKP/ML (YDB) ortak açıklama yaptı

Haber Merkezi- PKK ile TKP/ML Yurt dışı Büro'su, "Kamuoynuna Ortak Açıklama" başlığı altında bir açıklama yaptılar.

29 Ekim 1993 tarihli açıklamada, "Faşist Türk devletinin Türkiye ve Kürdistan'daki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine karşı başlattığı topyekün savaş açık bir gerçektir. Karşı-devrim bu topyekün savaşta tüm güçlerini seferber etmektedir. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin devrimci güçleri, tarihsel bir görevle karşı karşıyadırlar: Topyekün devrimci direniş göreviyle..." dedi.

"Bu bilinçle biraraya gelen Partilerimiz, aralarındaki ideolojik-siyasi farklılıkları unuttuğundan, ancak bunları düşmana karşı mücadelede

eylembirliği yapmanın önünde engel olarak da görmeden direnme azminden olduklarını ilan ederler." sözlerine yer verilen açıklamada; "Bu açıdan Partilerimiz aşağıdaki görüşleri ısrarla vurgular ve tüm örgütlerimizden bu görüşlerin uygulanmasında kararlı davranılmasını talep eder, devrimci kamuoynunun bilgisine sunarlar" denilerek PKK ve TKP/ML yetkililerinin biraraya geldiği ve ağırlıklı olarak Dersim'de geçen haftalarda meydana gelen gelişmeler olmak üzere değişik konular üzerine bir görüşme yapıldığı açıklandı. Görüşmede, her iki parti de; "sebepleri ne olursa olsun Dersim'deki bu olayların karşılıklı anlayış ve dostluk ilişkisi dahilinde çözülebilecek so-

runlar olduğu ve bu gerginliklerin sürdürülmesinden yana olmadıkları, özellikle devletin ve karşı-devrimcilerin böyle bir atmosferi maksatlı bir biçimde körüklediğini" belirttiler. Açıklama şu şekilde bitiyor: "Partilerimiz; devrimci örgütler arasındaki gelişmeleri halk içerisindeki ilişkiler kategorisinde görürler.

Partilerimiz; tüm devrimci örgütler ve devrimci kamuoynunu bu noktada sorumlu ve duyarlı davranmaya davet ederler.

Her iki örgüt; ilişkilerin kalıcılaştırılması, düşmana karşı ortak eylem birliğinin geliştirilmesi için görüşmelerin devam ettirilmesini uygun bulmuşlardır."

## TDKP militanı TKP/ML tarafından toprağa verildi

Malatya/Özgür Gelecek- Büromuzu telefonla arayan ve TKP/ML-TIKKO adına açıklama yapan bir kişi, "PKK gerillaları tarafından katledilen 6 TDKP'li den biri olan İbrahim Dışkaya'yı, Elbistan'ın Alhazuşağı köyünde düzenlediğimiz cenaze törenine, 250-300 kişi katıldı" dedi. Cenaze töreni sürecini "Tüm devrim şehitleri için saygı duruşu yapıldı. Ardından bir TKP/ML-TIKKO taraftarı tarafından, PKK'nın Dersim pratiğini konu alan bir konuşma yapıldı. Konuşmada 6 TDKP'li devrimcinin katledilmesi, TKP/ML-TIKKO taraftarlarına yapılan baskı ve katliamlar eleştirildi. Devrimci güçler

arasındaki çatışmanın TC'nin işine yarayacağı belirtildi. Ayrıca halka hitaben PKK'yi hala dost ve devrimci örgüt olarak gördüğümüz ve halka zor kullanmadıkları müddetçe gönüllülük temelinde yardımda bulunulması gerektiği vurgulandı. Törende 6 PKK taraftarı da vardı" şeklinde anlattı. Söz konusu kişi cenaze süreci sonrasında, PKK taraftarlarıyla beraber 30 kişilik bir toplantı yaptıklarını, bu toplantıda PKK Dersim pratiği ve devrimci örgüt ve güçler arasındaki ilişkiler konusunda tartışmalar yapıldığını ve devrimci güçler arasındaki sorunların çözümü konusunda şiddet yönteminin mahkum edildiğini söyledi.



İbrahim DİŞKAYA

## Özgürlük mahkumlarına idam

Haber Merkezi- İstanbul DGM, TIKKO davasından yargılanan Remzi Ercanlar ve Cemal Keser'e TCK'nun 146/1 maddesinden öce idam cezası verdi, daha sonra "insaf göstererek" TCK madde 59'u uygulayarak idamı müebbet hapse çevirdi.

Remzi Ercanlar 4 yıl aşkın, Cemal Keser ise 3,5 yıldır tutuklu idi. 1989 yılında yapılan operasyonlarda gözaltına alınan ve TKP/ML-TIKKO davasından yargılanarak TCK'nun 168/2. maddesi uyarınca örgüt üyeliğinden 10 yıla hüküm giyen Remzi Ercanlar ve Cemal Keser hakkındaki bu karar Yargıtay'ca olaya 146/1'in uygulanması yönünde bozulmuştu. Yargıtay'ın bu tutumunu Müdahil Avukat Mihriban Kırdök: "Maalesef savıl Yargıtay, askeri Yargıtay'ın gerisinde kalmıştır. 146/1'in uygulanabilmesi için caza yönelik eylem-

ler olması gerekir. Oysa ki dosyada bu yönde tek bir eylem dahi yoktur" dedi.

Remzi Ercanlar sonsöz olarak "Ben devrimciyim. Devrimci olmaktan gurur duyulur. Bundan dolayı idam cezası verilecekse varın verin" dedi.

Cemal Keser ise; "Ülkemizde bugün var olan gerici şiddetten dolayı suçsuz günahsız insanlar katledilmektedir. Biz buna karşı çıkıyoruz. Ayrıca mahkememizin Milli Güvenlik Kurulu'nun aldığı kararlar doğrultusunda hareket etmektedir" dedi.

Hakimler idam kararını okurken kalemlerini kırdılar. Kıran kalemlerin parçalarını verden alan özgürlük mahkumları, bunları mahkeme heyetinin suratına fırlatarak "İdamlar ve cezalar hizi yildiramaz!", "Yaşasın TIKKO kahrolsun faşizm" sloganlarını attılar.



Faşizm, Özgürlük Mahkumlarını zapt etmiyor.

## MIT'ten bir provokasyon girişimi daha

Haber Merkezi- Ekim ayının sonlarına doğru gazetemizin ismini kullanarak "Özel Sayı" çıkararak ve bu "Özel Sayı"nın tanıtımına karşı Hürriyet gazetesine yapan MIT, şimdiki de TKP/ML TIKKO 1 No'lu Bölge Komutanlığı imzasıyla bir bildiri çıkararak düğünü, "Devrimciler, Demokratlar, Yolcular, Yiğit Dersim Halkı" başlıklı bildiri sosyalist basına Tunceli'den posta kanalıyla gönderildi. Bildiride, TKP/ML'nin PKK'ya savaş açtığı yollu asılsız zarvalara yer veriliyor.

TKP/ML Merkez Komitesi, Ekim 1993 tarihli "Dersim halkına ve devrimci demokrat kamuoynuna duyuru, PKK'ya açık çağrı ve uyarı" başlıklı bildirisinde; devletin özellikle TKP/ML ile PKK örgütleri ve taraftarları arasında çatışma yarattığı istediğince dikkat çekerek "Faşist devlet güçleri, PKK ile diğer devrimci güçler arasında yaşanan gergin duruma daha çok körükleyerek her yönlü değerlendirme gayreti içinde olacaklardır... Bütün devrimci çevreler bu tür oyunlara karşı uyarık ve ihtiyatlı davranmalı, hiçbir şeyi iyi anlamadan tavır geliştirmemeli, hataya düşmekten özenle kaçınmalıdır." uyarısında bulunmuştu.

MIT, Ekim ayı içerisinde de "PKK Dersim Eyalci Askeri Konseyi" imzasını kullanarak "Yurtsever Dersim Halkına; Sol Maskeli Eşkiyalı İyi Tanıyan" başlıklı bir bildiri çıkartarak Dersim'de dağıtmış, devrimci örgütler ve taraftarlarını bir felakete sürüklenek istemişti.

## 4 Karakola baskın, 25 bankaya molotof

Haber Merkezi- Tunceli Merkez bağlı Gevlikçe (Dest) Nahiyesi Karakolu, PKK gerillalarının taciz ateşine uğradıktan 2 gün sonra, 22 Ekim'de TIKKO gerillalarının baskınına uğradı. Baskında, aralarında üstteğmen, başçavuş, uzman çavuşların da bulunduğu devlet güçlerinden 9 kişi öldürüldü. Tabur düzeyinde güçlü olan karakol, TIKKO baskınında büyük hasar gördü. Baskından sonra üssüne çekilen TIKKO birliğinin kaybi olmadığı, eylemin halk tarafından büyük bir sempati ve destekle karşılandığı gelen haberler arasında.

Ayrıca TKP/ML TIKKO gerillalarının Hozat taki Anıtköle Karakolu'na ve Ezineci'de bir karakolu bastıkları, devlet güçlerini büyük kayıba ve zarara uğrattıkları bildirildi. Bu baskınlara ilgili ayrıntılı bilgi elde edilemedi.

Son olarak TIKKO gerillaları Ovacık/Sirtkan mevkinde bulunan askeri karakolu 12 Kasım akşamı saat 21.00-22.00 civarında bastılar. Gerillaların kaybi olmazken, 3 askerin öldürüldüğü bildirildi.

Öte yandan İstanbul'un çeşitli semtlerinde bulunan 25 bankaya TKP/ML TMLGB (Türkiye Marksist-Leninist Gençlik Birliği) tarafından molotof kokteyli atıldı.

Küçükçekmece Yapı Kredi, Fındıklı Emlak Bank, Bağlarbaşı Ziraat, Sarıyer Pamukbank, Sarıyer Emlak, Avcılar Yapı Kredi,

Avcılar IGS (İstanbul Giyim Sanayi), Güztepe Kuyubaşı Akbank, Tarlabası Emlak Bank, Zincirlikuyu Ziraat Bankası, Çeliktepe Yapı Kredi, Sultançiftliği Yapı Kredi, Güngören Ziraat, 4.Levent Yapı Kredi, Sarıyer Emlak Bank, Tarabya Akbank, Maslak Yapı Kredi, Harbiye Emlak Bank, Bahçelievler Yapı Kredi, Bahçelievler Garanti, Sefaköy Pamukbank, Üsküdar İş Bankası, Unkapanı Akbank, Fındıkzade Yapı Kredi ve Çapa Yapı Kredi bankaları 4 Kasım akşamı molotoflanması üzerine polis 'molotof alarmına' geçti.

TMGB, Kocasinan Mahallesi'nde de 1 asfalt dökme araç ve Köy Hizmetleri'ne ait bir servis aracı yaktı. Gazeteleri arayan militanlar "İstanbul'un çeşitli semtlerinde bulunan bankalara molotoflu saldırılarda bulunduk. Eylemleri genelde Türkiye Kürdistan'ında ve özellikle Lice'de TC tarafından gerçekleştirilen katliamları protesto etmek amacıyla TKP/ML'nin gençlik örgütü TMLGB adına yaptık" dediler.

Her bir bankamatik cihazının değeri yaklaşık 800 milyon lira olduğu saptandı.

Bu eylemler sırasında bir polis yaralandı. Polis eylemlerden sonra İstanbul'daki bütün banka malikleri kontrol altına almaya çalıştı ve gece boyunca özellikle ellerinde poşet bulunan kişiler aranmadan geçirdiği öğrenildi.

# Doktor Baran yalanlandı

**Haber Merkezi-** 28 Ekim tarihli Özgür Gündem gazetesinde yayımlanan, PKK Dersim Eyalet Komutanı Doktor Baran ile röportajda, Doktor Baran, Kamer Özkan'ı kasdederek: "Babası bile kendisine sahip çıkmıyor. Ama babası geldi bize teslim oldu. Aydınlık ta çıkan haber tamamen gerçekçidir. Ailesi ve babası ona lanet ediyorlar, yalanları kesinlikle kendileri de biliyorlar." demişti.

Bu sözler, Kamer Özkan'ın babası Ali Özkan tarafından 30 Ekim'de, kamuoyuna yapılan bir açıklamayla yalanlandı. Özkan ailesi adına Kamer Özkan'ın babası D. Ali Özkan'ın yaptığı açıklamada, bu sözlerin kesinlikle doğru olmadığını belirtti. Ali Özkan, "Ben ne gidip kimseye teslim oldum, ne de kimseden af istedim. Tam tersine ben, PKK yetkilileri ile görüşüp 'neden oğlumu vurdunuz?' diye sormak istedim. Ancak görüşemedim" diyerek kendisine oğlunu öldürenlerin baskı yaptığını, Kamer Özkan'ın mezarına gidenlerin PKK gerillaları tarafından engellendiğini açıkladı. Özkan açıklamasını şöyle sona erdirdi:



"Benim söylemek istediğim söz şudur: Oğlumuz haksız yere öldürüldü. Hadi öldürüldü diyelim

hari öldükten sonra onu rahat bırakınlar, üzerine iftira atmasınlar."

# Esir aileleri Ankara'da toplandı

Ankara/Özgür Gelecek-Yakınları PKK tarafından kaçırdıkları işçi, asker ve muhtar aileleri, 4 Kasım Çarşamba günü Ankara'da bir araya gelecek İHD Genel Merkezi'nde bir basın açıklaması yaptılar.

Köy hizmetleri Ankara İl Müdürlüğü'nde mevsimlik işçi olarak çalışan ve 1 aydan beri Genel Kurmay Başkanlığı tarafından Hakkari Çukurca mevkinde yaptırılan, "Fiziki Güvenlik Yolu" inşaatında geçici görev yapan 11 işçi 25 Ekim'de PKK tarafından kaçırdı.

Konya Yol-İş Sendikası 2. Şb. Başkanı, işçi ailelerini ve çocuklarını gösterip: "Bu çocuklar hergün babalarının gelmelerini bekliyorlar. Babaları da esir buldukları arada mevsimlik işçi olduklarından işten de çıkarıldılar ve bu aileler açlıkla karşı karşıyalar. 10 gündür ne basından ne de televizyondan haber alabiliyoruz" diyerek sorunun demokratik yollarla çözülmesini istedi.

## AİLELER DEVLETE GUVENMİYOR

Kaçırılan muhtarın oğlu ise "Karakol PKK'nın gece baskını yapıp babamı kaçırdığından haberdar olduğum halde birşey yapamadım. Neden müdahale etmediklerini sorduğumda ise 'Bize böyle emir gelmedi. Biz gece üzerlerine gidemeyiz'" dediklerini belirterek, bundan

sonra devletin muhtarlardan hiçbir şey bekleyemeyeceğini söyledi.

Bir asker ailesi de "Devlete hizmet emmeye giden oğlumuzdan henüz haber alamamaşken diğer oğlumuzu nasıl bu devlete asker göndeririz. Göndermeyeceğiz," dediler. Bu arada diğer aileler "Biz de göndermeyiz, bizde..." diyerek devlete karşı tepkilerini dile getirdiler.

Ailelerin bir diğer sorgulaması ise, generallerin, milletvekillerinin, bakanların oğullarının neden Doğu'da, Güneydoğu'da askerlik yapmadığı konusundaydı.

Ailelerin tepkilerinden, devletin hiçbir soruna çözüm getiremediği, çıkmazlara girdiği ve çözümsüzlüğü gönlüyordu. Devlet, metropollerde ne kadar güçlü görünmeye çalışırsa çalışsın, kırsal alanlarda insiyatifin kimlere ait olduğu ortaya çıkıyordu.

Aileler, bölgede yaşayan Kürt-Türk halklarının kardeş olduğunu belirterek, sorunun demokratik yollarla çözülmesi için İHD'den yardım istedikler.

İHD Genel Başkanı Akın Birdal'da yaptığı açıklamada "Bilindiği gibi Olağanüstü Hal Bölgesi'nde adı konulmamış bir savaş sürmektedir. Kürt sorununun demokratik, adil ve barışçı çözümü için tüm seviye toplum örgütleri de çağrıda bulunmaktadırlar" dedi. Birdal, Cenevre sözleşmelerinin ortak 3. maddelerinin herhangi bir silahlı çatışmanın tarafı olmayan insanların öldürül-

melerini ve kötü muamele görmelerini yasakladığını da belirterek, İHD'nin, Kızılbaş ve Kızılay'a da başvurarak sözkonusu kişilerin serbest bırakılmaları için girişimde bulunacağını ekledi.

Yaklaşık 40 kişiden oluşan aileler, topluca Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilciliği'ne gitmek üzere Köy Hizmetleri arabalarına bindikten kısa bir süre sonra, "güvenlik" kuvvetlerince engellendiler. Kendi aralarında 4 temsilci seçerek göndermek zorunda kaldılar.

## AİLELER BM TEMSİLCİLİĞİNDE

Aileler, İHD'de belirledikleri sorunlarını, BM Türkiye Temsilciliği'nde de dile getirdiler.

BM Temsilcisi Edmund Cain "Diyalogunuzu yine de Türk resmi makamlarıyla sürdürmelisiniz. Ancak sorunuzu uluslararası boyuta taşımakta da haklısınız. Biz de hükümet nezdinde konuyu inceleyeceğiz," dedi, ayrıca tarafların isteği üzerine arabuluculuk yapabileceklerini söyledi.

Daha sonra heyet TBMM Başkanvekili vefa tanır ile görüşti. Tanır ailelere "çarpışmayın, yorulmayın; ilk anda öldürmediklerine göre sabırla bekleyeceğiz" diyerek işçilerin yol yaptığını bunun birilerinin arzusünde, bahçesinden geçtiğini ve bu nedenle de kaçırılmış olabileceğini ileri sürdü.

# Dolaysızca

Ferhat Ali

## Baran'la söyleşinin düşündürdükleri ve misafirlik!

**N**e hayran olunsa söyleşi Kişi somut ve gerçek olanla, mantık ve tarifle alay etmedikçe söyleşinin temel niteliğine sempesizlikle bakılmaz. Enternasyonalizmi kapı dışarı eden İperçe hükmeden fikirler yumağı, tipik burjuva-Kürt milliyetçi mantık silindiri. Gerçekçi yalan-dokun, safestaya kurban edildiği bu söyleşi, susarak geçiştirilmesinde Devrim ve halka, Şengülde de Dersim başına karşı bağımlılaşma saygısızlık olur bu.

Baran'la söyleşinin en gerisindeki fon, hiç kuşkusuz ki, enternasyonalizmi mi, milliyetçilik mi sorusunda apaçık dile geliyor. "Dersim savaş cephanesinde barınmakta olan örgütler vardır -diyor Baran... Fakat şimdi bunlar ülkemiz üzerinde misafirlerdir." Bununla yetinmiyor Baran. İstisnaları ve Türkiye Kürdistan'ında bu kol örgütlerin kalabileceği koşulları da sıptıyor: Halka zarar vermemeliyimler, halkı işi zorlamamalıyız, dışmana hizmet edecek politikaları almalıyız. Yoksa? "misafirlik de bir kuralı var" mı?

Anlaşılan PKK'nın Baran'da somutlaşan ulusalı eğilim sistemi, Türkiye-Kürdistan'ın Kürt-Burjuva Milliyetçiliğine tapulamaş. Bu alan, milliyetçi Kürt politikasını baş tacı edenlerin. Bunlar gibi düşünmeyen, ulus "örgütlenmeyen", ulus "yüceltmemeyen" ama buna karşın proletaryanın yitir çıkarlarını azız tutan, her milliyetten emekçilerin birliğinde direnen, sunifal güzergâhı bu birlik, kaynaşma ve özümleme eğilimine kullanan ve nihayet, "ince proletaryanın görevleri" ilkesinde direnciler, Türkiye-Kürdistan'ında misafirlerdir. PKK'ya özgü "sahiplik" hakkından yararlanamazlar. Ve hatta bu misafirlik bile göredir; gayet ve koşulludur.

Ya, PKK milliyetçiliği karşısında el perçe divanı duracakmış; ya da misafirliğimiz korkunç bir sonla tümründe tükelecek!

Baran bimeledir ki, proletaryanın özü Kurması, savaşımında "belirli bir devlet" kendisine "temel olarak alıyor" ve "o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden işçileri birleştiriyor." Ve özü, "hiç bir özel ulusal gelişme yolunu" savunmuyor.

Bu Leninizmdir. Belki milliyetçi ilkel okul yandırlarının içine gelmeyecek ama altı çün yerler Lenin'e ait. Proletarya ve komünizminin Yeni Demokratik Devrim uğruna saf savaşımının birliğini korumak ve Baran'ın milliyetçi eskilere karşı ve her türden burjuva milliyetçiliğe karşı direnmek asılandı.

Sahil için bu enternasyonalizm cephesi bir yana, Türkiye Kürdistan'ında doğan ve bu havağı soluyan Kürt komünistleri PKK çizgisini savunmuyorsa, ki öyledir- bunlarda mı kendi öz toparağında misafir? Baran gibileri bilmez mi ki, milyonlar emmilyonlarca başta, iktisadi, siyasi, toplumsal ve hukuksal bağla birbirine bağlanmış, kaynaşmış insanlar artak et ve kemik gibidir. Ve de asıl önemli ve eğer Marx'tan yana bakarsanız "proletaryanın vatanı yoktur" buyuk ilkesi sahi nerede kaldı?

Evet; evet, sunya bates da ilkelere yok olsa ilkelere bates da Kürt-Burjuva Milliyetçiliği ayağa doğrular!

Baran, anlaşılan kendilerinin Filistin'deki "misafirlik"leriyle, tüm bir Türkiye'yi Yeni Demokratik Türkiye'ye çevirecek olan anlayış enbileri ve diğer tüm devrimlerin Türkiye-Kürdistan'da dahil belirli bir devlet sınırları içindeki savaşım durumuna fena halde karşıyor. Bu biriktirilecek devrimci ve komünistler, yeni slogan "misafirlik"lerinde devlete karşı savaşıyor, peki siz Filistin'de, Suriye vb. de egemen güçlere karşı savaşıyor muydunuz? Brakalim devrimci diyalektikliği kullanmayı, formal mantığı bile kullanılabileceğiniz gözetimle savaşmışınız ve çok önce gaf yapıpınan farikna vermişiz.

Enternasyonalizm dışarı, burjuva milliyetçilik içeri? Baran'ın söyleşisinde özgünleşen şey, trajedi mi, komedi mi doğrusu kestirilemez.

Misafirlik de bir kuralı var dedikten sonra belki neler diyor; kullak verin: "Ama eğer geliş halimizi gerçekten bilseniz, orası benim, burası sizin değildir, bu gerçekten yanlış bir durum olur. Yani bu alan ne enternasyonalizme, ne birliğe, ne dayanışmaya, ne de gerçek dostluğa sığınmaya tutum oluyor."

Burjuva-milliyetçi kafa bilmedir ki, "sonradan çözülmek için hasmına açık bir burjuvalık yüklemek çok akıllı insanların işi değildir."

Halkı bölen kim? Oyası benim burası benim diyen hangi örgüt? Milliyetçi çetleri ören hangi devlet?

Başınlar bu yana her milliyetten halkın kardeşçe sınıf dayanışmasında sırsala direnciler Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao savunucuları olmuştur. Milliyetçilik ideolojik güda olarak alanlar bu güzergâhı kullanmazlar; kullanmazlar da.

TEP/ML/TİKKO'nun taraftarlarını kaçırıp alıyorsa, TİKKO'nun kökünü bu yörede kazıyacağı diyen, Türk köylerine misilleme saldırıları her konuşmasında bayıran, TİKKO'ları o yörede faaliyet yürüttükleri için katleden, sol çizgileri güçlü çocukları alanlarda yaşam hakkı tanımayan, benim ülkemde benim otoritem geçerlidir mantığı ile devrimlere güdük uygulayan, devrimci basını bile o yereye sokmayan, muhabirlerini kaçırıp tehdit edenler ne zamandan beri birleştirici olurlar.

Bir bölmenin, ayrılığın kimlerin olduğuna tüm Türkiye halkı çok iyi tanınmaktadır.

Silah zorunlu, zorunlu vergi, zorunlu askerlik uygulanacak; her şey yalnızca Türkiye-Kürdistan'ın için diye politik saptayacak; dini gereçlikle Kürt Burjuva ulusalınığı harmanlayarak yığınları ayrıntılayacak, daha sonra da enternasyonalizmin rekortmeni safestacılığına soyunacakları.

Buna, zel başa emirler tarak vurmak demir.

Baran'ın tam bir şükük örneği oluşursun söyleşi dahi bir dizi hamsesizlik içeriyor.

Bik six ve ester bag; "dostlarımız" lafızını kullanan Baran, istediğini düşündüğü yorunulmasında edese ussalsın. Kamer Özkan olayında temize çıkarak için doğruluğu ciddi biçimde sığır gösterir Babasının solistliklerine yaslanıyor. Oyas Aydınlik gazetesinde, Babanın ikinci açıklaması Baran'ı yalanlıyor. Gözetimdenli karışma demeyi, sorunu ve askerlik ve vergilendirmeyi aptkan sorunu savunuyor Baran. Ve de en vahim Dersim halkının somut olarak bildiği TDKP'ileri katledilmesi olayına Baran'ın takındığı tavırdir. TDEP örgütü, bu devrimci bizim örgütü insanlarımız dediği halde, Baran ve PKK herşeyin en doğrusunu bililer ya; diyor ki; hiç sanmıyorum. Eğer TDKP, bunlara sahip çıkıyorsa bir yanlışlık vardır. "O zaman bu birlikler kesinlikle onların denetiminden çıkan birliklerdir." TDKP örgütüne PKK bu örgütten daha iyi bilir. Ve karsın da, yani kim ajan, kim kortes, örgütler bunu PKK'can öğrenmelidir. Kepenk kapatma konusunda da aynı sorunsuzca seyler söz dehermeni.

Nihayet, Baran'ımız TEP/ML, TİKKO taraftarlarını kaçırma politikasını tam bir suskunlukla geçiştiriyor; ama öte yandan TİKKO'nun PKK'nın iki savaşçısını "kaçırıldığı" ipesape gelmes fikri didin-tisiyle kafa bulandırmaya çalışıyor. Yalanda virtüöz.

PKK'ya göre, onu eleştirmek, onun aşırı milliyetçi yanlarıyla boğuşmak, Kemalizmdir, Kontreschiktir, Kürt düşmanlığıdır vb. vb. Hafızam beni yandırmıyorsa, bir Rus ataşesiyle şöyle diyorodu: Kurdu boz olduğu için değil, kuzuyu yediği için vururları...

# Pülümür cinayetine sert tepki

**Haber Merkezi-** 18 Ekim günü PKK tarafından esir alınarak işkenceyle öldürülen ve cesedi 24 Ekim günü Ali Kahraman mevkinde bulunan Mehmet Yeşil'in katedilmesi, TKP/ML Dersim Bölgesi 2 No'lu ARK Ordu-Parti Organı tarafından sert bir şekilde karandı.

Sözkonusu Organ tarafından 27 Ekim günü yapılan "Başta Kürt Ulusu Olmak Üzere Çeşitli Milliyetlerden Türkiye Halkına" başlıklı açıklamada Mehmet Yeşil'in övri ve katledilmesi; "Partimizin Merkez Komitesi-Askeri Komisyonu'na bağlı bir özel görev hücresinde örgütüldü ve sosyal kurtuluş savaşının timarlandırılması için gerekli silah ve mühimmat ihtiyacını karşılamak üzere özel faaliyet yürütüyordu. Bu faaliyet esnasında, geçen yıl Ekim ayında, Mehmet yoldaş PKK tarafından vurulmuş istenmişse de, alanımızdan sorumlu İKKO Komutarı tarafından bu cinayet engellenmişti. Parti disiplininin emrettiği şekilde, cesaretle ve savaşa karşı sorumluluk bilinciyle hareket eden Mehmet

yoldaş, PKK'nın karşı-devrimci vnsalimine karşı faaliyetini sürdürürken, bir garilla birliğimize görüşmeye geldiği sırada, 18 Ekim 1993 tarihinde PKK tarafından esir alınmış, birkaç gün sonra, 24 Ekim 1993 tarihinde Ali Kahraman mevkinde feci şekilde işkence edilerek açığa katedilmiştir. Görüştü tanıkları Mehmet yoldaşın gözlerinin oyulduğunu söylemektedir," şeklinde anlatıldı.

Bu olay nezdinde PKK'nın son kez uyarılarak "...bön gözlerinizi açın ve halkın size karşı büyük bir öfke ve nefret beslediğini görün!" denildiği açıklanmış, PKK'ya "Faşist Türk devletinin önce yüklenmesine karşın sizin gibi zayıflık gösterip sağ reformist rotaya çark edip, uzlaşmaya yanaşmadık. Sizin gibi, şehitlenmişin kanı ve mirasını, oranın kanına elini bulayan faşist Türk devletine elimizi uzatarak satmadık, salmaya çalışmadık. Faşizme karşı 21 yıldır tavizsiz bir şekilde mücadele yürüten bu Partinin, sizin eşkıya varı uygulamalarınıza boyun eğeceğinizi mi sanıyorsunuz?... Evet, İslam

anlamazsanız kendimizi ve halkımızı akot olarak savunacak ve sizin anladığınız diden cevap vereceğiz ve proletaryanın size benimseteceğiz. Terchi siz yapın. Ya elinizi vana bırakalım ya da okelinizi verin dövüçelim" denildi.

Amacın "PKK'ya karşı savaşmak değil, bilakis taşıt Türk devletine ve onun dayandığı emperyalist gericiğe karşı savaşarak, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının ulusal ve sosyal zümden ve sömürden kurtarmak" olarak vurgulandığı açıklamada, "Partimiz TKP/ML, PKK tarafından çatışmaya zorlanmaktadır. Biz böyle bir çatışmadan yana değiliz. Bu, sonuçta düşmanın işine yarar ve sonuçta halk zarar görür, görmektedir. Öyleyse gelişmeler iyi takip etmek ve PKK'ya 'dur' demek zorundayız... PKK'ya karşı verilecek en büyük ders; bu tür karşı-devrimci uygulamalara karşı Partimizin saflarında birleşmek ve sosyal kurtuluş mücadelesini yükseltmek" çağrısı yapıldı.

# Halkalı işçilerinin direnişini asker dipçığı kıramadı

**Istanbul/Özgür Gelecek-** Halkalı Akgündüz Sanayi Ürünleri Limited Şirketi'nde Disk/Devi-İş sendikasına bağlı sendikalaşmayı işyerlerine getirmek isteyen işçi 28 Ekim '93 tarihinde işten atıldılar. İşveren İsmail Akgündüz işçilerin örgütlülüğünü bozguna uğratmak için attığı 4 işçiyi geri alıyor. Bunun üzerine işçiler arkadaşlarının işten atılmasını protesto etmek için 1-2 Kasım'da yemek ve iş bırakma boykotu yapıyorlar. İsmail Akgündüz tekrar afağa geçerek gözüne kestirdiği 16 işçiyi önceden haber vermeye gerek duymadan işten atıyor. İşçilerin bordrolarının arasına ihbarnameyi sıkıştırarak işçiye imzalatılmaya çalışıyor; fakat bu girişimleri de başarısızlıkla sonuçlanıyor.

İsmail Akgündüz direniş bu şekilde kıramayacağını anlayınca gözüne kestirdiği, daha önceden "en iyi işçilerin" dediği 16 kişiyi işten atmasıyla asıl direniş başladı. Eski SHP milletvekili olan, şimdi ise işverenin mali müşavirliğini yapan Mehmet Ali Eren karakola giderek polisten yardım istiyor. İşverenin işçiler tarafından işgal edildiğini, işverine zarar verdiklerini, camları kırıldığını ve anılan 16 işçiden şikayetçi olduklarını anlatması üzerine işyeri birden bire beş taksit dolusu sivil ve bir jip dolusu jandarma ile çevreleniyor. Fabrikayı sararak güya işgale karşı işgale cevap veriyorlar. İşçi Hüseyin olayı şöyle anlatıyor: "Askeri darbe oldu sandık. İnsanların çoğu suların içinde sürünüyor. Tam bir savaş alanına dönmüştü. Rezil bir durumdaydık. Birçok arkadaşımız tartaklandı ve dipçiklendi. Mehmet Kavasoğlu ve Özcan Tolun arkadaşlarımız ağır yaralandı. Hastaneye kaldırmak zorunda kaldık. Kasacası işveren hem bizi işten atıyor, hem de bir güzel dövüyordu."

İşverenin şikayetçi olduğu 16 kişiyi işçiler kenetlenerek polise veremeyince, işveren polise giderek bir yanlış anlaşılma olduğunu ve şikayetçi olmadığını anlatıyor. Polisler



İşçilerin ortak mücadelesini demir parmaklıklar ayırmaya yetmiyor.

de Mehmet Ali Eren'in söylediği gibi bir işgal olayının olmadığını görünce geri çekiliyorlar. Patronun yegeleri ve koyulları dışındaki 230'a yakın işçi arkadaşları ise alnana ve ellenden alınan haklarını geri verilmesine kadar tezgah başında çalışmaya boykotu yapacaklarını belirtiyorlar. İşveren acizliğini en açık şekilde gösteriyor. İsmail Akgündüz fabrika içindeki işçilerin, fabrika dışındaki anılan 16 işçiyi desteklememesi için kapıları kilitliyor. Buna rağmen işçiler örgütlü mücadelelerini yükseltmeye devam ediyorlar. İşçiler diyaloglarını hapishaneye andıran fabrika kapısından sürdürüyorlar.

Bu olaylardan sonra işçiler, İsmail Akgündüz ve müdürün silahla doluştuğunu söylüyorlar. İşveren işçilerin tüm haklarını gasp etmiş durumda; 4 ikramiyeyi 3'e düşürmüş, her ay verilen maaş çeki artık verilmiyor, daha önceden üç ton komur yardımı yapılırdı şimdi 1,5 milyon lira kümür yardımı yapılıyor.

Akgündüz daha önceden "Size fabrikanın yanına ev yaptıracağım.

Yol sorunu da çekmezsiniz. Evden işe, işten eve gidersiniz." derken bile kendi cebini taşıyuyordu. Mehmet Erdem bu konuda şunları söylüyor: "Aslında amacı bizi daha fazla çalıştırmak. Evimizin yakın olduğunu da bahane ederek sabahları kadar çalıştıracaktı. Şimdi den bunu bize zaten yapmaya çalışıyor. Akgündüz, "Ne gerek var, evc gitmeyin. Gidip de karmazla kavga edeceğimize burada çalışın" diyor."

Mehmet usta, biraz da dalga geçerek Akgündüz'ün hayatını da anlatmayı ihmal etmiyor. "Daha önceden birlikte küçük bir işletmede yine başgörsak işinde çalışıyorduk. O sıralar üniversiteyi bitirdi ve çalıştığı fabrikaya müdür olarak getirildi. Ne yapıyorsa o zaman yaptı. Ordan çıktı, bardan çırpı. İşçiyi izinde gösterip masanın cebine attı ve bu koca fabrikayı kurtu. Kendi işverinde hırsızlık olaylarının nelerinde olacağını bildiğinden buraya yegelerini koydu. Bu adam aslında tecrübeli de nasıl böyle aptallıklar yapıyor anlamıyoruz. Biz daha önceden de çalıştığımız yerde

eylenler yapmış ve istediklerimizi yaptırmıştık. Şimdi geçmiş tecrübelerinden ders alması gerekir."

İşveren işçiyi her anlamda iligine kadar sömürmeye devam ediyor, fakat işçiler bu sefer oyuna gelmeyecekler. 240 işçi çalıştırılan fabrikada 60 işçi sigortasız. Bunların içinde 3-4 yıllık olanlar da var. İşveren çocuk işçilere "Siz küçüksünüz, sigorta yapamayız" derken şimdi bütün işçileri sigortalıyor. İşçiler işverenin amacını bildiğinden sigorta yapamıyorlar. Amaçları işvereni zor duruma sokmak. Buna rağmen işveren sahte imzalarla tüm işçileri sigorta yaptı. Çocuk işçilere ceplerinde (resim çekilmeye bile) paraları olmadığından 100'er bin lira vererek çocukların hepsini sigortalıyor. Bu olayda işçilerin tek şanslı yanı Akgündüzler'in bağırarak işinde tek fabrika olması ve tüm dünyaya pazarlanması. Bu yüzden işçi en büyük silahı olan ürettiği çok rahat bir şekilde kullanıyor.

Anılan 16 işçi yağmur ve soğuğa rağmen halaylar çekerek direnişlerini sürdürüyorlar. İşçiler ünlüklerinde ise servis arabalarında ısınıyorlar. Son olarak servis arabalarının da gelmemesi üzerine dermeçatına bir çadır yapmışlar. Fabrika içindeki işçiler de fabrika kapısının diğer tarafında halay çekiyorlardı. Anılan işçilerden ayrı olmaları direnişlerindeki coşkudan birşey kaybettirmemiş.

İsmail Akgündüz şimdi işçiyi galeyana getirerek işten amayı düşürüyor. İşçilere 10 günlük ücretli izin çıkardı. 40 işçinin de işten atılacağı lafları doluyor. İşveren bu söylentileri gözdağı vermek için çıkarıyor. İşçiler İsmail Akgündüz'ün ne yapmak istediğini bildiklerinden savcılığa suç duyurusunda bulunacaklarını belirtiyorlar.

Bu arada gazetemiz baskıya girerken, işverenin yasadışı lokavti ilan ettiğini, işçilerin de olayı protesto etmek için fabrika önünde bir basın açıklaması yaptıklarını öğrendik.

## Kayseri'de seyyarlara yoğun baskı

**Kayseri/Özgür Gelecek-** ANAP'lı Belediye başkanı Şevket Bahçecioğlu'nun Melikgazi sınırları içerisinde seyyarlara karşı savaş başlatması üzerine 150'ye yakın seyyar satıcı yolları da yer yer keserek Melikgazi belediye binasına kadar yürüdüler. Bahçecioğlu, Kayseri'nin merkez ilçesinden Melikgazi ilçesinin sınırları içerisinde hiç bir seyyarı bırakmayacağını daha önce söyleyerek seyyarları tehdit etmişti. Seyyarlarda bu tehdit ve baskılarla yılmayacaklarını, tek ekme kapılarının bu satışları olduğunu, sonuna kadar direnen mücadeleye edebileceklerini söylediler ve satışlarına devam ettiler. 20 Ekim günü zabıtalara, polislerle birlikte sabahın köründe gelip, seyyarların arabalarını kamyonlara yüklediler. Sattıcılar arabalarını almak için müdahale ettilerse de alamadılar. Çünkü polisler tarafından da "korumaya" alınmışlardı. Bu arada arabalar götürüldükten sonra, toplanarak Belediye binasına kadar yürümeye karar verdiler.

Yürüyüşe başlayan seyyarlara polis müdahale edip, tehditler savurdular da dinleyen olmadı. Toplu halde yer yer yolları da keserek Melikgazi Belediye binasına kadar yürüdüler. Yürüyüş sırasında zabıta ve polisi telaş varmıştı. Çünkü seyyarlar "Ölüm var dönmek yok" diyorlardı. Birisi, "Yıllardır süren bu seyyarların sorununu çözmek için bugüne kadar hiçbir zaman uğraşmamış, her üç ayda bir zabıta polisle birlikte saldırı, arabalarımızı, terazilerimizi, malımızı alıp götürür, tekrar biz satışa başlarız. Çünkü burası bizim ekme kapımızdır" diyerek gerçek durumu ve çözümsüzlüğü ortaya koyuyor. "Yani bir seyyar yerinden ederek seyyarlık sorunu veya bir gecekonduyu yıkarak, gecekondu sorunu çözülemez. Çözüm ancak iş iş, ev iş ev verilecek sorun çözülür" diyor bir başkası.

Bir seyyarın polisle tartışması sırasında, polis diyor ki, "Biz görevimizi yaparız, sizin işiniz devlete değil, belediyeyle dir". Çok doğru. Eğer seyyarın muhatibi belediye ise neden polis yürüyüş yapılmasına karşılık? Öyleyse seyyar yürümek istiyorsa yürüsin, sorunu da kendisi çözsün.

Rusya'dan gelip satış yapmak isteyenlere yer verilirken Kayseri'deki seyyarlara yer verilmiyor. Yer verilmeyen gibi Hal çıkışında her birinden 30-100 bin arası değişen, para da almıyor. Bir satıcı, arabalarının sabahın köründe götürülmesini hırsızlık olarak niteliyor. Belediye binasının önünde toplanan seyyarlar temsilci seçerek Belediye Başkanı Şevket Bahçecioğlu ile görüştiler. Ama başkanın hiç taviz yok. Çünkü emir Vali'den gelmiş! Tabii seyyarları ekmeğinden eden Belediye Başkanı, ikinci gün, market, dükkan ve tuluftiyelerden teşekkürler alıyordu. Bir satıcı, Belediye Başkanın marketlerden rüşvet aldığı için kendilerine kırıktıklarını söylüyor.

### İKİ SEYYAR SATICI TUTUKLANDI

Artık sıra diğer bölgelerdeki seyyarlara gelmişti. Melikgazi sınırları içerisinde Han Camii önünde satış yapılan arabaların kaldırılması istenmiş. Arabaların kaldırılmayacağını söyleyen esnaf satışlarına devam etmişler. Bu arada zabıtalara aralarında tartışma çıkmış, çıkan tartışma karşılıklı saldırıya dönüşmüş. Olaya müdahale eden polis, 4 kişiyi gözaltına aldı. Mahkemede "Zabıtaya saldırmışsınız" gerekçesiyle iki satıcı 25 Ekim'de tutuklandı.

## Bordroda devlet terörü

**Haber Merkezi- KDV** zamlarının yürürlüğe girmesiyle beraber bordroluların maaşları devlet tarafından bir kez daha tırpanlandı. Mal alıp satan komprador sanayici ve tüccarlar enflasyonun farkını fiyata eklerken, enflasyon çalışanı yakıyor.

1 Kasım'da yürürlüğe giren KDV zammından zarar görmek istemeyen İstanbullular, hafta sonunda marketleri doldurdular. Yılbaşında 5 milyon beş maaş olup da eline 2 milyon 892 bin lira geçen çalışan, bugün 2 milyon 371 bin lira alıyor. 8 milyon maaş olan, yılbaşında 5 milyon 22 bin lira alırken şimdi maaşı, 3 milyon 946 bin liraya düştü.

Bütün bunlar olurken ABD'de önde gelen gerici dergilerden Newsweek'e açıklama yapan Çiller: "Göreceksiniz bakın... Başkan Clinton bana aşık olacak" diyordu. Demirel ise 70. doğum yıldönümünü İspartaev'i'nin açılışıyla beraber kutluyor; yedi katlı doğumgünü pastasını besmeleyle keserken: "Kendimi 20 yaşında hissediyorum." diyor.

Devletin bordro kesintilerinin % 58 oranında olduğunu ifade eden maliye yetkilileri "1994'te acil gelirece ibtiyaz var. Hükümet çalışmaya aldığı 3-5 kuruşluk vergi iadesini de çok gördü, 1994 bütçesine ödenek koymayarak gelecek yıl vergi iadesini kaldırmayı planladığını açığa vurdu." diyor.

## Polis'in silah kullanmasına rağmen, Küçükçekmece işçileri taşeronu engelledi

**Istanbul/ Özgür Gelecek-** 5 Kasım günü Küçükçekmece Belediye yönetiminin taşeronlaştırma girişimine işçiler polis engeline rağmen müdahale ettiler. Bir süre taşeronlaştırmayı gündeme getiren Belediye Başkanı Ali Rıza Gürkanat'ın bunu somutlama istemi işçiler tarafından engellendi.

İşçiler gerginliğin bir gün önceden başladığını anlatıyorlar. "Perşembe akşamı işveren taşeron müteahhit getirdi. Zabıta vasıtasıyla halka anons yapıldı. "Araçlarımızı çekin, çöp toplanacak. Belediye işçileri buna engelleyebilirler. Müdahale edin" denildi. Anons arabalarına temizlik işçileri ile işçi komiteleri müdahale ederek, anonsu engellediler. Bunun üzerine arabalarını geri çeken zabıtalara anonsa devam edemediler." İşçiler o gece taşeronun çöpleri toplayacağını anlamışlardı. Geç saatlere kadar bekledi işyerlerinde. Polis güzetiminde taşeron firma çöpleri toplamaya başlayınca işçiler müdahale ettiler. Polis 16 kişiyi gözaltına alırken, müteahhit geri çekildi. Bir iki araba çöp alabilmişlerdi bu sırada. İşçiler bir iki saat sonra bırakıldı. Ertesi gün, yani 5 Kasım günü belediye önüne işçiler toplanmaya başladı. Bu arada taşeron firmasının işçileri ve kamyonları da belediyenin önüne geldiler. İşçiler kamyon şoförleriyle konuşarak eylem kinciği yapmalarını ve gitmelerini istemelerine rağmen, taşeron işçileri ve şoförleri toplandı. Belediye işçileri taşeron işçilerle tartış



İşçiler haklarını kopata kopata alıyorlar.

ırken polis yere ve havaya ateş açarak olaya müdahale etti. Müteahhitin işçileriyle, belediye işçileri arasında duran polis bu müdahalesine aldırmanın işçiler polis engeline açarak müteahhitin işçilerini tartakladılar. Polis tekrar ateş açtı. Üç kez araklarla 15, 16 kez ateş açan polislin üstüne işçiler yürürken "Taşeronu Hayır", "Özelleştirmeye Hayır", "Yaşamın İşçilerin Birliği", "Baskılar Bizleri Yıldıramaz" sloganlarını haykırıyorlardı. Tartaklanan taşeron işçileri kaçmaya başladığında, belediye işçileri

dağılmayarak yere oturup, taşeronu protesto ettiler. Polis, yere oturan işçilerin etrafını sardı. Bu arada işveren işyeri temsilcilerini görüşmeye çağırdı. Temsilcilerin "Taşeronu geri çekin" talebine işveren olumlu yanıt verince, işçiler belediye önünden ayrılarak işyerlerine dağıldılar.

İşçiler görüşmemizde temizlik işlerini taşeronlaşmasına karşı olduklarını söylediler. Ve haklı olarak soruyorlar: "Taşeronu para bulan işveren, işçiye neden bulamıyor?"

## Fabrikalara da koruculuk...

**İstanbul/ Özgür Gelecek-** 150'ye yakın Bakırköy Sümerbank işçisi Zeytinburnu Askeriye'inde 6 Ekim'de başlayıp 15 gün süren bir eğitim gördüler. Silahlı eğitim, yakın dövüş, spor, yar kalk, yerde sürünme gibi talmimlerden sonra yarışma düzenlendiği söyleniyor. Yarışmada derece alanları nereye katılacakları veya ne gibi ödül alacakları da şimdiden belli. Devlet artık kontrgerillaları azaltı faşist işçilerden seçiyor. Eğitimden sonra G-3 silahlarıyla fabrika içinde tutulan faşist işçiler, "niçin eğitim gördünüz?" soran işçilere, "Savaş çıkarsa sizi koruyacağız" dediler. Fabrika içindeki yürüyüşleri sırasında özellikle devrimci-demokrat işçilere gözüdeğeri vermek isteyen faşist işçiler kendilerinden emin yürüyorlardı.

1988 yılında ANAP hükümeti 7 Ağustos 1944 yılında kabul edilen

4554 sayılı 'Memleket İçü Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'ndan yola çıkarak gündeme gelen "Teritoryal Savunma" ilk kez 29 Ekim 1993'de başına yansımıştır. Sadece savaş anında düşmana karşı silahlı savunma öde devlet'in yavru koruması görevini yapacak olan bu birlikler mahalli yöneticilere bağlı olacaktır. Şimdilerde "Avcı Birlikleri" adı verilen bu birliklerde yer alacak kişilerin bir kısmı; askerliğini yapmış uolaların terhis belgelerinde birlik komutanları tarafından "Avcı birliklerinde görev verilebilir" damgası bulunanlardan seçiliyor. Avcı Birlikleri'nde görev alacak kişiler, valiler başkanlığındaki "Seçme ve Değerlendirme Kurulu" tarafından saptılıyor.

12 Eylül askeri cuntası ve onun devamı olan ANAP hükümeti zamanında "Teritoryal Savunma Bir-

likleri" diye bilinen bu birliklere SHP-DYP koalisyonu dört kolla sarıldı. Koalisyon hükümeti; "onaltı yaşını bitiren ve altmış yaşını bitirmemiş erkeklerle; yirmi yaşını bitiren ve kırkbeş yaşını bitirmemiş kadın vatandaşlarla; silahlı düşmana karşı görevlendirilen kendisinin bu işte ne kadar yetersiz ve aciz olduğunu da gösteriyordu.

Daha önce de Eskişehir Şeker Fabrikası işçilerini konu alan olay Hüriyet gazetesinde; "Teroristlere karşı komandolar" başlığında yayınlandı. Haberde; Avcı Birliği'nin 9 günlük eğitiminde spor, atış, yakın dövüş tekniklerini gördüklerini yazıyordu. Bu birlikler şimdi işçiler için büyük bir tehlike. Genel olarak ülkücü faşistlerden oluşan bu birlik Başbakanlık ne kadar inkâr etse de fabrika içindeki ilerici harekete karşı koymak için oluşturulmuş bir birlik.

## Özgürce

İsmail Yıldız

### Kontr-gerillada iç hesaplaşma

**S**on günlerde yaşanan "şahin temizliği"yle bir grup eski terbiyecilerin peşpeş öldürülmesi, bunalmış diğer bir yüzünü gösteriyor. Türkiye Kürdistanı'ndaki isihbarat faaliyetleri, Talabaniyle ilişkiler, 1992'de Irak Kürdistanı'na yapılan operasyonda oynadığı rol ve JİTEM (Jandarma İçişleri Terörle Mücadele) in oluşturulması vs. gibi görevleri yaptığını söyleyen, fakat onun da öldürüldüğü Kürdistan'daki kırsal savagete kontr-gerillalılığın da bilinen önemli linbağı Ahmet Cem Ersever ve çalışma grubu ortada kaldırılıyor.

Kampanyunda dilendikleri senaryolar çok yönlülük taşıyor. Kimine göre olay PKK yapmıştır, çünkü onlar PKK'ye karşı savagettir. Ersever'ün kurt sorunu üzerine iki kitap yazmıştı, üçüncüsünü de yazıyordu.

Kimine göre onlar ABD'nin Çekiç Güçü'nden Türkiye Kürdistanı'nda bulunmasına kargaydı, o nedenle öldürüldüler.

Kimine göre Suriye'nin işidir, "şahinler savagettir". Kimine göre ordu'daki "guvercin"ler terimleniyor. Hatta buna Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref BİTLİS de dahildir vs.

Bu kaos ortamındaki kışkırtılarda bazı "hakk" yanlar bulunabilir. Ancak temel olarak sorunu açıklamakta yetersizdirler. Hele hele "terörün bilimsel bir plan" olarak sözcüden "Bilis Planı'nın baş mihni" Eşref BİTLİS ve yine kontr-gerilla savaginin uygulayıcısını sayanın Özalp Harp'i Ersever ve arkadaşlarının "guvercin" olarak değerlendirilmesi çok ilginçtir. Milliyet'teki köşesinde bu değeri düşürmeyi yapan Yalçın KURBAN büyük bir ayırtmazlık içinde, objektif olarak görülen çarpıtmaktadır. Y. DOĞAN'ın utanın buhar MİT müsteşarı Ömer KÖRBA'ın görevden alınması için yenilermiş gibi bir hava yaratması çok daha ilginçtir.

PKK'nın yapması olduğu tezi, gerek organizasyondaki düzey ve bunun isihbaratçıları sağlanması ve gerekse de üstlenme işinin imanasını nedeniyle başlıca kalan bir tez olmaktadır. PKK ve Kürt sorunu üzerine yazı yazmak ise, ciddiye alınan bir gerektir değildir.

Bugün Çekiç Güç'e karşı olmak da onca önemli bir problem arz etmemektedir. Kalın ki sorunu, "fikir ayrılığı" yada "fikir mücadelesi" olarak ele almak ve "temizlik" altında bir nedenleri aramak anlamlıdır.

Diğer yandan, hükümetin (MGK'nın) yeni saldırı kararları ve ö-kararın/mkararınok yasalar, neredeyse Ersever ve arkadaşlarının savunduklarının tıpa tıp aynı olmasına rağmen bir "ayrık otu" olarak temizlenmeleri de bir o kadar ilginçtir.

Ersever ve arkadaşları-ki biri geçmişte PKK içinde faaliyetleri planlamak duyup (trafiği olan ve açılmadığına göre yeni kimliği İsmail HAKAN olarak düşünülen), Mustafa İZZET ile Mustafa AYAY-DİN, Mahsun... kimler tarafından öldürülmüştür? Bu sorunun polisyne araştırmaları sağa sınırları mümkün değildir. Başına kadar bu tür söylemlerin tasarrufları bulunmadığı da bunu doğrulamaktadır. Olay politika ve politik bakımdan sorundur. O halde bu "temizleme" operasyonunda kimin yararı vardır ve buna karşı kim, nasıl bir tutum takınmalıdır; ona bakmak gerektir. Örneğin, Uğur Mumcu öykünden en fazla yararlanan devlet olmuştur. O nedenle faşist devletle yaklaşımların derinliği her geçen gün biraz daha izlenmektedir. Sorunun yanlışı ancak böyle verilebilir.

Gerek E. BİTLİS gerekse de onun "en güvencisi" Ersever ve M. DENİZ'in yakın çevresinin savundukları anlayış ancak ve net olarak "guvercin" değil, "şahin" olduklarını göstermektedir. Toplu imayı destekleyen "Bilis Planı" nasıl olur yolumuz geldiği güzel bombalamaları yada şahir gruplarında arama yapıp kimlik kaydetmelerini doğru bulduğuna söylerken ortaya koyduğu alternatifler daha teknik ve yoğunlaştırılmıştır. Şahinler ise kontrol mekanizmalarıdır. Devletin bu-cendeliğini dışı getirirken, silahın özüm olmasında değil, tam tersine, özüm olmasını ancak bunun doğru ve etkin kullanılmasıyla söylemektedir. Bugünkü çiller'in özel savaş yöntemlerini ve G. Kurmay Başkanı Orgeneral D. GURBAN'ın "ajak güdülü savaş" tezini Ersever de bulabilmektedir. Bu andaki saldırıya, Ersever'in ve Demirel'in ortak noktası olarak "terör" ez" anlayışını şahıslarla görebiliyoruz. Ersever "guvercin" değil "şahin"dir. Bu terimle halka, (Ankara belirlenmiş gerekirse, gelişen aşamada "şahin"ler de "terör" sorunu ayır, Kürt sorunu ayır" yaklaşımıyla, bir uçundan da olsa "reformlar yapılması gereken bir soru" olduğunu düşünmeye başlanırlardır.)

Bu da ilginç halde; olay üzerine ortaya konan tavırlar faaliyetleri ilginçtir. Herşey Jandarma içinde ve köşesinde olup-bittirir. Öyle olmasa istenmektedir. Öldürme işlerinin jandarma bölgesinde olduğu gerekçesiyle polisin bu işe katılmamasının altında yatan politika bir özüm bulucası; andışın değil, soruşturmanın çok zana, yapılması halinde devletim zorluğu çekileceği anlayışından ibret alınmalıdır.

Genel Kurmay yetkilileri ve soruşturma yürüten kurumlar hiç bir ciddi araştırmaya girişmeseken çok anlamlı açıklamalar yapıyorlar. Ersever'in özel bölgeleli kamuoyuna açıkladığı şu ifade eder ki "PKK'nı öldürdük, kim öldürdü, ne oldu bilmiyoruz. Karanlık bir iz" diye konuşuyorlar.

Bütün devşirilen yerel savageliklerden alıp, jandarmayla işbirliği içinde soruşturmayı tek kanaldan yürüten Ankara DGM başkanı Nazret DEMİRAL, "Olayın faşistleri bölünce bir örgüt mü, değil mi bu onu araştırmayız. Bu yapılan şey, evvelki görevden dolayısıyla bu kişilere takılmamı tabiidir." açıklamasını yapıyor.

Jandarma Genel Komutanı Eşref BİTLİS'in 17 Şubat 1993'de "opak kazandı"yla öldürülmesi; Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın 24 Ekim 1993'de Lice'de öldürülmesi;

Şimdi ise Cem ERSEVER grubunun temizliğine girişilmesi, devlet kurumlarının açık kazandı olduğunu gösteriyor. İçine düşülen sıkımsız varolan bunalmış daha da derinleştiriyor, geliştirilen politika-ya "engel" görülenler temelleniyor.

Bu tür söylemler, daha çok önemli dönemlerde olduğundan, bu ortam ayır zamanda devletin yeni politik değışikliklere yöneleceğini de içgörünü veriyor.

Cem Ersever ve arkadaşları devletteki görevlerinden ayıldıkları halde, yeni görev alanlarında "yeni" terim kullanılarak faşist bir tutum geliştirilmeyeceklerine göre "engel" olma vasfı nereden kaynaklanıyor? Herşeyden önce o ve çevresi, örgüt içindeki eğitimci-leri bilgilere ve değerlendirmeleri kamuoyuna açmışlardı ve açıklardır da. Genel Kurmay yetkililerinin olay üzerine açıklama yapmadan önce, "PKK bölgesini kamuoyuna açıkladığını" ifade etmesi çok anlamlıdır.

Özelliyetsiz soruşturma ve DEMİRAL'ın açıklamaları da aynı derecede anlamlı yiktedir.

Olaya çıkan verileri göre üç ihtimal üzerinde durmak en akla yakın olanıdır.

Şimdi ki yöntemlerin "şahin" politikayı savunup uyguladıkları bir ortamda, bunların öldürülmesi, ya yöntemlerini savunduklarında zamani ve kararlı olmadıklarını gösteriyor, ya da kararlı politika tedbirlerinin yeni kararları "akıl hocalığı" yapılabilecek kişileri ortada kaldırıp alını düzenleme çabıklarının....

Diğer bir ihtimal ve hence esas olan, faaliyetleri gizli bilgileri sahip olan Ersever ve arkadaşlarının bunları açıklamasının korkusunun gelişmiş olmasıdır. Kullanıldıkları... postaları çıktı. Şimdi işe yaradıkları gibi sivil olarak aynı çalışmalarını sürdürerek ve gizli bilgileri şahıslarla açıklama riski tahliki oluyorsa. Denetimleri yada susturumaları gerektiriyor. Susturuyorlar!

Buna rağmen hangi gerekçeyle olursa olsun altı çizilecek nokta, devletin içinde de iç savagete ve öldürmeyle faaliyetleri giderek alanıyet korandığı ve bunun da devrim ve ulusal kurtuluş mücadelesi anlamında olacağı olanakları yaratmaktadır.

Zira, Şah ERSEVER'in dediği gibi: "devlette uyum olmazsa, hiçbir asker before girilemez, ordu da uyum olmazsa, savaş nizamı oluşturulamaz"

## Katil polise tatil

**Haber Merkezi-28 Mayıs 1993** tarihinde askere güne hazırlığı yapan Vakkas Dost, arkadaşları Fevzi Yeşilay ile birlikte bir içmece giderken, Kankapı'da polis tarafından gözaltına alındı. Karakolda işkence yapılarak öldürülmesi üzerine Dost ailesi suç duyurusunda bulundu.

Vakkas Dost'un ölümüyle sonuçlanan olayın sebebi, üzerinde kendisine ait iki kimlik bulunmasıydı. Ağabeyi İbrahim Dost, "Kardeşim kimliğini kaybetmiş, yenisini çıkarttıktan sonra kaybetmiş kimliğini buldu. Aynı kişiye ait iki kimlik bulunması suç olmaz" dedi.

Olayın görgü tanığı Fevzi Yeşilay'ın Vakkas Dost'u öldüren polis memuru Nurettin Öztürk'ü işğış etmesi üzerine mahkeme, Öztürk hakkında tutuklama kararı çıkardı. Öztürk'ün 3 Kasım 1993 tarihinde yapılan mahkemeye de gelmemesi üzerine mahkeme 9 Kasım'a ertelendi. Dost ailesinin gıvaktı Semih Mutlu "Nurettin Öztürk hakkında 5 aydır tutuklama kararı var; fakat sanık 2. peşesdir mahkemeye gelmiyor. Üstelik emniyet, Öztürk'ü tutuklaması gerekirken tatil çıkarıyor" dedi.

## Aydınlık'a uyarı

**Haber Merkezi- Aydınlik** gazetesi, Özgür Gelecek gazetesi Yazışmaları Müdürü Bülent Özdemir tarafından uyarıldı. 4 Kasım 1993 tarihinde yapılan uyarı, 2 Kasım 1993 tarihli Aydınlik'ın 3. sayfasında yayımlanan "Özgür Gelecek, MİT Provokasyonuna Açıkladı" başlıklı "haber"den dolayı yapıldı.

Özdemir, yaptığı açıklamada "Bu 'haber', her ne kadar, Özgür Gelecek'in basına ve kamuoyuna yaptığı yazılı basın açıklaması üzerine yapılmış da olsa; 'haber' de Özgür Gelecek'in açıklamalarından ziyade MİT'in yazdıklarına yer verilmiş. Hem de (veri)ş biçimiyle) MİT'in anlatımları ve Özgür Gelecek'in açıklamaları-bifinçli olarak- içiçe sıkıştırılarak karıştırılmıştır" dedi.

"Özgür Gelecek'in açıklaması, adeta, MİT'in açıklamasına yayımlanması için malzeme olarak kullanılmış! Olayın bu boyutu ve bizim açıklamamızla MİT'in açıklamalarının birbirine karşıt olarak verilmesi; haberi okuyan insanlarda kafayı kırıtsıklığına yol açmıştır. Olay kamuoyuna açıklayıcı bir tarzda verilmiştir. Kamuoyu yanlış bilgilendirilmiştir." denilen açıklamada "Hala sosyalist basın içinde gördüğümüz ve böyle kalmasını istediğimiz Aydınlik'ın yayını çizgisindeki bu değışim anlamı, düşündürücü ve kaygı vericidir. Ve bu tür yayımların bizlerin iyiniyetli tahammül sınırlarını da zorlamaktadır." sözlenmesi yer verdi.

Açıklama; "Bu hatırlatma ve uyarılarımızı ciddiyette ele alıp dikkate alacağınız ve gereğini yapacağınız umuyoruz." diyeyle bitiyor.

## Çukurova'da doludizgin devlet terörü

**Adana/Özgür Gelecek-** 26 Ekim'den bu yana Adana, Tarsus ve Mersin'de Kürtlerin yoğun olduğu mahallelerde yeniden başlatılan operasyonlar hala devam ediyor. Daha önceleri Adana ve Mersin'de sürüklilik haline gelmiş olan "operasyon" adı altında evlere düzenlenen yağmalama baskınları, gözaltılar, işkenceler bu kez Tarsus'ta da gerçekleştirilmeye başlandı.

Tarsus'un Fevzi Çakmak, Girne, Fahrettin Paşa, Barbaros, Mithatpaşa, Şahin ve Öğretmen mahallelerinde; Adana ve Mersin'den getirilen özel timler ve jandarma eşliğinde, ev baskınları yapıyor, evler talan ediliyor, insanlar gözaltına alınıyor, işkencelerle tecavüz uğrattılıyor.

Gözaltında tecavüze uğrayanlardan biri olan Kadir Kanat, Tarsus Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde kendilerine yoğun işkence yapıldığını, kendisiyle birlikte o gün yaklaşık 20 kişiye de copla tecavüz edildiğini, gözaltına alınanlardan bazılarının da hastanelere sevk edildiğini belirtiyor. Tarsus'ta gözaltına alınanlar arasında bulunan 4 aylık hamile Leyla İnc ise, kendisine yapılan işkence sonucu bebeğini yitiriyor, kendi yaşamı da tehlikeye giriyor. Gözaltına alınan insanlar, bölgeyi terkemeleri veya islami örgütlere üye olmaları için kendilerine baskı yapıldığını da belirtiyorlar.

Mersin'in Demirtaş, Alsancak, Yenipazar, Gündoğdu ve Sitele mahallelerindeki ev baskınlarında da birçok insan gözaltına alınıyor, işkence tezgahlarından geçiriliyor. Gözaltına alınanların bir kısmının da haber alınmazken, gözaltın-



Gözaltında tecavüze uğrayan Kadir KANAT.

daki insanlar arasında DKO üyeleriyle birlikte öğretmenlerin de bulunduğu gözleniyor.

Adana'da yine Kürtlerin yoğun olduğu Şakirpaşa, Dağlıoğlu, Gülbahçesi, Karasu, Barbaros, Denizli mahallelerindeki gözaltılarında ardi arkası kesilmiyor. Gözaltına alınanlar arasında çok sayıda çocuk da var.

Bu tür operasyonlar daha önceleri Adana ve Mersin'de sık sık yapıyorken Tarsus'ta zaman zaman yapıyorlar. Özellikle son dönemlerde Tarsus'ta siyasi bir hareketlilik gözleniyor. Bu hareketliliği bastırmak için Tarsus'a çevre illerden takviye özel timlerin sevk edilmesi dikkat çekiyor. Bunun yanı sıra Tarsus sokaklarında sivil ve silahlı gezen özel timlerin artışı ve kendilerini hiçbir şekilde gizlemedikleri gözleniyor.

## "Ben parama bakarım işkencemi yaparım"

**Tokat/Özgür Gelecek-** 18 Mayıs 1993 günü keyfi olarak gözaltına alınıp işkence yapılan okurlarımızdan Kazım Doğan ve Hüseyin Kaplan, işkenceci polisler hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır.

20 Ekim 1993 günü Tokat 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görülen duruşmada söz alan okurlarımız; keyfi olarak gözaltına alındıklarını, "Emniyet'te" kaldıkları süre içerisinde kendilerine işkence yapıldığını ve bunu da sevk ettikleri Tokat Devlet Hastanesi'nden aldıkları doktor raporuyla kanıtladıklarını dile getirdiler. Daha önceden Tokat Adliye yetkilileri tarafından; Hüseyin Kaplan'a 7, Kazım Doğan'a ise 3 gün diye açıklanan doktor raporu, her ne hikmetse duruşma günü hiden bire Hüseyin Kaplan'a 2, Kazım Doğan'a 1 gün olarak değıştirmişti(!) Duruşmada, işkenceci polisler, çeşitli asızsız suçlamalarla okurlarımıza işkence yaptıklarını

ama bunun meşru olduğunu göstermeye çalıştılar. Duruşma hakimi, sanki yargılananlar işkenceci polisler değilmiş de okurlarımız gibi keyfi bir tutum takındı. Duruşma sonrası işkenceci polislerden biri, Kazım Doğan'a "Ben parama bakam, benim sizlerle bir sorunun yok. Bu işi aramızda halledelim" şeklinde uzlaşmacı tavırlar takınırken herhalde gözaltındayken yaptığı işkenceyi ve tehditleri unutmamıştı. Bu sırada bir diğeri ise Adliye koridorlarında okurlarımıza saldırı-makla meşguldu. Bir basın açıklaması yapan okurlarımız "Keyfi gözaltılar, gözaltında kayıpların, işkencelerin, sokak infazlarının artık altıyagediği bir ülkede, bu yöntemlerle halkın haklı muhalefeti bastırılmaları sananların elleri boş kalacaktır. Bu anti-demokratik uygulamaları kinayip devrimci demokrat kamuoyuna dayarlı olmaya çağırıyoruz." dediiler.

# "Sosyalist basın, düzeni teşhir etmeli"

Ankara/Özgür Gelecek- Ankara Devrimci Sosyalist Basın Platformu, 30 Ekim günü "Sosyalist Basının İşleri ve Sorunları" konulu bir panel düzenledi.

Panelde, platformda yer alan Direniş, Devrim, Odak, Kurtuluş, Özgür Halk ve Partizan dergilerinden birer konuşmacı katıldı. Panelin yöneticiliği, Özgür Gündem temsilcisine verildi.

Özgür Gündem temsilcisi, devrimci sosyalist basına yönelik saldırıların, kışkırtılma ve baskıların boyutlarına geldiğini işaret ederken; basın özgürlüğünün burjuva boyalı basını için geçerli olduğunu belirterek şöyle devam etti: "...Ekonomik anlamda çok güçlü olan boyalı basın dediğimiz gazeteler, basın özgürlüğünü çok rahat kullanıyorlar. Ama nasıl?

Bu gazeteler halka verdikleri haberlerde doğru habercilik anlayışını izlememekte, özellikle de insanları düzeysiz okurlar haline getirmektedir. Dikkat edilirse haberleri birçoğunda insanların kişilik haklarına saldırı vardır. Çamur at izi kalsın politikası güdülmektedir... Basının hür olmasında egemen sınıflar şunu anlıyor: Yabancılık veya resmi ideoloji doğrultu-

sunda yayın yapmak ve toplumu niteliksiz bir hale getirmek. Bir de özgürlük kapalı kapılar ardında;devletle boyalı basın arasında kredi alışverişinde var. Buradan diyoruz herkes her istediğini söylesin. Baskı yaptığınız sürece merakı gidereceksiniz."

Direniş dergisi adına konuşan Arzu Karayünlü; sosyalist basına yönelik saldırılarla, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve politik durum arasında bağlantı kurarak, sosyalist basına yönelik baskıları emekçi halka ve Kürt halkına yönelik baskıların bir yansıması olarak değerlendirdi. Karayünlü, polislerin gerici gazeteleri satmasına işaret ederek "Çok çarpıcı bir örnek yaşıyoruz. Bugüne kadar devletin polisi hep gazete toplar, kitap yakardı. Geldiğimiz noktada devletin polisi hem gazete topluyor, gazete yakıyor, hem de gazete satıyor. Polis hangi gazeteleri topluyor? Polis ne sattığı tabii ki devletin gazeteleridir." dedi.

Kurtuluş dergisi adına konuşan Gültekin Akarca "Sosyalist basının sorunlarını biraz da sosyalistlerin sorunları düzleminde ele almak gerekir" derken, sorunları "Gündemimizin, hareket alanımızın devlet

tarafından belirleniyor olması ve egemenlerin tahammül sınırları içinde kalıyor olmamız" şeklinde özetledi. Akarca, "Sosyalist basın olarak bu düzeni teşhirini ne kadar yapıyoruz? Gündemi ne kadar belirliyoruz? Birçok dergiyi hemen hemen bir önekinin tekrarı olarak görüyorum." dedi.

Partizan adına konuşan Memik Horoz "Bizim ekonomik kaynağımız, siyasi kaynağımız, gücümüz her şeyimiz emekçi halktan geliyor. Onun içindir ki halka gerçekleri götürmek, emperyalistlerin, kompartoların gerçek yüzlerini teşhir etmek, oyunlarını boşa çıkarmakla yükümlüüz." dedi. Memik Horoz, sosyalistlerin kendi aralarındaki demokrasiye ilişkin olarak şunları söyledi: "Sosyalistler olarak biz birbirimize ne kadar demokrasi tanıyoruz? Birbirimizin söz hakkına ne kadar saygı duyuyoruz? Birbirimizin çalışmalarına ne kadar destek oluyoruz? Biz kendi içimizde konuşan toplum, özgürce tartışan ilişkiler yaratamazsak, burjuvaziye karşı yapacağımız eleştirinin pek önemi kalmaz. Kendi içinde tutarlı olmayan eleştiri, başkalarının çifte standartlığını da yeterince teşhir edemez

Devletin sosyalist basın üzerindeki baskılarını teşhir ederken, devrimin, sosyalizmin, demokratik halk devriminin propagandasını yaparken kendi içimizde de engellerle karşılaşılırsak, devlete karşı yapacağımız ajitasyon-propagandanın bir ayığı topal kalır."

Memik Horoz, Özgür Gelecek Devrim muhabirinin PKK tarafından tehdit edilmesini örnekleyerek, sosyalist çevrelerin buna sessiz kaldığını belirtti. Ardından "Faşizme karşı direndiğimiz gibi, dost bildiklerimize karşı da direnerek sonuçlar çok vahim olur." dedi.

Odak dergisi temsilcisi "Halka gerçekleri götürerek düzeni teşhir etmek, kitleler içinde devrimci dünya görüşünü, devrimci ahlakı yaymak, sosyalist basının görevidir. Sosyalist basın, özgürlük mücadelesinde halkın yolunu aydınlatmaya çalışır. Sosyalist basın köleleştirilen, çürütülen, yozlaştırılan insanlığın viedanını dile getirmeye çalışır" derken, bazı devrimci dergilerin dar grupçu, provokatif yayın anlayışlarını eleştirdi.

Özgür Halk adına konuşan Arslan Türk "Devrimci yurtsever sosyalist basının sorunları ortak ve sorunlar iki yönlüdür. Birincisi,

sosyalist basının kendinden kaynaklanan eksiklikler, yetmezlikler. İkincisi sistemin, rejimin dayattığı baskılardır. Bugün sistem medyanın aracılığıyla ayakta durmaktadır. Eğer çürüten sistem medya ile ayakta duruyor ise ve medya onlar için bu kadar önemli ise; sosyalistler için, yeni bir yaşam yaratmak isteyen anlayışlar için de basının büyük önemi vardır." dedi ve sosyalist basına "örgütlü, aydın hareketi olmalıdır" diye tanımladı.

Devrim dergisinden Haluk Savaş, "Kendisini sürekli tekrar eden sosyalist yayınlar kapatılmaktadır. Bunda yarar vardır. Çünkü dünyayı değiştirmede pek etkili kalmamıştır." dedi. Savaş, "Geçmişte sosyalist yayınların düştüğü belli tutarsızlıklar vardı. Ancak gelinen süreçte sosyalist yayınların olgunlaştığını düşünüyorum." şeklinde görüş belirtti.

Panelde ortak çalışmaların, platformların oluşturulması ve saldırılara daha güçlü karşı çıkmanın zorunluluğunda bahsedilirken, platformda olmayan devrimci dergilere de çağrı yapıldı.

# İHD "Düşüncüye ve Basına Özgürlük Kampanyası" başlattı



**İstanbul/Özgür Gelecek-İHD** "Düşüncüye ve Basına Özgürlük Kampanyası" başlattı. 4 Kasım günü basına verilen bir tiple başlayan kampanyaya yaklaşık iki ay sürecek. Gazeteci, yazar, yarıncı, hukukçu, sanatçı, parti ve demokratik kitle örgütlerinin çağrılı olduğu bir tiple 5 kişilik katılımla

İstanbul Tabipler Odası Salonu'nda gerçekleştirildi.

İHD Yönetim Kurulu üyesi Av. Yüksel Hoş yaptığı konuşmada, İHD'nin kuruluşundan bu yana düşünce özgürlüğünün yasaklanması yönünde çaba sarfettiğini belirterek "Terörle Mücadele Yasası"ndaki son değişiklikler savunma hakkı dahil, olay ve olguları yansıtmama yasasını getiriyor. Demokratik olmayan bu uygulamaya sessiz kalmamak gerekiyor" dedi.

İHD Kültür Komisyonu'ndan Tekin Özoğlu da kampanya boyunca yapılacak etkinlikleri açıkladı. Düşünce ve anlatım özgürlüğü üzerindeki hak ihlalleri, gazetecilere yönelik baskı ve yasaklar, muhalif basına yönelik baskılar ele alın-

acak. İmza kampanyaları, gösteriler ve toplantılar düzenlenecek.

Kampanya çerçevesinde cezaevindeki düşünce suçluları ziyaret edilecek, baskı ve yasaklarla karşılaşan muhalif yayınlar elden satılacak, düşünce suçlularının serbest bırakılması, 3713 sayılı yasanın kaldırılması ve TBMM düzeyinde girişimlerde bulunulacak" dedi.

Kampanyanın kapsamı açıklandıktan sonra dia gösterimine geçildi. Basına ve düşünceye uygulanan baskıyı işleyen gazete yazıları ve düşünce "suçlularını" konu olan dia gösterimi sırasında okunan basın açıklamalarında ülkemizin uluslararası kamuoyunda Yugoslavya'dan sonra gazeteciler için en tehlikeli bölge sayıldığı açıklana-

rak, "Ocak '92'den bu yana tam 17 gazeteci öldürüldü" denildi. Daha sonra bir konuşma yapan gazeteci-yazar Ragıp Zarakolu; "toplu yazar kıyımı ve gazeteci öldürmede birinci sıradayız. Bütün basın kuruluşları suskun. 3713 sayılı kanun ağırlaştırarak yerinde duruyor. Birkaç yıl önce protesto için basın camiası sokaklara dökülüyordu. Şimdi ise ses yok. Devlet bunu başardı. Bu tehlikeye karşı elele vermeliyiz." dedi.

Sosyalist basından söz alan gazeteciler, baskıları kinayan konuşmalar yaptıktan sonra brifing sona erdi.

Kampanya çerçevesinde 6 Kasım'da bir basın açıklamasında yapıldı. "Son 3 yıldır öldürülen gazete-

ci-yazar sayısı 20,

-Gazeteci ve yazarlara verilen hapis cezası 290 ay,

-Dava açılan yayınlar için istenilen hapis cezası 800 yıl,

-Toplantılan gazete ve dergi sayısı 204,

-Son üç yılda yargılanan kitap sayısı 80,

-Gazeteci ve yazarlara verilen para cezası 5 milyar olduğu belirtilerek, bizler bu topraklarda yaşayan insan hakları savunucuları olarak bu tablodan utanç duyuyoruz" denildi.

İki ay sürecek kampanyaya devrimci-demokrat insanların duyarlı olmasının yakıcı önemini kavramak zor olmasa gerek.

# Nil Pınar Arın: Gereksiz tutsak

İstanbul/Özgür Gelecek- 2 Kasım günü İstanbul DGM'de, örgüt üyeliği iddiası ile yargılanan Nil Pınar Arın hakkında açılan davanın 3. duruşması yapıldı. Tanık olarak Nil Pınar Arın ve Mehmet isimli arkadaşına evi kiralayan yaşlı bir kadın ile kızı, hakim tarafından sorular sorularak dinlendi. Duruşmada, Nil Pınar Arın da hazır olarak bulundu.

Evi kiralayan yaşlı kadın, aslında kiralık evlerinin olmadığını, ancak acıdığı için kendilerini kan-koca olarak tanıtan Pınar ve Mehmet'e evi kiralağını söyledi.

Evi kiralayan yaşlı kadının kızı ise hakim tarafından sorulan "Pınar'ı tanıyor musun?" sorusuna "Evet. Tanıyorum." yanıtını verdi. Ancak bundan sonraki soru dikkat çekiciydi: "O zaman da ismi Pınar mıydı?" Tanık bu soruya "Evet Pınar'dır" cevabını vererek DGM'yi rahatlattı (!)

Hakim, sorularında özellikle

Mehmet isimli şahsın üzerinde durdu. Polis, olaydan sonra evsahibi kadının kızına bir albüm göstererek, Mehmet'i teşhis etmesini söylemişti. DGM tarafından bu konu oldu bittiye getirilerek, mahkeme tutanağına "tanık, Mehmet'i teşhis etti" şeklinde geçirilmişti. Ancak, Nil Pınar Arın'ın avukatı Mihraban Kırdök'ün "Tanıya sorulmasını istiyorum. Kendisi Mehmet'i polis albümünden kendi kendine mi bulmuştur, yoksa polis tarafından 'işte bu mu?' şeklinde gösterilmiş midir?" talebi üzerine, tanık çağrılarak soru soruldu. Bunun üzerine tanık, "Ben albümden aradım ama bulamadım. Sonra bana bir resim göstererek 'Bu mu?' dediler. Ben de benziyor dedim. Hatta gösterilen resmin orada bulunan polislerden birine de benzediğini söyledim." dedi.

Tanıklara sorulan sorulardan birinin cevabı tutanağa geçirilirken yine bir "hata" yapıldı. Hakim, pat-

lama olayı anında nerede olduğunu evsahibinin kızına sordu. Tanık ise, üp patladığını sandığını ve çocukları emnin bir yere götürdükten sonra ayağına inip Pınar'a baktığını söyledi. Hakim'in "Peki Mehmet orada mıydı?" sorusuna tanık da "Evet oradaydı. Orada duruyordu." şeklinde cevap verdi. Bu cevap üzerine hakim, yazıcıya dönerek "Yaz... Mehmet orada saçın saçın duruyordu." ifadesini yazdırdı. Ancak tanık "Ben 'saçın saçın duruyordu' demedim. Orada duruyordu dedim." deyince tutanak düzeltilti.

Daha sonra, Arın'ı Aksaray Vatani Hastanesine götüren şoförün de tanıklığına başvuruldu.

Son olarak söz alan sanık avukatı Mihraban Kırdök: "Tanıkların anlatığından şu sonuçlar çıkmaktadır: Müvekkilem, arkadaşına ev bulmak amacıyla sınırlı olarak çevreye yalan söylemiş; kendisini Mehmet Te kari-koca gibi göster-

miştir. Ancak, üniversitede okuduğunu, babasının doktor olduğunu, ismini vs. doğru söylemiştir. Müvekkilem yeterince acı çekmiştir. Söz konusu evin mutfağında çıkarken ayağı tabureye takılarak bombanın üzerine düşmüş ve bir eli sakatlanmıştır. Kendisinin ifadelerinden de anlaşılacağı gibi, müvekkilem anlatımlarıyla tanık ifadeleri birbirine uygundur. Müvekkilem, ben yargıya yardımcı olmasın noktasında ısrar ettiğim halde, Mehmet isimli şahsın hakkında hiçbir ifade vermemiş, ısrarlarına "Lütfen ısrar etmeyin. Bu ülkede yargısız infazlar yaşanmaktadır" şeklinde cevap vermiştir. Bu noktada da müvekkilemin cezalandırılması düşünülemez. Çünkü susma hakkım kullanmıştım. Tabiiyesini talep ediyordum." dedi.

Ancak DGM, Nil Pınar Arın'ın tutukluluğunun devamına ve duruşmanın 14 Aralık 1993 gününe ertelenmesine karar verdi.



Nil Pınar Arın

# Yasal düzenlemeleri, kamu çalışanlarının mücadelesi belirleyecektir

**İstanbul/Özgür Gelecek- 5 Kasım günü Tüm Bel-Sen İstanbul şubesinin organize ettiği, "Kamu Çalışanları Sendikaları Yasal Düzenlemeleri ve Yapılan Toplu-İş Sözleşmeleri, Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılanması ve Çalışanlar" konulu paneli İTÜ Maden Fakültesinin G anfisinde 1000'i aşkın kişinin katılımıyla gerçekleşti.**

Tüm Bel-Sen Genel Sekreteri Şemseddin Kaymak'ın yönettiği panele konuşmacı olarak, CHP Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar, SHP Parti Meclis Üyesi Ethem Cankurtaran, ANAP İstanbul Milletvekili Emin Kuş, RP İstanbul Milletvekili Mustafa Baş, Şişli Belediyesi Başkan Yardımcısı Ayhan Kızıllöz, Tüm Bel-Sen Hukuk Danışmanı Ayhan Erdoğan ile Gazeteci Şükran Ketenci katıldı. Panele konuşmacı olarak çağrılan DYP Kırklareli Milletvekili Sadık Avundukoğlu rahatsız olduğu mu beliterek katılmadı.

"Kamu çalışanları sendikalarının yasal düzenlemesi nasıl olmalıdır?", "Tüm Bel-Sen'in imzaladığı Toplu-İş Sözleşmelerinin yasal dayanakları nelerdir?" sorularına yanıt aranan panelde ilk konuşmacı Tüm Bel-Sen Hukuk Danışmanı Ayhan Erdoğan oldu. Erdoğan İLO sözleşmelerini gereği toplu sözleşme yapılabileceğini belirtti. Tüm Bel-Sen'in gerçekleştirdiği toplu sözleşmeleri buna örnek sanarak savunusuna güçlendirdi. Ardından

söz alan Şişli Belediyesi Başkan Yardımcısı Ayhan Kızıllöz'de imzaladıkları toplu sözleşmeyi anlatarak, "İLO sözleşmeleri gereği toplu sözleşme yapabiliriz" dedi.

Konuşmacılardan ANAP İstanbul Milletvekili Emin Kuş, İLO sözleşmelerine göre bir yasal düzenlemenin olabileceğini ama bunun kamu çalışanlarına yararlı olmayacağını belirterek "Sadece uluslararası sözleşmeler yeterli olsaydı 1951 ve 1964 arası birçok şey olurdu" dedi. İLO sözleşmelerinin sınımlanacak bir sözleşme olmadığını, eski bir sendikacı olarak, bugün oluşan fiili örgütlülük ve güç değerlendirilerek hukuki düzenlemelerin sağlanabileceğini anlattı.

Refah Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Baş, konuşmasını RP ile başladı, RP ile sonlandırdı. 1982 Anayasası'yla hiçbir sorunun demokratik çerçevede çözülmeyeceği gerçeğinin ardına sığınarak, "Adil düzen içerisinde sendikal düzenlemelere ihtiyaç yoktur" dedi. İnsanlara yaratılan veriden hakları olduğunu, karşılıklı rızadan hakları doğduğunu söyleyen Baş a dinleyiciler "Hikaye anlatmayın esasa gelin" diyerek müdahale ettiler. "Sendikaları hukuki şeylerle boğarak insanları aç ve sefil bırakmak istemiyoruz" diyen Baş'ın bu sözüne karşılık dinleyiciler "ya Kağıthane, Kağıthane'deki açları ne yaptınız, yalan söylüyorsunuz"



Hakları elde etmenin yolu mücadeleden geçer...

diyerek tepki gösterdiler.

Baş, bütün uyarılara rağmen Kamu Çalışanları Sendikaları'nın grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının yasal düzenlemesine nasıl baktıklarını anlatmaktan ısrarla kaçındı.

CHP Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar, 87, 98, 151. yasaların tartışılma sürecini çoktan geçtiğini, kamu çalışanlarının sendikal haklarını kendi özgüleriyle elde ettiklerini, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarla ilgili kanunun çıkarılması gerektiğini savundu. Gürpınar SHP'nin istese memurlara grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının tanıdığı yasayı çıkartabileceğini söyledi.

"Haklarından iğdiş edilmiş bir sendikayı ben de istemiyorum" diyen SHP Parti Meclisi Üyesi Ethem Cankurtaran, Türkiye'de sendikalaşması gereken 9 milyon çalışan olduğunu, buna yalnızca kamu çalışanları açısından bakmanın tek yönü olduğunu belirterek; SHP'nin bu yasal düzenlemeyi gerçekleştirmeye gücünün yetmediğini ifade etti. Cankurtaran'ın SHP'li Çalışma Bakanı Mehmet Moğultay'ın hükümet adına konuştuğunu, partisi adına konuşmadığını ve partisini bağlamadığını söylemesi, dinleyiciler arasında guluşmelere neden oldu. Daha ön-

ce Mehmet Moğultay kamu çalışanlarına grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının verilmeyeceğini açıklamıştı.

Gazeteci Şükran Ketenci, ufukta grevli toplu sözleşmeli memur sendikasının olmadığını söyledi. Parlametodan yasa değişikliği beklemesinin memurun aleyhine olacağını ancak, gelecek yasadan, yasaklar yasası olacağını vurguladı "Ben sizin yerinizde olsam parlamentodan yasa istemem" sözlerini dinleyiciler alkışla karşıladılar.

CHP ile SHP belediyelerinin Şişli Belediyesi'nde olduğu gibi toplu sözleşme imzalamalarının yabana atılmaması gerektiğini belirterek, "Onların oy potansiyeli sizlersiniz" dedi. Ketenci "Memur, sendikal hakkının meşru olduğunu kanıtlamıştır. Şimdi de grevli toplu sözleşme hakkının meşru olduğunu kanıtlaması gerekir." diyerek kamu çalışanlarına "yasayı beklemeyin" mesajını verdi.

Panelin amacı; kamu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarına, İLO sözleşmelerine siyasi partilerin nasıl baktıklarını, nasıl değerlendireceklerini yanıt aramaktır. Ama siyasi partiler her platformda olduğu gibi kendi propagandalarını yapmaktan öteye gidemediler.

## Ortaklığın böylesi

**Elbistan/Özgür Gelecek- Pancar üreticisi çiftçilerin tarlalarından sökülen pancarları traktörlerle Şeker Fabrikası'na taşımaya başlaması ile traktörlerin sıra kuyruğu 10 kilometreye ulaştı. Bir üreticiye sıra gelmesi, geceli gündüzlü traktörün yanında kalarak 3 günlük buluyor. Fabrika alımları yavaş yapıyor. Üreticilerin ise pancarı boşaltıp tekrar tarladan pancar getirmesi gerekiyor.**

Üretici, kış bastırmadan tarladan çıkmak istiyor. "Fabrika böyle davranırsa işimiz zor" diyor üreticiler. Fabrikanın mazereti ise ellerinde traktörleri boşaltacak yeterlikte iş makinesi ve işçi olmaması(!). Üretici "Türkiye gibi işsiz sayısı milyonları bulan bir ülkede bu mazeret olmaz. Şeker Fabrikası her sene aynı mazeretleri ileri sürüyor. Bizler parasını ne zaman alacağımızı bilmediğimiz ürünü getirip fabrikaya yok pahasına veriyoruz. O bizim paramızla şirketini, bankasını, fabrikatörleri beslerken, bizler hem pancar verme kuyruğunda ondan sonra da Şekerbank'ın önünde taksit taksit paramızı almak için kuyruklarda günlerce bekletiyoruz. Bizlere hayvanca muamele yapmaktalar. Alacağımız parayı alana kadar aracı, tefeci, tüccarlara, bakkala, elbiseciye v.s. borçlanıyoruz. Pancar parasına aldığımız bir malı tüccar bize iki misli söylemekte. Mecbur alıyoruz ama şeker şirketi bizim paramıza bey kuruş faiz vermediği gibi, bordroyla bilemediğimiz birçok kesimi yapılmakta. Gıyba biz ortakmışız. Bu ne biçim ortaklık? Ortak denize biz tarlaya, ortak şehre biz köye, ortak saraya biz toprak eve, ortak çeşit çeşit yemekler meyveler yerken sovan ekmek bize lüks oldu" diyorlar.

## Pirinç üreticisine bildik senaryo

**Adana/Özgür Gelecek- Son dönemlerde tarımsal ürünlerin bir çoğunun fiyatlarının düştüğü, satış fiyatının giderleri bile karşılayamadığı gözlemlenirken, bu kez de özellikle yerli pirinç fiyatlarında bir düşüş ortaya çıktı. İthal pirinç fiyatları yükselirken, yerli pirinç fiyatı düşüyor. Adana Bakallar ve Bayler Odası Başkanı Nevzat Alphan, bunu hükümetin yanlış politikalarına bağlıyor.**

Oysa, şöyle birkaç yıl öncesine bir göz atıldığında, bunun uzun vadeli ve bilinçli bir politikadan kaynaklandığı ortaya çıkacaktır. Bunu yaklaşıp dört yıl önce ithal pirinç marketlerde ve bakkallarda satılmaya başladığında, her nedense(?) ithal pirinç fiyatı yerli pirinçten çok daha düşük idi. Pirinç Amerika'da üretiliyor, ülkemize kadar geliyor ve yerli pirinçten ucuz satılıyor. İthal pirinçin ucuz satılması durumunda, insanların ona yönelecekler ve piyasa ithal pirinçle dolacak, yerli pirinçin fiyatı da düşecek; bunun sonuçları birkaç yıl içinde kendini gösterecekti. Zor koşullarda üretim yapan üretici ise açlığa doğru biraz daha yol alacak. Ürünü üretiyor ama hiçbir kazancı yok. Sonuçta üretim yavaş yavaş azalıyor, ama tüketim azalmıyor. Talebi karşılama için ithal pirinç daha çok gelmeye başlıyor. Yerli ürüne kapısı kapatılan pazar, ABD'ye sınıma kadar açılıyor. ABD fiyatları istediği gibi belirlemeye başlıyor.

Bu politika sadece pirinçte değil, yediğimiz birçok sebze, meyve ve kullandığımız birçok mamulde geçerlidir. Sonuçta, biraz daha yoksullaşan üretici ve en temel ihtiyaçlarını fiyatı ne olursa olsun almak zorunda olan tüketici tablosu ortaya çıkıyor. Üretici de yoksullaşan tüketici de. Yani yoksullaşan yine halkımız oluyor.

## Memura Notlar...

Panel'in bir olumsuzluğu; Tüm Bel-Sen Hukuk Danışmanı Ayhan Erdoğan'ın CHP, SHP hariç diğer partilerden beklenilen olmadığını ama CHP ile SHP'nin de kendilerine yanıt verdiğini söyleyerek sendikaların düzen partilerine taraf olma yanlış anlayışını ortaya koydu. Bu sendikal örgütlülüğün demokratik, ekonomik taleplerinde sınıf bilincini koruma, reformist, uzlaşmacı bir mantığın ürünüdür.

Türkiye'deki faşist uygulamaları ve ülkemiz gerçeğini gözardı ederek ayakları havada burjuva demokrasiden bahseden Şükran Ketenci'ye şunu hatırlatmak gerekir. Burası ne İngiltere, ne de Fransa. Faşizmin yönetimi biçimi olduğu ülkemizde burjuva demokrasiden bahsedilemez. Bu görüşlerine katılmamakla birlikte memurlara verdiği mesajı destekliyor ve diyor ki; "söke söke" sendika hakkımızı almadız. Yine kendi öz gücümüz ve mücadelemizle grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı elde edebiliriz. Sonucunun ne olacağı belli olan bu panellerle zaman kaybetmek oyalanmak ne kadar doğru? Sizler "Hak verilmez alınır" gerçek sorumuzu mücadelemizde gümedünüz mi?

## Metro Gros Market işçileri düşmanlarını tanıyor

**İstanbul/Özgür Gelecek- 28 Ekim günü Güneşli'de bulunan Metro Gros Markette çalışan 77 işçi işyerine geldiklerinde kendilerinin isimlerinin yer aldığı bir listenin kapısına asılı olduğunu görüyorlar. Listede adı geçen 77 kişiyi, personel müdürü Melik Melikoğlu müdüriyete çağırıyor. 77 işçiye işten atıldığı açıkladığında orada çalışan 310 işçi işi bırakıyor. Anılan işçi arkadaşlarına destek için Merto kapatılarak dışarı çıkılıyor. O gün işyerinin önünden ayrılmıyor işçiler. 29 Ekim günü "Bayram" gerekçe gösterilerek marketin kapatılmasını işçiler şöyle değerlendiriyor. "Aslında bugüne kadar hiçbir bayramda kapatılmadı. Bugün bayram gerekçe gösterilerek kapatılıyor. Nedeni işten alınmayan arkadaşlarımızın bizi desteklemesini engellemek. Dayanışmayı ortadan kaldırmak"**

O günün akşamı İşletme Müdürü Melik Melikoğlu işveren adına bölüm şeflerine telefon ederek ertesi gün çalışmalarını yoksa iş yalarının 13. maddesi gereği tazminatlı işten çıkarılacaklarını söyleyerek tehdit ediyor. Bunun üzerine ertesi gün şefler işçilere ortak destek vermek yerine, çalışmayı yegliyorlar. İşçi Metin Acar-

türk "Ertesi gün sabah Metro'ya gittik. Amacımız diğer arkadaşlarla ortak eylem yapmak. Fakat başanlı olmadık. Çünkü işveren iki otobüs dolusu çevik kuvvet ile marketin güvenlik birimini kapıya yığmıştı. Kimlik kontrolü yapıyorlardı. Bizi, bırakın iş kapısı, dışarıdan dahi içeri almıyorlar" diyor.

O gün işyerinin önünden ayrılmayan işçilere 50 kadar işçinin destek vermek için iş bırakması önemli bir destek olamıyor. "Çünkü market tükür tükür işliyordu. İşverenin umurunda değildi bizim orada olmamız." diyor işçiler. 31 Ekim günü de işyerinin önünde bekleniyor. Orada işçilerin deyişleriyle dökmeye başlıyor. İşçilerde sınıf bilinci olmadığından eylemi terk ederek, "kaderlerine boyun eğiyorlar." Sibel Özkan; "Bugüne kadar kendimizi tek vücut hareket eder görüyorduk. Ama bu işten çıkarsa sonrasında ilk kez örgütsüz olduğumuzu gördük. Bölüm şeflerinin işten çıkarılma ve aldıkları daha iyi ücreti kaybetme korkusuyla bizi desteklemeleri de bizim kaybumuzdu" diyor.

Güneşli'de bulunan Metro Gros Markette toplam 312 işçi çalışıyor. İşçiler Tez Koop-İş sendikasında

örgütlüler. İşçiler Tez Koop-İş Genel Başkanı Ahmet Taner ile yardımcısı Veysel Cingöz'e defalarca sendikalarından destek beklediklerini bildirmelerine rağmen sendikadan ses çıkmıyor. Veysel Cingöz "lütfedip" telefonda başını diyor. Nigar Tunçali adlı işçi "Madem desteklemeyecekerseniz, neden her ay sendika parası kesildi bizden" diye soruyor. Ahmet Taner'in işverene işbirliği halinde olduğunu vurgulayan işçiler, "Ahmet Taner daha önce Ankara'da da açığa tarafını gösterdi" diyorlar.

### SENDİKA İŞÇİLERİ SAHİPLENİYOR

İşçiler "bu nevi baskı" uygulayarak Tez Koop-İş 4 nolu şubede 1 Kasım günü 27 kişiyle açlık grevine başladılar.

Grevi kendileri için değil, işçi sınıfının durumunu kamuoyuna duyurmak için yaptıklarını söyledi işçiler.

Sınıf bilinci olmayan işçiler "Gerekirse ölüm orucuna çevireceğiz" iddiasını ortaya atarlarken, üç günlük açlık greviden sonra yitirilmiş göstermeye başladılar. Ve 4 Kasım akşamında kaderlerine razı, açlık grevini bırakarak, il-

kemizdeki işsizler ordusunun birer nefesi olarak evlerine döndüler. İşçiler bu eylemden öğrendiklerini şöyle sıralıyorlardı. Hürriyet, Milliyet gibi gazetelerin bu süreçte işçilerin eylem haberini vermemeye, işverenin günlük yaptığı ciromun reklamını vermesi bu gazetelerin kimin hizmetinde olduğunu işçiler gördüler. İşçi İknar Yıldız "Basın organlarının tarafız olmadığını düşünüyorum. Olayın ilk gününden itibaren aramamıza rağmen, okumadığımız Aydınlık, Ö.Gündem ve Ö. Gelecek dışında hiçbirisi eylemimize ilgili göstermedi" derken bir gereği yeni keşfetmenin zevinci ve üzüntüsü ortaklığı oldu.

Sendikal örgütlülüklerinin sınıf perspektifinden uzak, burjuvaziye hizmet ettiğini gördüler. Nihan Ulaşlı "Adi işçi sendikası, ama sendikacılar işverenin yanından ayrılmıyor. Böyle bir zamanda destek göremiyoruz. Buna işçi sendikası denir mi? "sözleriyle sendikaların niteliğini koyuyor ortaya."

Kendi örgütlülüklerini oluşturmamalarının eylemlerinde olumsuzluğunun boyutunu da gördüklerini ifade ediyor Metro Gros Markette anılan işçiler.

# Türk-İş Başkanlar Kurulu Adana'da toplandı

Adana/Özgür Gelecek- Türk-İş Başkanlar Kurulu 4-5 Kasım tarihlerinde Adana'da toplandı. Bu toplantının ardından da 6 Kasım'da İşçi Kurultayı gerçekleştirildi. Başkanlar Kurulu toplantısından önce yapılan açıklamada; Kürt Sorunu, Özelleştirme ve Terör Yasası'nın görüşüleceği ve bu konularda net politikalar belirleneceği duyurulmuştu.

Başkanlar Kurulu toplantısının ilk gününde söz alan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, 1993 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin başarılı bir biçimde sonuçlandırıldığı, enflasyonun üzerinde bir ücret zammı aldıkları, bu başkanların demokratik kitle eylemleriyle gerçekleştirdikleri yalanların tekrarladıkları son şunları söyledi: "Türk-İş akan kan ve gözyaşının parlamenti demokrasi içinde ve hukuk devleti anlayışı çerçevesinde derhal durdurulmasını talep etmektedir. Sıkıyönetimin çözümüdür. 24 Ocak istikrar programını uygulamak için 12 Eylül darbesi yapılmıştır. Darbeyi meşru göstermek için de anarşi bahane olarak kullanılmıştır."

Terör Yasa Taslağıyla ilgili olarak, TÜMTİS Genel Başkanı Sabri Topçu ve Liman-İş Genel Başkanı Hasan Biber; bu yasa taslağının 82 Anayasası'nı bile çiğnediğini, halkın haksızlığa karşı direnme hakkını ortadan kaldırdığını, işçinin memurun elini kolunu bağladığını, buna karşı taviz alınması ve topyekün bir eylemlilikle yanıt verilmesi gerektiğini belirttiler.

Başkanlar Kurulu toplantısının



Meydan sarı sendikacıların, meydan Türk-İş'in...

ikinci gününde yine Terör Yasa Taslağı görüşülürken, özelleştirme konusu da gündeme getirildi. Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan, Terör Yasa Taslağı konusunda, işçi sınıfı ve halka karşı saldırgan yasal bir çerçeveye oturtulmak istendiğini, bu yasaya sadece karşı çıkmanın yeterli olmadığını, vakit geçirmeden hükümetin bu tasarıya eylemlerle yanıt verilmesi gerektiğini belirtti. "Bazı sendikalar sınıfı tavır alırken, bazı sendikalar kraldan çok kralcı kesilerek özelleştirmeyi savunan bir gerilik sergiliyorlar. Toplantı sonunda özellikle Terör Yasa Taslağı-

na karşı eylem kararları alınması için mücadele ediyoruz."

Harb-İş Genel Başkanı İzzet Çetin de, bu yasa taslağıyla emekçi halka ve işçi sınıfına bir saldırı başlatıldığını, Türk-İş'in buna karşı mücadelede en önde olması gerektiğini belirttikten sonra şunları söyledi: "Özelleştirme ve yeni terör yasasına karşı tutum, Türkiye sendikal hareketinin geleceğini belirleyecektir. Karşı tutum hızla emekçilere yaklaşırken, uzlaşmacılık ise bizi sınıftan koparıyor."

Selülöz-İş Genel Başkanı Mithat Sarı da, açık açık özelleştirmeyi savunan sendikaların olduğunu, bu

sendikacıların sözlerinin sendikacılık adına utanç verici olduğunu, ülkemizdeki sendikacılığın nerelere kadar gerilediğini vurguladı.

## "BEN MALİYE BAKANI MIYIM?"

Başkanlar Kurulu toplantısından sonra, 6 Kasım'da da İşçi Kurultayı yapıldı. Adana Kupalı Spor Salonu'nda yapılan kurultay başından sonuna kadar çok gergin geçerken oradaki işçilerden de yoğun protestolar yükseldi. Salondaki işçilerin taşıdığı "Patron Devleti Değil, Sosyal Devlet", "Emek-Barış-Özgürlük", "Özelleştirmeye Hayır", "İş Güvencesi İstiyoruz" yazılı pankartları dikkat çekerken, başkanların tamamı sırasında Şemsi Denizler'in adı okunduğunda işçilerden protestolar yükseldi ve Denizler yuhalandı.

Kurultayda ilk söz alan Bayram Meral idi. Ancak salondaki işçilerden birçoğu Meral'i protesto ettiler. ÇEAŞ (Çukurova Elektrik A.Ş.) işçileri "ÇEAŞ satılarken neredeydiniz" diye seslerini yükseltiyor, yaklaşık iki yıldır direnişleri devam eden Toros Gübre işçileri de sorunlarını dile getirmeye çalışıyorlardı. Meral, Türk-Kürt diye insanlarımızın birbirine kudurılmaya çalışıldığını, Türk-İş olarak Hak-İş ve DİSK'le güçlenmiş birleşim için her türlü özveriye hazır olduklarını belirtirken işçilerin tepkileri karşısında "Sözleşme farklarını alamadığınızı söylüyorsunuz. Ben maliye bakanı mıyım ki ödeyeyim?" deyince ortalık birbirine girdi. İşçiler Me-

ral'i protesto ediyor ve yuhalyordu.

Kurultayda söz alan konuşmacılardan biri de Tek Gıda-İş Sendikası Güney Anadolu Şube Başkanı Hüseyin Işık idi. Işık "Türk-İş huzurlu toplum istemektedir. Huzurlu toplumdur; suskun, içine kapanık, sindirilmiş bir toplum mu amaçlanıyor? Anti-demokratik uygulamaların devam ettiği, sıkıyönetimin gündeme getirildiği ve darbe söylemlerinin yaygınlaştırıldığı günümüzde susalım, konuşmayalım, gelirlerse bize dokunmasınlar anlayışı mı yatıyor? Yoksa, yükselen güven, üçüncü anlayışına, dini gericiliğe, mezhep ve milliyet ayrımcılığına üst çeken, barış, birliği ve kardeşliği sağlayan, demokratik haklarına sahip çıkan, çok sesli diri bir toplum mu amaçlanıyor? Türk-İş öncelikle neslemler ve güven vermek zorundadır." dedi.

Toplantıya konuk olarak katılan siyasi parti temsilcilerinin tanıtımında, işçiler yine protestolarını yükselttiler. Kurultayda somut adımlar atılmasını bekleyen işçiler, sendika yönetimlerinin kendi istemlerine yanıt vermediğini, gündüz koşullarının artık somut adımlar alınmasını dayattığını, sendikaların işçilere sahip çıkmadığını, şimdiye kadar eylemliliğe hazır olduklarını, alınacak eylem kararlarını hemen hayata geçirmek istediklerini, ancak sendika ağalarının bunları anlamaktan çok uzak olduğunu belirtiyorlar.

Kurultayın kendi istemlerine yanıt vermediğini gören işçiler, kurultayın sonunu beklemeyen, protestolarla salonu terk ettiler.

## Barış ve Demokrasi Platform'u Kuruldu

Ankara/Özgür Gelecek- İHD Genel Merkezi'nin çağrısı üzerine, Çankaya Belediyesi'nde, 5 Kasım Cuma günü Dernekler, Sendikalar Konfederasyonu, Siyasi Partiler, Meslek Odaları, Aydınlık ve Yazarların katılımıyla bir toplantı düzenlendi.

Toplantıda İHD, ÇHD, TTB, TTMOB, DİSK, Kamu Çalışanları Platformu, Veteriner Hekimler Birliği, Öğretim Üyeleri Demeki, Ankara Barosu, Yol-İş 6 ve 2 Nolu Şubelerinin katılımıyla "Barış ve Demokrasi Platformu" kuruldu.

Platform, Kürdistan'da savaşın son bulması ve neredeyse herkesi terör suçlusu sayacak yeni "Terör Yasası"nın kaldırılması için bir dizi faaliyet sürdürecektir, bir "Gecici Komite" oluşturdu. Komitede İHD, ÇHD, VE Kamu Çalışanları Platformu yer aldı.

Açılış konuşmasını yapan İHD Genel Başkanı Akın Birdal: "Bugün siyasal demokratik yaşamımız yeniden ağır bir tehdit altına girmiştir. 12 Eylül askeri darbesinin yerleştiği Anayasal ve yasal düzeniyle değiştirilmediği gibi, yeni düzenlemelerle daha da ağırlaştırılmak istenmektedir. Mevcut Terörle Mücadele Yasası hak ve özgürlükleri sınırlandırmış, şimdi kapsamı daha da genişleterek baskı ve yasakları bağlı kılmaya rejime mühalif, her söz, düşünce ve eylem terör suçuna kabul edilecektir. Türkiye'de bir gerçeklik var: Kürt sorunu ve adı konmamış bir kirliliğe var. Devlet Bakan Mehmet Gölhan Güneydoğu'dan gelirken "Cephe'den geliyorum" dediğine göre bu gerçekliği kabul ediyor. Bugün terör bahanesiyle bunlar gözardı ediliyor." diyerek basına yakın ilişkiler kuratması ve imza kampanyası başlatılması önerisinde bulundu.

DEP Yürütme Kurulu Üyesi Osman Özçelik ise "Egemenler yaşananları savaş olarak kabul etmezse bile öyle bir savaş vardır ki; hergün 30-40 kişinin öldürüldüğü ve yüzlerce köylünün göçtüğü bir savaş-

tır" diyerek, bölgede kirliliğe savaşın yapıldığını harcamaları dile getirdi.

"Artık karşımızta asker olarak çıkmayabiliriz. Tansu hanım olarak da çıkabiliriz" diyen SBP başkanı Sadun Aren, sıkıyönetimin ve iç savaşın gecikmeden engellenmesi gerektiğini vurguladı.

İşçi Partisi'nden Mehmet Gültekin "Demokratik kamuoyunun kuvvet olması gerekiyor. Cephe örgütlenmesine gidilmelidir. Başbağlar, Yavı, Çiçekli katliamı mahkum edilmelidir. Yoksa MHP'nin milliyetçiliği ortaya çıkar" dedi ve Terör Yasası'na karşı Genel Grev örgütlenmesi önerisinde bulundu.

ÇHD Başkanı Şenal Sarıhan; "Olaganüstü bir hukuk uygulanmak isteniyor. Sendikaların derneklerin aldığı yardımlar bile terör suçuna giriyor. Türk Ceza Yasası'nın da neredeyse bütün maddeleri terör suçu sayılıyor" diyerek bunların önüne geçilmesi gerektiğini belirtti.

Tüm Sağlık Sen adına Mahmut Kömür sıkıyönetim ve terör tertibatlarının karşısında yer alacaklarını en geniş emekçi kesimi buna katmaya çalışacaklarını söyledi.

Platform 9 Kasım'da da bir basın açıklaması yaptı. Platform sözcüsü Akın Birdal, basına yaptığı açıklamada "Tarih boyunca haksız savaşın ve sonuçlarından kazananlar hiç bir zaman haklı olmamıştır. Kürt savaşının yıkıntıları altında sadece Kürt halkı değil Türk halkı da kalmaktadır. Toplumca hak etmediğimiz bu denli aşağılayıcı baskı ve yasakları kabul etmeyeceğiz" diyerek eylem planlarını üç haftaya yaydıklarını söylediler.

Platform, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakan ve Başbakan yardımcısıyla görüşecek; imza kampanyası başlatacak, bildiri dağıtacak, üniversitelere çağrı bulunacak ve üçüncü hafta ise Barış ve Demokrasi gecesi düzenleyecek.

## Demokrasi platformları oluşturuldu

Ankara/Özgür Gelecek- Özelleştirmeye karşı ortak mücadele vermek için bir aydır sürdürülen çalışmalar tamamlandı. Sonuçlanan toplantılarla, Merkezler ve Ankara şubeleri olmak üzere iki ayrı platform oluşturuldu.

Sadece özelleştirmeye karşı mücadele perspektifi ile yola çıkan komisyonlar, olumlu bir aşamayla, özelleştirmenin tek başına bir sorun olmadığını, ülkenin diğer sorunlarından bağımsız olamayacağını vurgulayarak; Demokrasi Platformu olmaları gerektiğini ve bu doğrultuda mücadele vermeleri gerektiğini karara bağladılar.

Her iki komisyon da 10 Kasım tarihinde ayrı ayrı toplandı. Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KÇP, DKÖ'ler ve meslek odalarının katıldığı merkezî düzeydeki Demokrasi Platformu, eylem çeşitleri ve eylem takvimi oluşturmak üzere bir sekreteryaya oluşturdu. Yaptıkları basın açıklamasından başta özelleştirme ve Terörle Mücadele Yasa Tasarısı olmak üzere bütün anti-demokratik uygulamalara karşı çıkılması konusunda ortak mücadele vereceklerini belirttiler.

KÇP Ankara Şubeleri'nin çağrısıyla 7 Ekim tarihinde çok daha az bir katılım ile toplantısını yapan ve özelleştirmeye karşı Ankara Şubeleri Platformu olarak düşünülen oluşum, 10 Kasım tarihinde yaptığı dördüncü toplantı ile kendisini Ankara Demokrasi Platformu olarak nitelendirdi ve çalışmalarına başladı.

Yapılan dördüncü toplantıda, merkezî düzeyde alınan ve mücadelelerin özelleştirmenin ötesine geçirilmesini öngören karar olumlu bulundu. Toplantıda, Ankara Demokrasi Platformu'nun genel merkezlere alternatif olmadığı, ancak, merkezî düzeydeki platformun ufak bir pürüz karşısında bile dağılma tehlikesine karşı hazırlıklı olmak ve öyle bir durumda karşısında mücadeleye devam edebilmek, bunun yanı sıra bağımsız eylemler de yapmak gerektiği kararlaştırıldı.

Ankara'da şubesi bulunan, sendika, DKÖ ve meslek odalarının gube, olmayanların ise merkezî düzeyde katıldığı Ankara Demokrasi Platformu'nda, Terörle Mücadele

Yasa Tasarısı ve anti-demokratik uygulamalara karşı mücadelenin birinci hedef olmadığını, bunun platformu bölünebileceğini, sadece özelleştirmeye karşı mücadele edilmesi gerektiğini öneren bir-iki katılımcı oldu. Fakat, "Terörle Mücadele Yasa Tasarısı kanunlaştırıldığı zaman, değil özelleştirmeye karşı mücadele etmek, sendikaların bile yaşayamayacağı, sendikal mücadelenin bile olanaksızlaşacağı"nın ısrarla belirtilmesi karşısında fazla bir tepki gösteremediler.

Toplantıların artık aşılması gerektiği ve somut eylemlere mutlaka başlanması yönünde oluşan genel eğilimle, oluşturulan geçici sekreteryaya, eylem alternatifleri oluşturması görevi verildi. Alınan kararlar içerisinde, bir yandan somut eylemlere başlarken, öte yandan da tüzel kişiliklere yapılacak çağrılarının devam ettirilmesi de bulunuyor. Kamu çalışanları Sendikalar Platformu Ankara Şubeleri Dönem Sözcüsü Tekin Arac, yaptığı açıklamada, "bu platform herkese açıktır ve katılacak her kurum eğitim hakkına sahiptir. Bu platformun oluşturulması için ilk çağrıyı ve toplantıları KÇP düzenledi, ama kesinlikle sahiplenmek gibi bir düşüncemiz yoktur, platform kendi içerisinde de demokratiktir" dedi.

Çıkış noktasına göre katılım oldukça yükseldiği platformun katılımcıları, yüzbinlerle ifade edilebilecek bir kitleyi temsil ediyorlar. Mücadele perspektifini de geliştiren platformun, belirlediği demokratik çizgide yürütülebilmesi bünyesindeki örgütlerin inisiyatifi-ne bağlı.

Kendi somut mücadelesinin ötesinde, merkezî platformu da ilerleme noktasında zorlamayı hedefleyen Ankara Demokrasi Platformu, bu çıkışı ile olumlu bir çizgide. Her iki platformun da, söylemlerine ne kadar bağlı bir mücadele çizgisi yürüteceği ileriki günlerde belli olacak.

Ankara Demokrasi Platformunun bir sonraki genişletilmiş toplantısı 16 Kasım '93 çarşamba günü, Ankara Yüksek caddesi 8/25 numaralı Harb-İş toplantı salonunda, saat 17:30'da yapılacak.

## Elbistan-Afşin yöre halkı kül altında

Elbistan/Özgür Gelecek- Terörle mücadele, kamu sağlığı açısından, yakınlarda kömürün külüne kül bantlarından sulandırılarak atılmaya başlandı. Bölgenin kömürü bulunan Afşin-Elbistan Terör Santrali da bu kurula tabidir.

Ancak santral, yaptığı kalorisi düşük Linyit kömürünün külünü, kül bantlarından sulandırılarak atılmaya başlandı. Bölgenin kömürü bulunan Afşin-Elbistan Terör Santrali da bu kurula tabidir. Ancak santral, yaptığı kalorisi düşük Linyit kömürünün külünü, kül bantlarından sulandırılarak atılmaya başlandı. Bölgenin kömürü bulunan Afşin-Elbistan Terör Santrali da bu kurula tabidir. Ancak santral, yaptığı kalorisi düşük Linyit kömürünün külünü, kül bantlarından sulandırılarak atılmaya başlandı. Bölgenin kömürü bulunan Afşin-Elbistan Terör Santrali da bu kurula tabidir.

Yörede kanser ve Kükürt Oksit'e bağlı enfeksiyon hastalıkları günbegün çoğalıyor. Oysa insan sağlığı ile oynamaya hiçbir kuruluşun ve devletin hakkı yok.

Yörede yaşayan 350 bin insan, Avrupa'nın çağdaş santralleriyle zehirleniyor. Hemen santralin yanında faaliyet gösteren Türkiye Kömür İşletmeleri'nde çalışan 2 bin 4 yüz ve santralde çalışan 8 yüz işçiyse, yöre halkının ve kendilerinin sağlığını korumak için çok iş düşüyor.

## KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYE İŞÇİSİ SINIFINA ÖĞRETİYOR: "Kurtuluşumuz düzen partilerinde değil, kendi ellerimizdedir"

**Istanbul/Özgür Gelecek**Küçükçekmece Belediye işçileri 40 günü aşkın süredir iş bırakma eylemindeler. Hemen her gün yeni eylemlilikler deneyen belediye işçileri kararlı bir direniş örneği sergiliyorlar. Belediye işçileri, eylemlerinin başarısızlığı için denemedik oyun bırakmayan işverene "Birlikten güç doğar" deyiminin doğruluğunu öğretiyorlar. İşçilerle işçi sınıfına örnek olabilecek direniş, bu eylemliliklerden çıkarılan dersleri ve yeni gelişmeleri konuştuk.

**Özgür Gelecek:** Küçükçekmece işçisinin güncesinde eylem günleri hayli kabarık. Bu eylemimizden önce gerçekleştirdiğiniz eylemin genel bir değerlendirilmesini yapar mısınız?

**Ahmet Avcı:** 89 yılından beri temizlik işlerinde çalışıyorum. 90 yılında toplu sözleşme imzalandıktan sonra maaş farklarının alınmaması, maaşların düzensiz ödemesi, aynı yılın baziran ayında eylemlere başlamamıza neden oldu. Bu süreçte sürekli aynı nedenlerle eylemler gerçekleştirdik. Ertuğrul Tığlay dönemiydi... 92'de yapılan toplu sözleşme sonrası maaş farklarımızı alamadık. 33 gün süren bir eylemimiz oldu. Ardından Ali Rıza Gürkanat bu verilmeyen farkları devraldı. O süreçte iki sendikal örgütüllük uğraşısı sürerken, hak alma mücadelesi geri planda kaldı. Gürkanat bunu kullanarak 4 aylık maaşları vermedi.

**Hasan Konuk:** 93 yılının başında 33 gün süren eylemimiz başarısız sonuçlandı. Çünkü sendika rekabeti ön plandaydı. Bu işçi tabanının üzerinde olumsuz bir etki bırakmıştı. Herkes bir daha işçilerin bir araya gelebileceği görülmüyordu. İşverenin eylemimiz için söylediği yalanlara halk inanıyordu. Bizde buna karşılık halka gerçekleri anlatma noktasında üzerimize düşeni yaptık.

**Ufuk Demiral:** Ayrıca bugüne dek işçilerin birlik ve beraberliği sağlanamamıştı. Halk bizimle değildi. Daha önce taşeron firmaya ses çıkarılamadık. İşverenin eylemimizi desteklemesi kısmi de olsa başarılı oluyordu.

**Kenan Çeçi:** 93 yılının başında hemen başlayan ve otuz üç gün süren eylemimizden para alınmadan bitmesi, hemen peşinde sendikal rekabetin başlaması, işverenin değişmesi önemli olumsuzluklardı. İşçilerde "bir daha direniş olmaz" düşüncesi gelişmişti. Birakin sradan insanları, duyarlı demokrat insanları da bu düşüncede yitirdik. Ayrıca SHP'li Ali Rıza Gürkanat da SHP-DYP ittifakıyla belediye başkanlığına gelmesinden sonra, gelinen koşullarda işçilerin bir daha toparlanamayacağı, ciddi bir eyleme geçemeyeceği, iki sendika arasında bölünmüş işçinin birleşemeyeceği kanısındaydı. Bir önceki eylemimizde kısmi başarı elde ettik.

**Bu eylemi başlatmanızın nedenleri nelerdi? Nasıl başladı? Bu eylemin diğerlerinden farklı olan yanları nelerdir?**

**Neşat Apaydın:** Yaşadığımız 33 günlük eylemden sonra tabanda sendikal ikilemeden dolayı rahatsızlık vardı. Her iki sendikada örgütlü tabandan işçiler, bir ay süren ortak toplantılar yaptılar. Birlikte kararlar alınması nasıl olur denildi. İşçiler "iki sendika bizi yönlendirmeye kalkmasınlar. Ortak bir komite oluşturulmalı. Komitenin ve tabanın haberi olmadan hiçbir sendika işverene görüşmeye gitmeyecek" dediler. Böylece bir komite oluşturuldu. Burada önce pasif direnişler başladı. Maaşlarımız işverene verilmeye devam etti. 6 aylık maaşımızı almamıza aktif eylemlerimiz



İşçiler, sendikal rekabeti aşarak sınıf birliğini pekiştiriyor...

başladı. 7 aydır maaşlarımız alınmayan işçiler 40 gündür eylemediler ve kararlılar.

**Hasan Konuk:** Daha önceki eylemlerimizle şimdiki arasında fark var. Buradaki temsilci arkadaşlar, ortak eylemlerin gerekli olduğunu işçilere kavratıyorlar. Bu eylemin diğer farkı da, direniş kararlarının üzerine gidildi. Bu kravatlı takımdan bir kısım dövlüncü geri çekildiler. Bunlar başkanlık güdümünde, çalışmayan, üretimi katılmayanlardı. Bu eylemde çok şey değişti. Biz işverenin birçok oyununu boşa çıkardık. Başkan yardımcısı bir törende konuşurken işçilere bizim sizden farkımız yok" demiş. Hayır bizim farkımız var. 7 aydır maaşlarımız alınmayan biziz, onlar değil. Daha önce taşeronun girmesine ses çıkarmamıştık. Şimdi de getiriler bakalım.

**Abbas Eker:** Şimdiye kadar yaptığımız en güzel eylem. Tam da herkesin, "işçiler bir araya gelemez" dediği bir süreçte ortaya çıktık. Bizler demokratik taleplerimizi savunarak taşeronlaşmaya karşı bir bütün olduk. Hergün ölmekteyse bir gün ölmeyi hedefledik. Bu mantıkla yola çıktık ve kenetlenmeyi yakaladık. Herkes üzerine düşen özveriği gösteriyor.

**İsmail Aydemir:** Burada iki sendikamızın olmasını işverenin kendi lehine değerlendirdi. Ama biz iki sendikayı bir kenara bırakarak ortak hareket ettik. Şu an burada işçiler bir ittifak gerçekleştirdi. "Kendin üret, kendin yönet"i yaşama geçirdik. İşçilerin kenetlenmesi özelleştirmenin burada başarıya ulaşmasını engelleyecek.

**Mustafa Palabayık:** Bugüne dek yirmiiki tane eylem yaptık. Ama bu eylemlerin içinde en başarılısı bu yirmikinci eylemimizdir. Daha önceki eylemlerimizde halk "yine mi çöpeçiler zaman istiyor" diye tepki gösteriyordu. Ama bu eylemde halk yanımızda.

**Ahmet Avcı:** Bu eylemimizde işvereni, "sendikayla pazarlığa oturdum, sizi sattılar" mantığını boşa çıkardık. Bu eylemimizdeki kararlı mücadelemizle oldu. İşçi kendi örgütüllüğünü yarattı.

**Ufuk Demiral:** Bu eylemde alış ve bildirilerle direnişimizi ve haklarımızı halka anlattık. Daha önce böyle birşey yoktu. Bugün halk yanımızda. İşverenin işçiyi bölme, taşeronlaştırma, işten atma tehditleri geri tepti. Bunları işçiler ne sendika, ne hükümet, ne de işverenin etkisinde olmayıp kendi özgüleriyle bu eylemi yürütüyor.

**Kenan Çeçi:** Daha önce sözlünl ettiğimiz olumsuzluklara, işçinin yarısının SHP'li olmasını da hesaba

katan A. Rıza Gürkanat -ki daha önce Tığlay'da aynı nedenlerle rahatsız davranmıştı- oldukça rahat davrandı. İşçinin alacaklarını ödemek için hiçbir çaba içine girmedi. Ancak Küçükçekmece belediye işçisi tycemisi bu hesabını altüst etmekte kalmadığı gibi, sınıf sendikacılığın temel ilkelerinden biri olan söz ve karar hakkının tabana ait olması ilkesini de başarıyla geçirecek tek vücut tek yumruk olarak, birleşerek, bugün 36. gününü tamamlayan güzel bir direniş örneği sergilemektedir. Bölgenize bağlı 21 muhtardan 18'i eylemimizi desteklediklerini açıkladılar.

**Küçükçekmece Belediye Başkanı Ali Rıza Gürkanat SHP'li olmakla, sosyal demokrat olmakla oynuyor. Yönetime geldikten sonra değişen birşey oldu mu? SHP'nin farkı nedir?**

**Mehmet Kaplan:** Ali Rıza Gürkanat'ın SHP'li olması burada çalışanların 4 ay maaş almamalarına rağmen işe devam etmeleri yönünde etkili oldu. İnsanlar Gürkanat'ı destekleyip, sahiplendiler ama sonuçta onunda diğerlerinden farkı olmadığını gördükler. Böylelikle eyleme başladılar. Biz ANAP, DYP, SHP, CHP, ...'yi kısacası her partiyi gördük. İktidara gelinceye kadar söylemler oldukça demokratik ve halktan yana görüyor. Ama koltuklara yerleşince sorun bitiyor. Biz hiçbirine güvenmiyoruz. Hepsi birbirinin ayrıtı.

**Nezhat Üzümlü:** Demokrat görüşü belediye meclisinde yer alan SHP'liler bir sürü estrikayla işçinin ekmeğini elinden aldılar. Bu kadar demokratik? Ama işçi onlara demokratikğin ne demek olduğunu öğretti.

**Hüseyin Şimşek:** Ben daha önce SHP'ye üyeydim. Ama diğerleriyle aradaki farkı göremeyince istifa ettim. İşverenin sosyal demokrat görüntüsünü yansıttı. Biz sosyal demokrat söylemlere inanmadık. Gürkanat geldiğinde bayram etmiştik. Ona süre verip, 4 aylık maaşlarımızı almamamıza rağmen çalışmaya devam etmiştik. Ama duyarlı olan, onları tanıyan işçiler sosyal demokratlığın ne olduğunu görüp, sonra sevinmemizi istemişlerdi. Gelinen aşama onları haklı çıkardı.

**Kenan Çeçi:** Gürkanat SHP'li olmasını öne sürerek işçilerin alacaklarını ödemedi. Çünkü belediye de çalışan işçilerin yarısı SHP'liydi. SHP bir düzen partisidir. Ördün işçiyi yarar görmeyeceğini işçiler yaşadıkları pratikte gördüler. Sosyal demokrat söylemler, işçiyi aldatıyor. Gerçek yüzünü görmeleri zaman ve pratik gerektiriyor.

**Eyleminizin gelinen bu sürecinde yeni bir karar olarak bazı kuruluşların önündeki çöpleri**

topluyorsunuz. Niçin böyle bir karar aldınız?

**Zeynel Karadağ:** Biz bunu daha önce de arkadaşlarımıza önermiştik. Ama eylem geriletir kaygısına kabul etmemişlerdi. Aslında bu eylemi geriletmek değil, aksine eylemimizi ortadan kaldırmak için araya girecek başka engelleride ortadan kaldırmak için gerekiyordu. Bununla birlikte halkımızın ve çocuklarımızın sağlığı için de gerekiyordu.

**Kenan Çeçi:** Çöpleri sadece sağlık kuruluşlarının ve okulların önünden alıyoruz. Çöp alma olayı tamamen kendi inisiyatifimizde. Hergün 4 kamyon çıkarıyoruz. Yine kendi belirlediğimiz sayıya ve yerlerde topluyoruz. Bu eylemimizde bir gerileme değil, tam tersine çöpsüz de direnişimizin aynı şekilde devam edeceği anlayışını getirmişti.

**Ahmet Avcı:** Ayrıca işçinin direnişlerde kazanacağı birşeyi daha kazandık. İşte çöpi kaldırılan direnişin biter, kaldırılmasın bitmez anlayışı ortadan kalktı. Direniş sürecinde direnen biziz, yönetende biz olacağız şiarını yaşama geçirdik. Bürokrat anlayışı yıkararak bir kenara bıraktık.

**Bu eylemliliklerde çıkardığınız dersler neler oldu?**

**Hüseyin Şimşek:** Polisin dostumuz olmadığını görmek en önemli kazanımdır oldu. Biz onların dediği gibi ne teröristiz, ne de komünist. Haklı eylemimizde bizi copladılar, üzerimize ateş açtılar.

**Binali Keleş:** İşçiler daha önce kendi iş yerlerinin bahçesine çıkmaya korkarlardı. Bunu pratik içinde aşınlar. Bir başkanlık işgallimiz, birde polisle karşılaşmamız oldu. Eylemlilik hareketlidir. Benim eylemden çıkardığım en önemli ders şu oldu. Belediye işçisinin okuması, kültürlü ve masa başında çalışan kesimi, temizlik işinde çalışan kültür düzeyi geri olarak nitelendirilen kesimden eylemde daha geriye düşebiliriz. Bu bana İbrahim Kaypak'ın "En geri en ileridir" formülasyonunun doğruluğunu pratikte kavratmıştı.

**Kenan Çeçi:** Bu direniş, ekonomik temelde gelişen bir hak alma mücadelesi olmasına karşın, aynı zamanda bunun sınırlarını aşan, sınıfın dersler alması gereken bazı özelliklerde taşınmaktadır.

**Ornekleme gerekirse: 1. Bu direnişte düzen sendikalarının sendikal anlayış pratikte aşılması, sınıf sendikacılığının ilkelerine pratikte can verilmiştir. Ve düzen sendikaları da bu ilkelere uymak zorunda kalmışlar. 2. İşçi sınıfının genel çıkarlarını sendikaların çıkarlarının önüne koymuş ve sıcak bir rekabet ortamı yaşanırken sınıf birliğini pekiştirmiştir. Bu yönüyle, özellikle iş kolumuzda sendikal rekabet nedeniyle işçinin uğradığı ve uğrayabileceği zarar askariye indirme açısından örnek teşkil etmektedir. 3. Bugüne kadar belediye iş kolunda direnişlerin çöp eylemi olma özelliğini yitmiş, çöp olmasa da belediye de direniş olabileceğini göstermektedir. Bu direnişte öncükilerinin aksine, gerek taşeronlaşmaya fırsat vermemek ve gerekse halk sağlığını düşünerek kampanya türünden kendi inisiyatifimizle sağlık kurumları okullar vb. yerlerden çıkardığımız program dahilinde çöp kaldırmaktayız. Ve bu da eylemimizi yayılatmamaktadır. 4. Önceki eylemlerimizde halka, kamuoyuna yönelik çalışmaya ve eyleme hazırlanmaya yeterli önemi vermemiştik. Bu nedenle de halk desteği almadığımız gib i halkın önemli bir kesimi işverenin asalsız propagandalarından dolayı bize karşı oluyordu. Oysa bu defa ey-**

lemden bir ay önce pasif eylemliliklerle halka ve kamuoyuna gerçek durumumuzu anlatmaya çalıştık ve eylemin hazırlığını yaptıktan sonra üretimi durdurduk. Propaganda faaliyetine daha fazla önem verdik. Bunun sonucu olarak da bugün önemli ölçüde halk desteğini sağladık bu şekilde işverenin ailemizdeki propagandasını da önemli ölçüde etkisizleştirdik (bölgenizde).

Bütün bunlara karşın belediye yönetimi klasik işverenin tutumunu sürdürmektedir. Bir yandan gerçekte işçi fazlalığı olmadığı halde, işçi fazlalığını öne sürerek bizi işten atmakla tehdit etmektedir. Bir yandan gerçek dışı propaganda ile kamuoyunu ve halkı aldatmaya çalışmaktadır. Bir yandan da temizlik işlerini taşeronla vermeye çalışarak hem direnişimizi kırmaya çalışıyor. Esas olarak Türkiye'de devlet politikası olarak hızlandırılarak sürdürülmekte olan özelleştirmenin belediyedeki kısmını gerçekleştirmeye çalışıyor.

**İşveren işçilerin dostu olduğunu söylüyor. Bununla birlikte temizlik işlerini taşeronlaştıracığını da açıklıyor. Bu neyin ifadesi?**

**Kenan Çeçi:** Tabii ki başkanımıza sorsanız, işçiden yana olduğunu özelleştirmeye karşı olduğunu söyleyecektir. Ancak bizler çok iyi biliyoruz ki hiçbir burjuva partisi işvereni işverenin dostu değil ve olamaz. Çünkü arada sınıf çelişkisi vardır. Geri düzeyde olsa bile sürmekte olan ve bir sınıf mücadelesi vardır. Özelleştirme ile hedeflenen şeylerde aşınır. Birincisi yapsal değişiklik gerçekleştirilmek isteniyor. Yani devletle yalnızca büyük yabancı bağlanmış tekelleri söz sahibi kılmak orta burjuvaziyi devreden çıkarmak ve mevcut pazarların tümünü büyük uluslararası tekeller ve bu tekellerin Türkiye uzantılarını ateşim etmek devlet mülkiyetini bunlara peşkeş çekmektir. İkincisi de işçi kayması, sendikalaşmazlık, örgütsüzleştirme, bu yolla sınıfın direniş gücünü kırma ve daha fazla ucuz işgücü sağlamaktadır. Devletin sömürüsü ile özel sektörün sömürüsü arasında önde bir fark yoktur. Ama özellikle ikinci aşta sıraladığımız şeyler sınıf açısından zararlı ve karşı durulması gereken şeylerdir.

**Erdal Kaya:** Küçükçekmece'nin '80 yılında nüfusu 70 bindi. Belediyede çalışan işçi sayısı 1500'dü. Şimdi 700 bin nüfusa karşılık 1080 işçiyiz. 700 kişiye bir işçi düşüyor. Nasıl fazla oluyoruzda işten çıkarılmamız gerekiyor. İşveren elindeki kaynakları doğru değerlendirmiyor.

**Sonuç olarak direnişiniz için söyleyecekleriniz....**

**Kenan Çeçi:** Sonuç olarak diyecemim, belediye yönetimi özelleştirme işçi, çıkarma, polis baskısı vb. şeylerle üzerimize gelmektedir. 7 aydır açlığa mahkum edilen işçi hakkını istediği için suçlu ilan edilmiştir. Taşeronla karşı çıkan işçiyi polis dipçikledi ve ateş açtı. Bütün bunlar işçi sınıfının dostunu düşmanını daha iyi tanımamasına da yol açmaktadır. Gün geçtikçe daha fazla işçi kurtuluşunun burjuva partilerinde değil kendi ellerinde olduğunu anlamaya başlıyor. İşçi direnişine kararlı bir şekilde devam ediyor. Başarısızlığa tahammülümüz yok. Kazanmak zorundayız.

# Başkan Mao'nun 100. doğum

**Z**ıtların Birliği: Mao Zedung, bütün yaşamı boyunca bilime soğukkanlılık ve cesaretle yaklaşmıştır. Genç Çin devriminden önce, gerek sonra olsun, Engels'in bir ekşimini veya Stalin'in bir yanlışını görmüşse bunların üstüne gitmekten çekinmemiştir. Bir bütün olarak proletarya biliminde gördüğü eksikliği veya yanlışlığı düzeltmekten korkmamış ve proleter devrimci bir cesaretle düşüncelerini savunmuştur.

"Eskiden diyalektiğin üç büyük kanunu olduğu söylenirdi, sonra Stalin dört kanun olduğunu söyledi. Benim görüşüme göre sadece bir temel kanun vardır, o da **çelişme kanunudur**. Nicelik ve nicelik, olumlu ve olumsuz, dış görünüşle, öz, içerik ve biçim, zorunluluk ve özgürlük olasıdır ve gerçek vb., bütün zıtların birliği durumlarıdır." (abç)

Diyalektik yöntemin dört kanununu bir anımsayalım.

1-) Herşey birbirine bağlıdır, ilişkili bir bütünlüktür.

2-) Her hal, hareketli bir değişime ve gelişme halindedir.

3-) Niceliksel birikimler bir sıçrama ile niteliksel dönüştürmeler yaratır.

4-) Her bütün, başından sonuna kadar bir çelişkiler yumağıdır.

Mao Zedung ne diyor: "Benim görüşüme göre sadece bir temel kanun vardır, o da çelişme kanunudur." Hayatın hangi alanında olursa olsun doğada, toplumda ve bütün evrende gelişimin nedeni, şeyin özünde yatan çelişmelerdir. Çelişmesiz hiçbir bütün gösterilemez. Ve herşeyde belirleyici olan iç çelişmelerdir. İnsanın biyolojik yapısından tutun, bir molekülün yapısına kadar bütünlük içinde bulunması tek bir temel yasayla açıklanabilir. Bu da Mao Zedung'un üstünde ısrarla durduğu çelişme yasasıdır. Diğer bir deyişle özünü karşıtların mücadelesinden alan zıtların birliği konusudur.

Bu yasanın önemini, Mao Zedung özellikle parti ile ilgili düşüncelerini kaleme aldığıda şöyle belirtiyordu: "Parti içinde durmadan farklı türden fikirler arasında zıtlık ve mücadele meydana gelir. Bu, toplumdaki sınıflar arasındaki ve eski ile yeni arasındaki çelişmelerin parti içindeki bir yansımasıdır. Eğer parti içinde çelişmeler ve bu çelişmeleri çözmek için verilen mücadeleler olmasaydı, partinin hayatı sona ererdi." (abç)

**Ve Çizginin Uzlaşması Değil, Mücadelesi**

Diyebiliriz ki Mao Zedung'un bütün hayatı komünist partisinin içinde geçmiştir. Gençlik yıllarında parti örgütlenmesine katılmış ve ölene kadar partinin hemen hemen bütün kademesinde görev almıştır. Mao Zedung, diyalektik yöntemin rehberliğinde çelişmesiz hiçbir bütünlüğün olamayacağı gerçeğinden hareketle birzaten komünist partisinin içinde çelişmelerin bazı hallerde uzlaşmaz hale geldiğini onlara kez görüyor. Bunun için parti içinde verilecek ideolojik mücadeleye gayet önemle değinir.

"...bugünkü 1 milyar 200 bin üyemizin büyük çoğunluğu köylülükten ve küçük burjuvazinin diğer kesimlerinden gelmektedir. Bu yoldaşların devrimci coşkuluğu hayranlık vericidir. Ve bu yoldaşlar Marksist eğitimi almamış ve öğrenmemişlerdir. Ama kendileriyle birlikte partiye, Marksizmle uzlaşmayan ve onunla asla uzlaşmayacak olan fikirler getirmişlerdir. Aynı şey partiyeye 1937'den önce girerler için de geçerlidir. Bu, son derece ciddi bir çelişme, son derece büyük bir güçlük doğurmaktadır." (abç)

Yığınların örgütü olan komünist partisine, yığınlarla beraber gelen ideolojik saplantılar da giriyor. Ve bu kaçınılmazdır. Çünkü sözkonusu edilen dar bir grup veya bir avuç profesyonelden oluşan bir tim değil, milyonların katıldığı örgütlendiği geniş bir partidir. Parti içine; proleter ideolojiye düşman ideolojilerin de sızabildiğini gören Mao Zedung, SBKP tarihini itina ile inceliyor ve aynı tehlikeyle SBKP'nde karşı karşıya kal-

dığını (hem de defalarca) görüyor. Ve Mao şu aktarmayı yapıyor: "SBKP (B) Tarihi Kısa Ders'in Sonuç bölümünün dördüncü maddesinde belirtildiği gibi, düşmanlar ve düşman ideolojisi sık sık parti içine sızar." (abç)

İki cepheye birden savaşın üzerinde sık sık duran Mao Zedung, düşünsel olarak robotlaşmış bir partinin halka hiçbir şey veremeyeceğini söylüyor ve yukarıda yaptığımız alıntıya şöyle devam ediyor: "Parti içinde, proleter ideoloji ile proleter olmayan ideolojiler (küçük burjuvazinin) ve **hatta toprak ağası sınıfının** ama genellikle küçük burjuvazinin ideolojisi), yani Marksist ideoloji ile Marksist olmayan ideolojiler arasındaki çelişmeyi çözdüğümüz ya da çözmeye çalıştığımız için, partimiz, (tam olmamakla birlikte) eş gücüne ulaşmış ideolojik, siyasi ve örgütsel birlik içinde büyük ve kararlı adımlarla ilerleyebiliyor."

Partinin, fikir ayrılıkları şeklinde oluşan çelişmelerle dolu olduğuna ve parti içi mücadeleler sonucu partinin gelişip büyüdüğü-

ne, Mao'dan öncekustalar, özellikle yoğun olarak Engels ve Stalin de değinmektedir. Stalin konuyla ilgili olarak şöyle der: "... partimizin tarihinin, parti içi çelişkilerin mücadelesinin tarihi olduğu, bu çelişkilerin aşılmasının ve bu çelişkilerin aşılması temeli üzerinde, partimizin derece derece güçlendirilmesinin tarihi olduğu, kuşkusuz söylebiliriz."

**Her Ayrılık Bir Çizgi midir?**

Tabii ki çizgiden kastedilen sosyal hayatın gündelik, pratik sorunları ya da basit ve ilkesel olmayan politik sorunlar üzerine çıkan fikir ayrılıkları değildir. Bunlar bir komünist parti için sorun olarak öne sürülemez. En basit bir fikir ayrılığı bile nihayetinde bir sınıf sorununa tekabül eder gerçeğinden hareketle, bu basit fikir ayrılıklarını çizgi olarak değerlendirmek parti birliğine düşmanca bir tutumdan öteye geçemez. Bu işlenmemiş "suç"tan dolayı kişiyi haksızca cezalandırmak anlamına gelir ki gönüllü birlik temeli üzerinde yükselen parti disiplinine vurulan büyük bir darbe olur.

Parti içindeki fikir ayrılıkları bu kadar masum olmayabilir. Parti içinde onun programına karşı muhalefetin belirli bir kategorisi de fikir ayrılıklarının sapmalar düzeyinde ortaya çıkmasıdır.

Sapma bir çizgi midir?

Kesinlikle değildir! Sapmayı çizgi olmaya en yakın fikir ayrılığı olarak tanımlayabiliriz. Evrimini henüz tamamlanmamış, çizginin prototipi de diyebiliriz. Çünkü, kısa süreli bir ideolojik mücadeleyle sapmanın üstesinden gelinbilir ve sapma düzeltilir.

Aynı olduğu için Mao'nun tanımını kullanmuyoruz. Lenin, sapmayı şöyle tanımlıyor: "Sapma" dediğimizde, bununla kesin olarak biçime sokulmamış, mutlak ve tümüyle belirgin olmayan, ancak partinin değerlendirmesini yapmaktan vazgeçmeyeceği politik bir yönün ilk belirtilerini gördüğümüzü vurgulamak istiyoruz."

Lenin, bir başka yerdeki sapma tanımını daha da detaylandırıyor. Daha açıklayıcı olan bu sapma tanımı ise şöyle, "Bir sapma, henüz tamamlanmamış bir yöndür. Bir sapma döneltirebilir bir şeydir. Bazı insanlar yoldan biraz şaşmışlar ya da şaşmaya başlamışlar; bu düzeltilir. Bu, görüşüme göre 'sapma' sözcüğü ile ifade edilir. Bununla, henüz bütünleşmemiş bir şeyin ortada olduğu u, meselenin kolaylıkla yoluna sokulabileceği vurgulanmaktadır; bu, ikaz etme ve sorunu tüm yönleriyle ortaya serme isteği demektir."

Belleklerden henüz silinmemiş, taze bir örnek olması bakımından, buna, proletarya partisinde ortaya çıkan en son sapma olan "seksiyonculuk" akımını emsal gösterebiliriz.

Fikir ayrılıklarının ya da parti içi muhalefetin iki kategorisini esas olarak kavramış bulunuyoruz. Bunların dışında kalan bir kategori ise çizgi kategorisidir. Bu, proletaryaya düşman olan sınıfın savunduğu ideolojik çizgidir. Bu, parti içinde burjuvazinin ideolojisini; proletaryanın ideolojisini taşıyarak egemen kılmak isteyen burjuva çizgisidir.

Çizgi tanımını, sapma tanımını tersinleyerek ortaya çıkarabiliriz. Şöyle ki, sapmanın aksine çizgi tamamlanmış bir yöndür. Sapmanın aksine, bütünleşmiş ve kolaylıkla ya da kısa süreli bir aktif ideolojik mücadele yöntemiyle yola getirilemeyecek bir yöndür.

Çizgi, düşman ajanlarının parti içine sızarak oluşturacağı akıdan ziyade, esas olarak parti içindeki proleter veya proletaryaya yakın sınıf ve tabakalara mensup üyelerin eğilim göstermesiyle oluşan bir olgudur. Başta halk içindeki çelişmeler olarak değerlendirildiğimiz çelişmeler doğru bir yöntemle çözümlenmezse sonucu, bu çelişmelerin habisi bir ürünü haline dönerek nesleşmesi yoluyla oluşur çizgi. Başta uzlaşır olan bir çelişmenin giderilerek uzlaşmaz hale gelmesiyle oluşur çizgi.

Bakınız Mao Zedung ne diyor bu konuda: "...SBKP tarihi bize şunu gösteriyor. Lenin ve Stalin'in doğru fikirleri ile Troçki, Buharin ve diğerlerinin yanlış fikirleri arasındaki çelişmeler ilk başta uzlaşmaz bir biçimde ortaya çıkmadılar, ama daha sonra uzlaşmaz hale geldiler. Buna benzer durumlar ÇKP'nin tarihinde de vardır. Partili yoldaşlarımızdan bir çoğunun doğru fikirleri ile Cen Du-Tu, Çang Guo-Tao ve diğerlerinin yanlış fikirleri arasındaki çelişmeler de ilk başta uzlaşmaz bir biçimde ortaya çıkmamışlardır, ama daha sonra giderek uzlaşmaz bir hale geldiler."

Bunun nesnel zemini yok mudur? Yani partili komünistlerin iradesinden bağımsız olarak önce sapma düzeyinde olan fikir ayrılıkları, çizgi haline nasıl dönüşür?

Bunun önce uluslararası bir nedeni vardır. Bu emperyalizm olgusudur. Emperyalizm bir olgu olarak var olduğu sürece, sosyalizmin dünya çapında her geri adım atışı, sosyalist ülkelerdeki veya komünist partilerin sağ sapmaların kısa sürede palazlanıp çizgi haline dönüşmesini sağlar.

Diğer bir nedeni ise özgüldür. Ülke çapında komünist partisinin attığı her zafer adımı, parti içindeki "sol" eğilim veya sapmaları güçlendirip çizgi haline dönüştüreceği gibi, tersi durumda, yani komünist partisinin aldığı



Parti içinde durmadan farklı türden fikirler olacak ve mücadele devam edecektir.

# 1949 yılında yaşasın Maoizm!-4

ji her büyük darbe sağ eğilim veya sapmaların güçlendirip onların bir çizgi haline gelmesine yol açabilir. Bununla orantılı bir şekilde gene ülke çapında esas olarak partilerin veya sınıfların iradesinden ağınsız, nesnel bir durum olan devrimci durumun ilerlemesi veya gerilemesi aynı sonuçlara yol açabilir.

Demokratik Halk Cumhuriyetinde milli kapitalist sanayiye kısıtlamalar getirildiğinde "sol" sapmalar veya eğilimler, kısıtlamalar gevşetildiğinde sağ sapma veya eğilimler çizgi olma noktasında potansiyel tehlike olmak konumundadırlar.

Sosyalist bir ülkede ise geri ekonomik bölgelerin, köylülük ve küçük üretici alanların görmezlikten gelinmesi veya yeterince üzerine gidilememesi, aynı zamanda kol emeğinin diğer emek biçimleriyle çelişkisinin yeterince ele alınmaması "sol"; bunun aksine aynı şeyler ağır sanayi, teknolojik gelişme ve kafa emeği için geçerli olduğunda sağ sapma veya eğilimler kısa sürede palazlanarak bir burjuva çizgisi olarak ortaya çıkabilirler.

Biz burada nedenleri tek tek sıralamaya çalıştık. Yani özgül nedenler ile uluslararası nedenleri ayrı ayrı olarak ele aldık. Bir de bunların bazı tarihsel koşullarda bir çoğunun bir araya geldiğini düşünürsek, sanıyoruz ki, **ikinci çizgi niçin kaçınılmazdır** gerçeğini bir nebze olsun anlayabiliriz.

Zira iki çizgi mücadelesi teorisi, komünist partilerin nasıl burjuva partiler haline dönüşebileceğinin ahatarını bize vermekle kalmıyor, aynı zamanda sosyalist ülkelerin nasıl olup da geriye dönüş yapabileceğinin açıklamasını yapıyor.

## Düşman Kılıcının İki Kenarı

Komünist partisi içinde veya sosyalist ülkede ikinci çizgiyi, (burjuva çizgisi) oluşturan nesnel nedenleri açıklamaya çalıştık. Önce basit fikir ayrılıklarından, sonra sapmalardan söz etmiştik. Çizginin ise tanımlanmasını, sapma tanımını tersine çevirerek açıkladık. Şimdi en hassas noktaya gelmiş bulunuyoruz. Proletarya partisinin ve Türkiye devrimci çevrelerinin dönem dönem yoğun olarak tartıştığı ve genellikle kavgınlıklarla sonuçlanan hassas nokta: Çizginin iki biçimi!

Önce düşman kılıcının keskin kenarı olan, çizginin hizip biçiminden söz edelim. Marksizm'in beş klasiği de bu konuda aynı şeyleri söylemektedirler. Hizip kendine özgü bir disiplini, kendi çevresi üzerinde tesis eden; partinin merkezi yapısını dışında ayrı bir merkezi yapı kurarı; parti disiplinini işine gelmediği yerde es geçerek partinin eylem-birliğini bozarı; partinin programında olan şeyleri killelere ve bütün parti tabanına karşı karalayıcı bir yöntemi seçen bütünlüklü bir platformdur. Bu durumda komünist partisi çok başlıdır. Diğer bir deyişle parti içinde partidir. Parti içinde, parti-dışlığı resmîleştirilmiştir.

Çizginin bu biçimi, ağıktan savaş yolunu seçerken buna karşı komünist partisi esas olarak yönesele cezalandırma, idari yaptırım yolunu seçer.

Lenin, "Bütün sınıf birliği işçilerin" der "her ne biçime bürünürse bürünür, fraksiyonculuğun zararlarını ve izin verilmeliğini açıkça tanıması zorunludur."

Stalin ise "... hiziplerin varlığı," diye söz başlar, "ne parti birliğiyle ne de onun demir disipliniyle bağdaşmaz. Tanınamaya gerek yok ki, hiziplerin varlığı, bir çok merkezin varlığına yol açar; bir çok merkezin varlığı ise partide ortak bir merkezin yokluğu, irade birliğinin parçalanması, disiplinin gevşemesi ve dağılması," diye devam eder.

Mao Zedung'da aynı yaklaşımından hareketle "her parti üyesi," der "her çalış-

ma kolu, her söz ve eylem bütün partinin çıkarlarından hareket etmelidir. Bu ilkenin çiğnenmesine asla izin verilemez." (abç) Daha sonra Mao Zedung şöyle devam eder: "Merkezi ve birleşik bir parti inşa etmeli, bütün ilkesiz hizip mücadelelerini ortadan kaldırmalıyız (abç)

Çünkü komünist partisi program ve tüzüğüyle ya da söz ve eylemiyle yekparedir, yekpare olmalıdır. (Bu yekparelik, kaynağı troçkizm olan "sol" proletar anlayışıyla karıştırılmamalıdır.)

Dikkat edilirse yukarıda hizbe karşı kımü-

nist partisinin idari yaptırımlarla cevap vereceğini söylerken, altını çizerek, bu yöntemin esas olarak başvurulan yöntem olduğunu söyledik. Yoksa komünist partileri her koşulda, her yer ve zamanda bu yönteme başvurur demedik. Oylesi nazik durumlar veya uluslararası planda kritik ve hassas anlar bir araya gelir ki, hiziplerin varlığına proletaryanın genel çıkarları için, belirli bir süre için de olsa göz yumulabilir. Lenin ve Stalin önderliğindeki SBKP'nin Troçki, Buharin, Zinonyev..... hiziplerine, Mao Zedung önderliğindeki ÇKP'nin Wang Ming hizbine karşı takındığı tavırları örnek olarak gösterebiliriz. Ancak bunlar daha önceleri defalarca işlendiği için yeniden alıntılar yapma gereği hissetmiyoruz.

Çizginin diğer biçimi, ağıktan savaş yerine, üstü örtülü bir savaş yolunu seçerken komünist partisi esas olarak, aktif ideolojik mücadele ve ikna yöntemini benimser.

Düşman kılıcının keskin kenarı olanla, nispeten keskin olmayan kenarıdır bu. Açıkta savaş yolunu seçen hizip ya da fraksiyondan farkı, partinin eylem-birliğini bozması ve parti disiplinini tanımasıdır. Hizbi partinin hem söz (program) hem de eylem (programın hayata geçmesi için yapılması gerekenler, tüzük) birliğini çiğnediği gerçeğini görürken, düşman kılıcının nispeten keskin olmayan diğer kenarının, yani çizginin ilk biçiminin parti disiplini ve eylem birliği konusunda hiziple aynı yöntemi seçmediğini görürüz.

Çizginin bu biçimi, partinin hayata geçirmek için önüne koyduğu merkezi görevi, diğer bir deyişle programı savunmuyor, benimsemiyorlar. Ama parti merkezi önderliğinin sınırlarını çizdiği, parti içi ideolojik tartışma zemininde, partinin ideolojik görüşlerine karşı mücadele ederken, dışı karşı partinin programını savunuyor ve onun disiplinine tabii kalıyor. İşte iki çizgi mücadelesi, bu şartlar altında, bu koşullarla örtülü bir ortamda sürdürülür.

**Komünist partisi niçin bu yöntemi benimser?**

Çünkü komünistler, burjuva çizgisinin etkisinde kalmış parti üyelerini veya çevresini ideolojik mücadeleden kaçınma uğruna feda etmezler. Çünkü komünistler, burjuva çizgisinden etkilenmiş partileri kazanabileceğine ve hatta burjuva çizginin önderlerinden bir kısmının veya tamamının pratik mücadele içinde dönüştürülebileceğine, dönüşebileceğine inanır. Komünistler partideki ikinci çizgiye söz ve parti programına muhalefet etme hakkı tanır; çünkü komünistler proletar ideolojisi savunma konusunda tereddütlü insanlar değildirler; çünkü komünistler ikinci çizgi olmasının hakkı olduğu anlamında ele alınmıyorsa tabii ki meşru değildir. Ama bizim dışımızda objektif bir olgu olarak vardır ve bu kaçınılmazdır, o zaman belli sınırlar

**Burjuva çizgisi, niçin parti disiplinini tanıyarak parti içinde kalır?**

Komünistler hangi nedenlerle buna izin veriyorsa burjuvalar da aynı nedenlerle kalırlar. Yani komünizme inanmış partileri proletar ideolojiden koparmak ve kendi sınıflarına çekmek ya da merkezi önderliği ele geçirecek komünistleri muhalif duruma düşürmek için.

**Bu tehlikeli bir durum değil midir?**

Evet, tehlikeli bir durumdur, fakat partide iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı da bir o kadar acı bir gerçektir. Madem ki proletaryanın ideolojisini her koşulda savunabilecek ve bunun haklılığını ispatlayabilecek konuma ve güvene sahiptirler; o zaman komünistlerin ideolojik mücadeleden korkması için hiçbir neden yoktur.

Proletarya partilerinin ve proletarya partisinin tarihi bunun örnekleriyle doludur. Önce halk saflarından gitgide uzaklaşan ve halktan koparılan burjuva partisinde, TİKP'de İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşlarının verdiği mücadeleyi görüyoruz. Sonra I. Merkez Komitesine karşı Süleyman Cihan, Kazım Çelik ve yoldaşlarının mücadelesini görüyoruz. Sonra partili komünistlerin II. Merkez Komitesine karşı verdikleri mücadeleyi görüyoruz.

Önce parti içinde mücadele yolunu benimseyen ve hatta zaman zaman partinin merkezi yapısına kadar yükselip karar yetki-

si sahibi olan burjuva çizgisi savunucuları, mücadelelerini bu yöntemle sürdürme konusunda istikrarlı mıdır? İstikrarlılık ve burjuva.... birbirine taban tabana zıttır. Proletarya patisinden çıkan istikrarlılık burjuvaları da örnek gösterebiliriz. Yurtdışı mülteci kamplarına bir göz atıldığında, bir zamanlar proletarya partisinde oldukça "itibar" gören fakat proletarların ideolojik menegenesine sıkışarak çevrelerine topladıkları samimi partili yoldaşlardan arındırılmış, yalnızlaştırılmış "Zamrud-ü Anka" kuşlarını gösterebiliriz.

Çizginin sözünü ettiğimiz son biçimini açıklamaya başlarken komünist partisinin bunlara karşı, altını çizerek, esas olarak ideolojik mücadele ve ikna yöntemini benimseyeceğini söylemiştik. Bundan kastımız şudur: Gerek uluslararası planda gerekse ülke genelinde bir takım dengeler bozulmuş ve oldukça nazik bir döneme girilmiş olabilir ve komünist partisi bir atılım veya yeniliğinin eşliğinde olabilir, komünistler acil ve ertelemeyen bir görevin öngörülmesinde olabilir, veya parti içi mücadele imkanlarının tümü komünistlerden alınmış olabilir; işte böylesi anlarda gerekirse burjuvaları peşinden gidenlere bir tekme de komünistler tarafından atılabilir. Çünkü komünistler somut şartların somut tabii ışığında, ilke olarak hiçbir mücadele biçimini reddetmezler.

Bir dönem için proletarlar arasında ve halk örgütleri çevrelerinde parti içindeki ikinci çizginin meşru olup olmadığı tartışma konusu olmuştur. Bizce bu meşru kelimesinden ne anladığımızı bağlarız. Meşruluk eğer ikinci çizginin hakkı olduğu anlamında ele alınmıyorsa tabii ki meşru değildir. Ama bizim dışımızda objektif bir olgu olarak vardır ve bu kaçınılmazdır, o zaman belli sınırlar

çinde muhalefet hakkı verilir anlamında kullanılıyorsa, meşrudur.

Gene Türkiye Devrimci Hareketinin bazı çevreleri iki çizgi mücadelesini ve Mao Zedung'u yorumlamaya kalkışırken, iki çizgi mücadelesinin sürekliliğini, dolayısıyla parti içinde ikinci çizginin sürekli olduğuna dair sonuçlandırdılar. Bir komünist partisinde üç yıl, beş yıl, yıllarca burjuva çizgisi olmayabilir, bu iki çizgi mücadelesinin sürekliliğine halel getirmez. Süreklilikten söz ederken bunu saat saat, dakika dakika diye yorumlamak... ne diyebiliriz ki, çocukluktur. Ancak parti tabanının ideolojik eğitimi olarak mücadele algılanabilirse bunun komünist partilerinde saniye saniye, an be an sürdürülmesi söyleyebiliriz.

İki çizgi mücadelesine çok açıklayıcı bir örnek olması bakımından Lenin'den bir alıntı yaparak noktalayacağız. "Ne yapmalı? Aysprechen was ist, 'olanı söylemek' gerçeği, yani bizde, parti MK ve yönetici çevrelerinde, Sovyetler kongresini beklemeyen yans ve iktidarın hemen alınmasına karşı, hemen ayaklanmaya karşı bir akım ya da bir görüş olduğuna kabul etmek gerekir." Bundan kasıt, yani Sovyetler II. Kongresini beklemeyen akımın başı Troçki ve şürekasıdır. Diğerleri Kamenev, Zinovev ve arkadaşlarıdır. Lenin bunlar için şöyle devam ediyor: "Bu koşullar içinde Sovyetler Kongresi'ni 'beklemek', vb. enternasyonalizme ihanettir, uluslararası sosyalist devrim davasına ihanettir." Düşünüldüğü ve araştırılırsa Lenin'in hain dediği bu insanlarla birlikte nasıl mücadele ettig ve bu insanların Lenin'in ölümünden sonra bile SBKP merkezi organında nasıl yer aldığı anlaşılabilir.

Devam edecek.



ML'ye yaptığı katkılarıyla bugün enternasyonal proletaryanın eînde bir meşredir Mao.

**İ**lk çıkışlarda basın açıklamaları Bordro, kravat yakma, kalem kırma ve alkışlı sloganlı protestolarla başlayan sendikalar mücadelesinde bütüne bazen daha nitelikli eylemlere bürünmektedir. Yaşanılan bu pratik süreç içerisinde çok iyi dersler çıkartılmak gerekiyor. Bugün kamu emekçileri baskıyı ve korkuyu bir noktada kırıp sayılırlar. Yasalar ve kararnamelele sarın olan çember fiili ve meşru mücadele araçları ile parçalanmıştır bundan dolayı fiili ve meşru sembolde yükselen bu mücadele radikal dinamiklere ve kimliğe sahiptir. Bunkaki en önemli etken ise tabanda çekirdek temelde de olsa bir devrimci demokratik birikimin hızla toparlanmasıdır. Bu toparlanma ve örgütlenme hakim sınıfları rahatsız ettiği gibi küçük burjuva ve reformist sendikalar anlayışlarında rahatsız etmektedir. Devrimci-Demokratik sendikalar hareket bu süreçte kendi eksikliklerinden dersler çıkartarak mücadele sürecinde kendini yenileyerek zenginleşmektedir. Özellikle eylemselliklerde ve sendikalar mevzilerinin korunup yeni mevziler kazanarak mücadeleyi siyasileştirip ileriye taşımada devrimci demokratik sendikalar hareket sınıf sendikacılığı temelinden hareketle varlığını kamu emekçilerinin mücadelesinde hissettirmektedir. Bu eylemlerde reformistlerin tutarsızlığı, kararlılığı ve mücadeledeki uzlaşmacı tutumları gün geçtikçe emekçiler tarafından daha iyi tanınmaktadır. Özellikle sendikalar genel merkez yönetimlerine hakim olan orta yollu reformist sendikalar anlayış 21 Aralık 1992 Ankara yürüyüşü sürecinde ve öncesi eylemselliklerdeki olumsuz ve kararlı tavırları kitleler tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Eylemleri sloganlı ve yönektirici sloganlı tutmaya çalışan orta yolluların bu tavır devrimci demokratik kamu emekçileri tarafından bosa çıkartılarak eylemler radikal ve mücadeleye bir çığlığı çıkartılmaya başlamıştır. Çıkartılan yasalar HAK sözleşmelerinin imzalanmasında gündeme gelmesiyle birlikte fiili ve meşru eylemsellikler sektöre yayılmıştır. Kamu emekçileri platformu kitleleri beklenti içerisinde sokmuştur. Eylemsellikler meclisteki komisyon toplantılarına göre ayarlanmaya çalışan uzlaşmacı reformist anlayışın oyunları pratik mücadelede mahkum edilmiştir. Mecliste İsmail ile Moğolay'ın bir saat görüşme-yi her şeyin üstüne oturtan bu protokol sendikaların kamu emekçileri hiç bir zaman umutlanmalıdır.

Mücadelede ve örgütlenmede nitelikten çok msoleliğe ve köf bir taban oluşturmaya çalışan anlayış değil olarak tutulmalıdır. Bu tutarlılığı aşmak içinde sürekli eylemselliklerin merkezine Ankara yürüyüşü oturaltılmaya çalışılmaktadır. Her Ankara görüşmesi vaat, alttanmaya ve bekle gör ilkesi ile sonuçlanmak-

## Bilinç

Mahmut Dedeoğlu

KAMU ÇALIŞANLARININ DURUMU VE PLATFORMUN DEĞERLENDİRİLMESİ-3

### Kamu emekçilerinin merkezi ve yerel eylemselliklerine göz atalım

tedir. Buda hakim sınıfların işini kolaylaştırmaktadır. Grevli toplu sözleşmeli bir sendikalar yasasını özellikle çıkartmayıp bekleten devlet kendisine danışma bürosu gibi çalışacak bir devlet güdümlü sendikalar yasası düşünmektedir. Bütün bu olumsuzluklar alevi bir şekilde cereyan etmesine rağmen kamu çalışanları platformu ve mevcut sendikalara hakim olan reformist anlayış kitleleri bir beklenti içinde sokmaktadır. Hakların mücadele ile kazanılacağına pratikte ispatlanmasına rağmen, fiili ve meşru eylemselliklerin zemini olmasına rağmen tek düze sendikaların biribirinden kopuk özgül talepleri çerçevesindeki çıkışlarından başka genelde bir durgunluk kamu emekçilerinde hakim olmuştur.

Dört yıldık fiili ve meşru mücadele kısmında olsa iş bırakmalar bazı işkollarında yerel anlamda gerçekleştirilmiştir. Yaşanılan pratikler ders çıkartılarak eylemsellikler iş kollarında yaygınlaştırılarak bir sınıflık, bir günlük iş bırakmalar yaygınlaştırılarak ürettirilen gelen gücün merkezi eylemselliklerle zenginleştirilerek sokak gösterileri Bakanlık meclis ve Başbakanlık işgalleriyle fiili ve meşru eylemselliklere ivme kazandırılarak mevcut sendikalardaki tikanlık aşılabilir.

Sürekli aynı yöntem ve mücadele araçları ile kitlelere gitmek pek etkiliyici olamamaktadır. Platform

ve sendikalar bugüne kadar işçi sınıfının ve devlet niteliğindeki demokratik muhtevalar taşıyan işçi sendikalarıyla yeterli diyalogları geliştirememiştir. DİSK ve TÜRK-İŞ arasındaki sendikalar rekabetten etkilenen platform Disk'e yamanma çabaları içerisinde bir izlenim vermektedir. Oysa Türk-İŞ'in merkezi devlet gücünü olmasına rağmen tabanından yoğun işçi potansiyeli taşıyan ve demokratik nitelikleri barındıran işçi sendika şubeleri de ortak eylemsellikler ve etkinliklerin geliştirilmesinin zemini mevcuttur.

Kamu emekçileri Devrimci Demokratik sendikalar hareketi etrafında birleşerek güç ve eylem birleştirme sorunudur. Bugüne kadar kitlelere meclisteki ve ekonomik politikalar aşırı eğitim ve örgütlenme anlayışı ile gidilmiştir. Bu anlayış hemen terk edilip ülkedeki genel demokratik mücadelesi sınıf sendikacılığının gerçeklik ilkesinden yola çıkarak kamu emekçilerine aktarılmalıdır. İnsan hakları ihlalleri, yargılı yargısız infazlar, katliamlar, çövenet ve irkeç uygulamalar, Kürt-Türk halklarının ve diğer azınlık ulusların bir arada kardeşçe yaşamasının yegane yolunun yeni demokratik Türkiye mücadelesinden geçeceği kamu emekçilerine bilmadan usanmadan anlatılmalıdır. Reformist ve işbirlikçi anlayışların aman sıyanet yapmayalım kitleler gari, kitleler öker demogöçü ve aldatmacalarına İnat devrimci demokratik düşüncelere sahip kamu emekçileri sınıf sendikacılığı ilke ve programından taviz vermeden eylemselliklerle birlikte tabanda sağlıklı eğitim ve örgütlenme faaliyetleri içerisinde girmelidir.

Çalışmalar bireysel ve tekdüze faaliyetlerden çıkartılıp kolektif bir çalışma ve örgütlenme tarzına otur-tulmalıdır.

Kamu Emekçileri, kurtuluşumuz işçilerden köylülerden yani kısacası çeşitli milliyetlerden Türkiye halklarının kurtuluşundan ayrı değildir. Mesleki ve ekonomik temelde verdiğimiz mücadeleyi ülkedeki sosyal ve toplumsal mücadele ile bütünleştirmek zorundayız. Mevut bürokrat, uzlaşmacı reformist sendikalar kararlarını eleştirip bombardımanına tabi tutulm. Eleştirileri sınıf kırıcı eleştiriler mantığıyla değil üretkenliğimiz pratik ve ideolojik yaşam tarzımızla ortaya koymalıyız.

Devrimci Demokratik sendikalar hareketinin gelişmesi için sınıf sendikacılığını kitlelere taşımada propaganda ve ajitasyonda tereddüte düşmemek gerekiyor. Mevut sendikaların tabanında sağlıklı ve kalıcı örgütlenmeler yaratarak platforma yön vermek için daha fazla taviz daha fazla dayanışma ve daha fedakarlık için görev başına diyoruz.

# Devletin çürümüşlüğü'nün bir örneği: İhaleler

Önce ihale, sonra rüşvet en sonu skandal... Bu üçü bir bütün. Görünürde devleti, ama esasta emekçiyi, dula, işçiyi, köylüyü, esnafı, sanat-karı soymanın bir yoludur ihaleler.

Devletin doğrudan ve dolaylı vergilendirme sistemiyle işçi ve emekçi kesimlerden gasp ettiği paralar, ihracat teşvikleri, yatırım destekleme teşvikleri vb. yollarla egemen sömürücü sınıflara giderken, diğer bir yandan da kamu ya da yarı-kamu kuruluşlarındaki ihale yolsuzluklarıyla sömürücü sınıfların kasalarına akmakta. Bunlara, devlet bankaları eliyle verilen nakit paralar da tuzu hiberi olmakta.

Yani, ihale yolsuzlukları halkımız üzerinden gerçekleşen katmerli sömürünün bir parçası. Skandal biçimini alması ise, egemen sınıflar arasındaki postadan pay alma savaşımının ve birbirlerini egemenlik alanını el atmanın doğal bir sonucudur.

Türkiye'de ve Türkiye Kürdistan'ında ihaleler 2886 Sayılı İhaleler Yasası'na göre yapılmakta. Ancak, bu ihale yasası rüşveti ve yolsuzluğu adeta kaçınılmaz olarak üretiyor. Çünkü, yasa düzenlenirken halkın çıkarları değil de esas olarak ihale sisteminden yararlanacak olan kesimlerin çıkarları gözettiğinden (çünkü yasasına hazırlanmasında ve son biçimini almasında bu kesimlerin etkisi söz konusu) böylece rüşvet, yolsuzluk ve skandal ölçüsü ortaya çıkıyor.

2886 Sayılı İhale Yasası'nın kimi maddelerini öylesine yapılmış ki hirsizliğe açık kapı bırakmakta. Bir yandan ihaleci şirketlere, diğer yandan ihaleyi veren devlet kuruluşlarının yetkililerine maddi çıkar olanağı sağlanmakta.

Örneğin, KET, belediye şirketleri, TEK, Karayolları, DSI gibi kuruluşlar ihale yasası kapsamı dışındadır. Bu kuruluşların ihaleleri Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulu'na çıkarılan yönetmelikle yapıyor.

Tek tip ihale düzeni yok. Net, bo-



suz ve teklif ihale yasası olmadığı için, hem ihale alan, hem de ihaleyi veren maddi çıkarı fazlasıyla sağlıyor. Bu yapı aynı zamanda devlet bürokratlarının neden güçlü olduklarını ve kendilerini yeniden ürettiklerini de açıklamakta.

İhale Yasası'nda "özelliği bulunan işler" diye tanımlanan işler ihalesine "herkesin değil, seçilmiş kimi kişilerin" katılmasına izin verildiğinden özellikle rüşvet olayı bu madde kapsamında yoğunlaşıyor. Bu tür bir ihalede, ihaleyi verecek olan kamu kuruluşu yalnızca üç firmayı ihaleye davet ettiğinden, rüşvet miktarı, yapılacak olan işin bedeline göre belirlenmektedir. Ayrıca ihaleye davet edilecek firma ise, hükümette hangi parti ya da partiler varsa onlara yakın firmalar gözetilerek yapılmakta. Yani, hirsizlikta bir başka üçgen oluşmakta: Devlet, firma, parti. Bu çark, düzen partilerinin söylemleri ile olursa olsun özde aynı olduğunun da açıklanmakta. Karayolları ihalelerinde ANAP, İLKESAN yolsuzluklarında DYP,

ISKI yolsuzluklarında SHP'nin bakan, milletvekilleri, belediye başkanları, il-ilçe yöneticileri, partili müteahhitler ya da partili firmaların olması hiçbirinde hirsizlikta yani "tasada ve kıvançta" birbirlerinden farkları olmadığını göstermektedir.

İlgili yasanın 28.nci maddesi, en yüksek indirimli yapana ihaleyi vermeyi öngörmektedir. Bu ise, firmaların bübütelerinden daha fazla fiyat kırarak ihaleyi almak ve birbirlerinin teklif miktarını öğrenebilmek için ilgili bürokrata rüşvet vermesini getirmektedir. Bu durumu aynı zamanda yapılan işin niteliğini düşürdüğünden müteahhit firmaya ek bir haksız kazanç daha sağlanmaktadır. Kullanılan malzemenin kalitesiz ve ucuz olmasıyla sağlanan ek haksız kazanç...

Bu yağmadan sadece yakarıda anılan hirsizler çetesi değil, ihaleyi alan firmaların ihale koşullarına ayup uymadığını kontrolle yükümlü kontrolörler de pay almaktadır. Buraya kadar, ihale verme bağlançıyla ihale yürürlük tarihi ara-

sındaki alan ve veren arasındaki haksız kazanç sağlama yollarının bir biçimini görüldü. Diğer bir haksız kazanç sağlama biçimi ise "ödememe sistemi" ile ilgili. Yani işin sonuçlanma aşamasında sağlanan rüşvet biçimi ile ilgili. İş bitiren firma içeride kalan parasını almak istediğinde "ödenek yok" yanıtıyla karşılaşmamak ve durumu kendi çıkarlarına çevirebilmek için ilgili kamu kuruluşu yöneticisine ya da ihale komisyonuna rüşvet vermeyi kendi selameti açısından gerekli ve zorunlu görmektedir.

Her ne kadar ihale yasası "efinde yeterli para, teçhizat ve ekipmanı olmayan firmaya ihale verilmeyez" dese de, bu kural rüşvet nedeniyle işlenmektedir. Bu tür firmalar ihaleyi aldıklarında işi yürütebilmek için bankalardan % 7 ya da 8 faizli kredi almak yerine, ilgili kuruluştan ödenek alıp işlerini yoluna koymak için % 3-4 faiz tutarında rüşvet vermeyi yeğlemektedirler.

Görüldüğü gibi yasa her yönüyle rüşvete, yolsuzluğa açık. Çarkın iş-

leyişine çanak sokulduğunda kimilerinin payı azalacağından ya da yokolacağından, pislikler tek tek deküler ortaya. Birbirlerinin işkilerini bir bir pazara çıkarırlar. İşte bu aşamada bir devlet organı ya da hükümet, ya da firma ya da parti yönetimi acilen açıklamalar yaparak olayın çürümüş sisteme ulaşmasını engellemek için, devletin hükümetini ya da partinin kitleler nezdinde teşhirini engellemek için olayı genel değil özel bir olay olduğunun, sorumluların cezalandırılacağını belirtirler. Kurban seçilmiştir. Kurban sistem değil, tek tek kişilerdir!

Ancak, yasalarda, kararnemelerde, yönetmeliklerde, yapılan hiçbir değişiklik talan sistemini yokedemez. Yapılan değişiklikler olsa olsa aşıktan yapılan rüşvet ve yolsuzlukları gizlemeye yönelik olur. Verilen kurbanlar olsa olsa patron-ağa düzenini bir parça daha sürdürmeye yarar.

Kimi gazetelerde, partilerde sürdürülen "temiz toplum, temiz devlet, temiz parti" kampanyaları varolan kötü gidisin sonucudur. Ancak bu kampanyalar sistemi sorgulayan değil, sistemi korumaya çalışan girişimlerdir. Halkların beynine, bilincine, rüşvetçileri açığa çıkarmakla bu bataklıkta kurutulacağı gibi bir imajı yerleştirmeye çalışılmaktadır.

Halkları uyarmak, hedefi 12'den vurmasını sağlamak için özverili çalışmak bir zorunluluktur. Gazete, dergi, broşür, bildiri, panel, afiş ve duvar gazeteleri ile bilinç sızmasına katkıda bulunmak önemlidir. Aynı zamanda olanaklar ölçüsünde bağımsız radyo ve televizyon kurarak, lens gözetim hem de işsiz olarak ekili olan bu tür araçları kullanarak, halkları güncel konularda bilgilendirmek ve halk muhalefeti-ni geliştirmek için eğitim, eğitirken de öğrenmek gereklidir.

Mersin DDBS  
Araştırma ve İncelene  
Komisyonu

# Teşvik kredileri ve Eximbank

**S**on günlerde basında başta Amerika olmak üzere AT (Avrupa Topluluğu) ülkelerinde bir resesyon (piyasa durgunluğu) sürecine girildiğini izlemekteyiz.

Ekonomik olarak büyük bir bunalımda olan Türkiye ise her zaman olduğu gibi kalkınıyor, çağ atlıyor, yalanlarıyla kitlelerin gözünü boyama amacıyla, AT dışındaki ülkelere mal ihracına yönelmiştir. Bu nedenle AT ülkelerinin kendi ülkelerindeki resesyon nedeniyle Türkiye ve benzeri ülkelere yönelik ihracatı sınırlama veya engelleme türü kararlarını kullanarak "AT ülkelerinden başka ülke mi yok? Güney Afrika'ya, Türkiye Cumhuriyetine ihraç yaparız..." gibi söylemlerle halktan toplanan paralarla finanse edilen "teşvik kredileri dağıtma" eylemi içine girmiştir.

Teşvik kredileri, basit boyutta algılanması gereken bir olgu olmayıp, kolay incelendiğinde kökleri çok derinlere uzanmaktadır. Bu nedenle konuya ağırlık getirmek için teşvik kredileri uygulamasında kimlerin üstüne ne gibi roller düştüğüne bakmak gerekir.

Her şeyden önce her ülkede uygulanan bir "ekonomik model" olgusu vardır. Bu ekonomik modeller devletçilik, serbest piyasa ekonomisi, Friedmann modeli vs. dir. Bunlar içerisinde "Friedmann modeli" 1980 yılından sonra Türkiye'de uygulanmaya çalışılan ancak bir türlü tam anlamıyla uygulanamayan bir modeldir. Tam anlamıyla uygulanması da olası değildir. Çünkü ekonomik ve sosyal gelişmeler Türkiye'de kapitalist



ülke durumuna gelmiştir. Bu bankaların geliş amaçları birinci olarak dış ticaretin artırılması nedeniyle tüccarları finanse etmek ve finansörüklerinin bedelli olan faiz paylarıyla kâra geçmek ikincisi olarak da Türkiye'nin birçok ülkeden almış olduğu borçları yakından takip etmek. Çünkü Türkiye'ye akın eden bankalar genellikle Türkiye'nin borç aldığı ülkelerin bankalarıdır. Bu bankalar içinde az bir miktarda banka genel bankacılık (mevduat hesabı, vadeli hesap vs.) işleriyle ve yatırım işleriyle uğraşmaktadırlar. Ezici çoğunluk ise Ticaret Finansörlüğü yapmak-

trilyonlarca lirayı patronlara aktırmaktadır. Elbette ki bunu yaparken yetkililer efendilerinden emir almakta ve onlara danışmaktadır.

## EXİMBANK, DEVLET VE TEŞVİK KREDİLERİ

### Eximbank

Bilindiği gibi daha önce yani 1980 sonrası ihracat yapanlara teşvik verme, onlara kredi açma, gümrüklerde geçişli kolaylıklar sağlama vb. türden uygulamalar TC Merkez Bankası'nın yükümlülüğündeydi. Kanun hükmünde kararnameyle Merkez Bankası'nın elinden alınan bu yetki HDTM'ne verilmiş ve 1989 yılından bu yana ihracata yönelik uygulamalar HDTM sorumluluğunda Eximbank tarafından yürütülmektedir. Örneğin 1992 yılında toplam ihracatın % 35'i Eximbank tarafından finanse edilmiştir. Bu oran 1993 yılının 9. ayına kadar % 90 artarak % 66'ya ulaşmıştır. Eximbank'ın daha doğrusu HDTM'nin ihracatçıları kredileme gibi işlevinin yanı sıra Sigorta vb. gibi rantıye gelir getiren sektörlerde de faaliyetleri var. Gerçekten özel projelere özel krediler de veriyor. Ama % 99.9 hissesi TC HDTM'ne ait olan bu banka böylece işleri yaparken aracı bankalar kullanıyor ve kendisi de bu işten komisyon alıyor. Böylece hem devletin bu işlerde parmağı olmadığı savunulacak ve ezilen halk rahatça kandırılacaktır, hem de patronlara trilyonlar dağıtılacaktır.

### Teşvik Kredileri

Teşvik kredileri veya ihracat teşvik kredileri Türkiye'de sadece parasal kredi anlamında kullanılmamaktadır. Çünkü ihracatçıların köşeleri biri biri ardına dönməsi devletin sağladığı akilalmaz olanaklarla ki bankalara da kredi denmelidir- meydana gelmektedir.

Eximbankın veya devletin sağladığı bu ihracat teşvik kredilerini şöyle sıralayabiliriz: Önce parasal olarak verilen kredilerden başlayalım.

### Sevki öncesi teşvik kredisi

İhracat yapmak ve kredi almak isteyenlere işletmenin yapısı ve büyüklüğü gibi kriterlere bakılarak yıllık % 43 faiz üzerinden 3 veya 6 aylık vadeyle kişi başına 5 milyar liraya varan krediler. Kredi faizlerinin % 110 gibi düzeylere ulaştığı günümüzde % 43 faizle kredi vermek nasıl adlandırılabilir?

dir?

### Navlun Kredisi

İhracat edilmek istenen malı taşımak için devletin yardımcı olması kredisi. Örneğin tonlarca malın gemi veya uçak kargo giderinin devlet tarafından ödemesi. Amerika'ya ihracat edilecek mallar bu kategoriye girer. Yani patronların ihracat ettikleri malların parasını devlet ödemektedir.

### Hedef Pazar Kredisi

Bu da yine eximbank veya devlet tarafından patronlara sözüde ihracat yapılacak ülkede piyasaya koşullarını araştırmak ve ardından ihracat yapılacak için verilen kredidir. Yalnız ihracat yapılacak ülkeleri Devlet belirleyecektir. Meksika, Güney Afrika, Kanada, İsrail şu anda belirlenmiş ülkelerdir.

### Tanıtım-teşvik kredisi

Yine devletin belirleyeceği ülkeler, mesela şu anda sözü edilen Singapur, Çin, Kore, Japonya gibi ülkelerde Türkiye'nin ihracatının tanıtılması ve ardından buralara da ihracat yapılmasının kredisi.

İkinci olarak para ödeme olarak değil de destek olma temelinde "alınmayan veya hibe edilen" paraları bakalım.

Yurt içinde ne amaçla kullanılırsa kullanılsın, giren her mal-dan gümrük vergisi alınır. Ama eğer ithal ettiği mal ihracat malının hammaddesi ise o zaman iş değişir ve "Gümrük muafiyeti" adı altında patron gümrük vergisi vermez.

İhracata yönelik üretim yapan bir işletme "enerji indirimi" adı altında elektrik, su, doğal gaz ve su harcamalarında % 25 indirim tabii tutulur.

Yurt dışına çıkan her türlü nesnenin alınıp konut fonu ihracat edilen bazı mallardan alınmaz, "konut fonu muafiyeti" denilen kuvvetli bir destek.

Şimdi de en büyük vurgunlardan veya desteklerden bir tanesi: Yurtdışına ihracat edilen mallardan elde edilen dövizin ülkeye dönmesi için belirli bir oranda vergi kesilmektedir. Oysa ihracatçı veya kelimenin tam manası ile patronlar çıkartıkları veya çıkarttıkları bir yasa nedeniyle yurtdışındaki milyonlarca döviz bir kuruş vergi vermeden yurda sokabiliyorlar. Bu yasa ise "ihracatçıların yurt dışındaki dövizleri, ülke içindeki borçlarını ödeme yoluyla vergisiz olarak ülkeye sokulabilir" yasasıdır.

Devletin bir diğer kurumu olan Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü yetkilileri ise sanki ihracatçılara taranan bu kadar olanak yetmiyormuş gibi 1994 yılında çıkarılacak olan bir yasadaki söz ederken şunları söylemektedir: "Şu

anda Özel İdareler ve Belediyelerin tasarruflarında bulunan arsa ve araziler üzerindeki tasarruf hakkı merkezi yönetime devredilecek ve Özel İdareler ile Belediyeler bu arsa-araziler içerisinde patronların gereksinimlerini karşılayabilecek olanları tesbit ederek raporlarını merkezi yönetime sunacaklar ve bu arsa-araziler çok cüz'ü bir rakama patronlara satılacaktır."

Arsalar ve araziler üzerindeki tasarruf hakkının yerel idarelerden alınıp merkezi yönetime devredilmesi, kendi yağında kavrulan Belediyelerin bu arazileri biraz yüksek fiyatta satmak istemesinden, komprador patronların ve büyük toprak ağalarının da bu arazilere fazla para ödemek istemesinden kaynaklanmaktadır.

Yine yetkililerce 1994 yılında ihracatçılara ve yatırımcılara 40-45 trilyon teşvik kredisi verileceği; şu andaki hesaplara göre kaynak yetersizliğinden ancak 17 trilyon garantilediği geri kalanının ise kaynak bulunduğu verileceği söylenmektedir.

## SONUÇ OLARAK

Şu anda Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu'nda tek tek bakanlıklar bazında tartışılan 1994 bütçesindeki 200 trilyon açık hatırlanmış durumda komprador patronları ve büyük toprak ağalarını düşündüren şey 200 trilyon olan açığın nasıl kapatılacağı değil bütçede çözüm ona yatırımlara ayrılan payın kurlar sofrasında nasıl paylaşılacağıdır. Şimdi den onun hesabı içine girmişlerdir.

Ayrıca AT ülkelerindeki resesyon nedeniyle ihracat kotalarının kısıtlanması bahane edilerek kendi hürsüzlüklerine zemin ayarlayan devletin sahiplerinin asıl amacı, kendi deyimleriyle "Türkiye'nin içine düştüğü ihracatsızlık kangreni"ni iyileştirmek için çeşitli ülkelere ihracat seferleri yapmak değil kendi keselerini doldurmaktır. Zira yıllardır Türkiye'nin yaptığı ihracat da bellidir ithalat da !.. Hiçbir ülke ihracatın, ithalat yanında devde kulak kalır gibi kaldığı bir durumda ihracatın ülke ekonomisine katkıda bulunduğunu söyleyemez. Tabloda görüldüğü gibi.

Ama şu söylenebilir:

"Halkın kanını emme pahasına bütçedeki açık belki bir oranda kapatılabilir. Çin'e, Japonya'ya ya belki uzaya bile ihracat yapılabilir; ama bunun ne Türkiye'ye faydası olur ne de bütün milliyetlerden yoksul Türkiye halkına ! Olsa olsa bu, devleti elinde bulunduran sınıfların yararına olur..."

## İşadamlarının Yüzde 85'i '94 Tahminlerinde Resmi Verileri Kullanmadı.

Ad	Enflasyon (%)	Devalüasyon (%)	Dolar (TL)	Mark (TL)	Ihracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)
Sakıp Sabancı	60	60	22400	13200	17	30
Jak Kambı	55	50	19500	11500	17	24
Atalay Sahinoğlu	55	46	20500	12500	17	29
Sedat Ahoğlu	54	54	17500	10800	17	30
Hukuzi Çetinoğlu	60	-	21000	13000	20	29
Ömer Kültür	50	50	13500	7950	21	16
Halit Narin	65	65	24000	18000	18	32
Nuri Vatan	100	100	20000	11000	15	28
İshak Alaton	80	65	18600	11500	16	25
Erol Yazar	80	75	19000	14000	16	28
Bedii Okyay	80	70	21000	15000	16	30
Üzeyir Garh	70	65	15000	9300	15	24
Ayberk Çetinkaya	70	60	17500	11000	8	16
Hasri Narin	65	65	24000	15000	18	32
Celal Saruhan	76	50	20000	12000	16	30

empesyalist ülkelerde olduğu gibi olmamıştır, olmayacaktır.

Friedmann modeli, paranın ve para hareketlerinin serbest bırakılması ve devletin hiçbir kurum veya kuruluş aracılığıyla müdahale etmemesi gerektiğini savunan ve piyasanın serbest bir şekilde kendi kendine düzenlenebileceğini iddia eden bir modeldir. Burada ele aldığımız konu açısından bu modeli eleştirmeyi düşünmüyoruz ama biraz sonra da göreceğimiz gibi bir sınıfın başka bir sınıfın üzerinde baskı ve sömürü aracı olarak devlet, komprador patronlar ve büyük toprak ağaları sınıfının kesesini doldurma pahasına piyasada bir çok şeye müdahale etmektedir. Ticareti finanse etme, teşvik kredileri, para basımı, faizlere müdahale vb. bu konuda hemen akla gelebilecek ilk örneklerdir.

## YABANCI BANKA AKINI

1980 yılından bu yana Türkiye yabancı bankaların akını ettiği bir

tadır.

Bugün Türkiye'de Ticaret Finansörü olarak faaliyet gösteren 30 dan fazla yabancı banka mevcuttur. Hepsisi de "Türkiye'yi, Türkiye'yi Cennetim" şarkısını mırıldamaktadır.

### Eximbank yabancı bir banka mıdır?

Bu konuda bilgisi olmayan bir kimsenin Eximbank'ı yabancı bir banka olarak görmesi şaşırtıcı bir sonuç değildir. Çünkü adı üzerinde, yabancı bir isim ve yabancı bir banka. Ama olayı araştırdığımızda Eximbank'ın % 0,1 oranındaki payının yabancılarla % 99,9 oranındaki payın ise TC'ye ait olduğunu görüyoruz. Bu bankanın faaliyetlerini ise Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı (HDTM) yürütmektedir.

Olayı bu şekliyle ele aldığımızda devletin piyasaya müdahale etmemesi gerektiğini ne derece yerine getirdiği ortaya çıkaracaktır. Devletin bir kurumu olarak HDTM Eximbank aracılığıyla

## NE DEDİLER ?

1994 Bütçesi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda resmi anlamda görüşülmeye başlandı.

Bazı bakanlıkların ayrıntılı bütçeleri kabul edildi, bazıları ise henüz kabul edilmedi; komisyon görüşmeleri devam ediyor.

Yasalar geleceği bu komisyonlar iktidar ve muhalefet partilerinin çeşitli oranlardaki temsilcilerinden oluşmaktadır. Hatta bu temsilci milletvekillerine "ağır top" bile denmektedir.

Bu "ağır top"lar görüşmelerde kendi partilen adına düşüncelerini belirttiler.

İşte bunlardan birkaçı:

-İsmet Atilla, Maliye Bakanı: Gerçekçi bütçe...

-Necmi Çaçan, SHP-İSTANBUL: İyimser enflasyon bütçesi...

-M. Ali Yavuz, DYP-KONYA: Aconanza eleştirilen bütçe...

-Safer Gayda, ANAP-BİTLİS: Utanç belgesi...

-Selçuk Marulfo, ANAP-İST: Yangın yeri bütçesi...

-Mustafa Ünal, RP-KONYA: Borç, faiz, masraf ödeme planı...

-Süleyman Hatinoğlu, ANAP-ARTVİN: İdare-i maslahat bütçesi...

**i**nsana özgü olan herşeyi yazmak gerekiyor. İnsan denilen yaratıcı şeytanı ateşi kavramanın en iyi yolu, onun serüvenini tüm incelikleriyle kavramadan geçiyor. Özel mülkiyet ve din birçok şeyi yasakladı. Bunlardan bir tanesi de cinsellikti. İnsan yaşamının önemli bir bölümünü işgal eden, cinsel ilişkiler, fantaziler, arzular ve bundan kaynaklanan davranışlar, olaylar dünyasıydı. Beslediği ve sayesinde süreklilik kazandı, temel kaynakları, yapıları titizlikle korumak zorundaydı özel mülkiyet. Aileyi ve cinselliği her türlü tartışmanın üstünde tutmasının, mahremiyet zırhına sokarak tabulaştırmasının nedeni budur. Kafesler, perdeler, ayıplar, yasaklar, şifeler, sınırlar sınırlarıyla girdi tarihe özel mülkiyet.

Ortaçağ ve ortaçağ atmosferini olduğu gibi yaşatan binâlyüzümlerin Kürdistan'ını düşünün. Toplumun huzurunda cinsel konuları, erotik ayrıntıları konuşabilir misiniz? Oyarlar adamı. Kimsenin görmediği, kimsenin cesaret edemediği noktalardan başladı yaratıcılığa. İki aşkı iyi anlattı Ehmmede Xani. Bağışsızlık aşkı, insan aşkı. Bu iki aşkla, özellikle de sonuncusuyla yarattı büyük destanını. Tüm yönleriyle ele aldı iki insan arasındaki aşkı. Ortaçağda, aşk üzerindeki baskının şiddetine bağlı olarak, aşk da şiddetliydi. Bize aşırı abartı ya da mübalağa gibi gelen olayları, o dönemin insanı ya da okuyucusu için normaldi.

Toplum yapar, yaptıktan zevk alır. Ama yaptığı bu zevkli eylemler anlatılmasına da yasak kor. Tüm büyük sanatçılar gibi, Ehmmede Xani de takmadı bu yasağı. Çünkü O'nun için sorun, gerçeğin tüm karakteristik yönleriyle anlatılmasıydı. Ateşli konuşma özlemini anlatıp da, kavuşmanın anlatımına yasak koymazdı.

Dudak dudağa içteler bir kadeh şarap  
O berrak şarap, mahmurluğu giderince  
Kokladı bol sulanmış gülleri ve sümbülleri

Gelin ile güveyinin eylemi başlamıştır. Özel mülkiyetin koyduğu terbiye kuralları, din ve dinin şartları vardı, işgal ettiği gelenekler, bu eylemin başladığı yerden tüymek zorundadır. "Parlak çeleni ve şeffaf tenli gelinin, zıfıflı arzulanmış ve ona meyilettiği," bir yerde bir destan alanında bunlar barınmazlar. Bun-

## Bakış

Muzaffer Oruçoğlu

### Mem û Zîn'de erotizm

ların varlık şartı zaten, insanı, kendi insanı eylemlerine, insanı insana yabancılaştırmaktır. İnsan gövdesi, o gövde üzerindeki kafanın egemenliğinden kurtarmak, o gövdenin bazı parçalarını tabulaştırma, ayıplar ya da sınırlar alemine sürmektir.

Ayıp ve onun sül kardeşi günah, destanı bir kurt gibi oymaya devam ediyor;

Kâh birdi onlar, kâh ikiydiler  
Kâh tektü onlar, kâh yapığık ve çiftler  
Fîl dışından olan êk, hedefe yöneldi  
Hedef işğ sedef berraklığındaydı

Bu tip şeyleri anlatanları oyarlar demiştim. Destanın bu bölümünde Ozan Xani, fildişi gibi parlamaş Ok'la, sedef berraklığındaki hedefi değil, ataerkil yasakları, ayıplı ve günahı oymaktadır adeta.

Dönüştürme ve yaratma eylemindedir şimdi sıra:  
Hedef oktan isabet altına  
İnsi tanesini mercaana çevirdiler  
Ok geri döndü izi kaldı orada  
Boynuna canı gönülden verdi ona.

Destanın, "Gelin ile güveyi birbirine kavuşuyor," başlıklı bölümüyle, Ozan bize, sevişmenin, yüksek sorumluluk ve duyarlılık isteyen, ince bir sanat olduğu mesajını veriyor. Ve yüceltiyor sevişmeyi. Gelinin

yanışında Beytül'akna aydınlığı vardır. Öyle ki, felek kandili bile bu aydınlığın sayesinde parlamaktadır. Mücevherler ipliğe geçirilecektir. Birleşmeyi, bastır bir boğalma, nefsi köreltme eylemi olarak gören anlayışlara indirilmiş bir darbedir destanın bu bölümü. Duyguların karşılıklı olarak demlenişini, süreç içinde harlanarak zirveye varışını, erotomoni'ye tutulmadan, gerçekçi bir tarzda betimlemektedir Ozan. İffet ve edep kaygılarından uzak, ve de aşırı sefilice bir atmosfere ya da Ovidius gibi kaba bir gerçekçiliğe sapsızmadan hasarlanmaktadır bunu. Kim ne dese desin, destanın bu bölümü, Hz. Süleyman'ın "Nesîdeler Nesîdesi" ve Hint'ilerin, "Kama-satra"ları değerindedir.

Cinselliğin Coca-Cola gibi tüketildiği, ve eşlerin birbirlerini Coca-Cola şisesi gibi Ortlatıp attığı bir çağda, Ozan Xani'lerin değerini kavramak oldukça güçtür. Ozan, aşkı, "Kemal sınırının üzerinde bulunan bir..." olgu olarak görüyordu. Batıda ise bugün, aşk diye bir şeyin olmadığı düşüncesi yaygınlaşıyor. Ama yazışmanın gerçeği geriletiği, albediği geçicidir.

Kaynakta temiz ve duru olan su  
Elbette kendi kendini koruyacaktır.  
Hiçbir pisliği kabul etmeyecektir.

Başkayı, yasakları, sınırlamaları sevmes aşk. Özgürleştirici güçlenir, güçlendikçe daha çok özgürleşir. Klasik evliliği, aileyi ve devleti giderek daha çok tehdit eder ve bu kurumlar tarafından sürekli sorgulanır, yozlaştırılmaya çalışılır.

Batu, İlyada'yı Odyessela'yı, Hensis'i, Kalevala'yı, İlahi Komedi'yi Kaybolmuş Cennet'i, Mahabara'tı Şehname'yi, Manas'ı vs. bilir ama Mem u Zîn'i bilmez pek. Burakalım batayı, Kürdler bu güzel destanın değerini derinliği kavrayabilmişler midir acaba? Ehmmede Xani adına bir enstitünün kurulduğuna bile duymuş değilim. Bir Ehmmede Xani yılı bile ilan edip, bu büyük destan ustasını kendilerine ve dünyaya tanıtma zahmetine bile girmediler. Destandaki o güçlü bağışsızlık ve özgürlük ateşi, pınar suyu gibi perildayan aşk ateşi, hiç mi etkileyip harekete geçiriyor bu Kürdleri. Bir enstitüyü, bir Ehmmede Xani yılına çok mu görüyorlar bu ulu Ozan'a  
Allah belasını versin!  
Lanet olsun!

### GERILLA SAVAŞI KONUSUNDA ÖNEMLİ BİR DERLEME

# "Marksizm ve gerilla savaşı"

Ankara/Ozgür Gelecek- Lenin'in gerilla savaşı konusunda aynı adı taşıyan önemli bir makalesi vardır. Orada, kesin ve oldukça açık yazıyor. Marksistler, "kesinlikle hiçbir mücadele biçimini reddetmezler." Bu cümle bir paragrafın içinde kısa ve öz bir saptama niteliğini taşıyor. Lenin, makalesini ileriki cümlelerinde konuyu yeterince açıklar. Rusya'nın özgünlüklerini, mücadele biçimi olarak silahlı mücadele biçimlerine eğilir. Bu mücadele biçiminin genel sınıf mücadelesindeki yeri konusunda önemli belirlemelerde bulunur. Silahlı mücadelenin bir biçimi olarak "gerilla savaşı"na değinir. Makalenin ilk saptaması, "Gerilla hareketi partimizi ve işçi kitlelerini önemli ilgilendiren bir sorundur" biçimindedir.

Lenin bu sözleri 1906'da söyler. Lenin'den önce de Marks ve Engels gerilla savaşıyla ilişkin önemli saptamalarda bulunmuşlardır. Demek oluyor ki gerilla savaşı, proletaryanın kendisi için sınıf olup da mücadeleye başlamasından bu yana hep gündemde olmuştur. Komünizm davasının bugünkü temsilcileri olan MLM'ler için, Lenin'in yukarıdaki saptaması butünüyle önemini korumasına rağmen "gerilla savaşı" halk savaşının, halk ordusunun başlangıç nüvesi olduğu özelliği nedeniyle daha bir önemli olmuştur.

Beşer yayınları zaman zaman oldukça içerikli ve yemende kitaplar yayınlıyor. Gerilla savaşı konusunda William J. Pomeroy'un hazırladığı "Marksizm ve Gerilla Savaşı" adlı kitap da bu yayınevının "devrimci aydınlanmaya" önemli bir hizmeti olarak alınmalıdır.

Bir gazeteci olan Pomeroy, bu çalışmasında "gerilla savaşı" hakkında Marksistlerin genel bakışını, yine bu savaşa önderlik eden, yürüten KP veya benzeri içerikli hareketlerin kendi metinlerinden seçmelerle okuyucuya bir bütünlük içinde sunuyor. Kitabın 1960'larda yayınlaması, doğal olarak bu tarihten sonraki yürütülen gerilla savaşlarının önemli metinlerinin kapsamasının nedeni oluyor. Kuşkusuz böyle bir derleme de en az bu derleme kadar önemli olacaktır.

Pomeroy, "Giriş" bölümünde bir yandan kitabı hazırlayış amacını ortaya koyarken diğer yandan da gerilla savaşıyla ilişkin genel bir özet ve

değerlendirme yapıyor. Bugüne kadar ki süreçte; silahlı mücadele ve onun bir biçimi olarak "gerilla savaşının" pratik önemi ve uygulamaya ilişkin, MLM'ler, belirli çözümlere ve ilkelere ulaşılmıştır. Ancak, bu çözümlere ve ilkelere öncesi bilemek her zaman önemini koruyacaktır. Diğer yandan bugüne kadar yürütülmüş ve yürütülmekte olan "gerilla savaşlarının" genel yaklaşımını ve özgünlüklerini bilmek de yarar olacaktır. Kitap bir bakıma bu gerçekliklere hizmet ediyor. Pomeroy kitabı hazırlamada ki genel amacını şöyle yazıyor:

"Kitabın asıl amacı, silahlı mücadelenin, yüzyıllı aşkın bir süre boyunca son derece değişik durumlarda nasıl olduğuna ve Marksist-Leninist ilkelere, yeni deneylerin ışığında, çağdaş silahlı mücadelede belirgin tartışmalı sorunları tanımlamak için nasıl kullanılabileceğini göstermek suretiyle, silahlı mücadele konusunda ileri sürülen bu ilkelere açıklığı kavuşturmadır."

Yazara göre, Marksizm'de gerilla savaşına ilişkin düşüncelerin temeli Marks, Engels ve Lenin düşünceleri oluşturur. Marks ve Engels, gerilla savaşını "yabancı istila veya işgali karşısında, ulusal direniş koşulları altında yapılacak halk mücadelesinin bir şekli" olarak ele almışlardır. Yani "gerilla savaşı" bir halk mücadelesi şekli olarak tasvir etmişlerdir. "Marks ve Engels'in bu genel yaklaşımına karşı Lenin, "gerilla savaşını iç savaşın ve başkaldırmanın da bir yolu olabileceğini göstererek katkıda bulunmuştur." Bu şekilde Marks'ın, Engels'in, Lenin'in düşüncelerine Marksizm'de gerilla savaşının "teorik çerçevesini" oluşturur. Mao gibi, Che gibi gerilla savaşı teorisyenlerinin bu konudaki görüşleri yazara bu yaklaşımın doğal bir sonucu olarak bu temelde yükselir ve katkıları bu çerçevededir. Oysa bu konuda Mao'nun yazdıklarının Marks, Engels ve Lenin'in yazdıkları ile bir temel oluşturduğu bizler tarafından bilinen bir olgudur. Pomeroy, Mao'nun katkılarını konusunu bir bakıma belirsiz bırakma yolunu seçiyor.

Pomeroy'un "Giriş" yazısındaki en dikkat çekici noktalardan biri, gerilla savaşının şekillenmesinde ve başarısında vurguyu sürekli yerel özelliklere yapmasıdır. Örneğin yarı sö-



murge bir ülkede kırdan şehire bir gerilla savaşının, başarının ilk kıvılcını olabileceği türünden genel bir yaklaşım pek bir önemi yoktur. Öne göre "Silahlı mücadele" veya gerilla taktiklerinin etkililiği hakkında güvenilmez, geniş ve evrensel genellemeler yapılamaz. Bu bakımdan, özellikle Çin Devrimi'nin pratiğinden yola çıkarak yapılan genellemeler "Marksist olmayan bir genel-

lemelerden ibarettir."

Üzerinde durulması gereken bir başka nokta ise, Pomeroy'un silahlı mücadele ve gerilla savaşının verildiği ülkelerde devrimci duruma değerlendirme biçimidir. Malaya (Malezya) ve Filipin devrimlerinin yenilgisini ele alırken sık sık bu ülkelerde "devrim ortamının" olmadığından bahsediyor. Bir ölçüde, diğer gerçekleşmiş ya da yenilgiye

uğrayarak gerçekleşmeyen devrimleri değerlendirme biçiminde de sarih olduğu bu bakış açısı etkili gözüküyor.

Pomeroy, "devrim ortamı"nın gerekli iki koşulundan birini oluşturan subjektif (Komünist Parti) veya onun ML çizgisi) koşuluna hiç değinmiyor. Onun gözünde, sosyalizmi hedeflemiş, bazı Marksist kategorileri kullanan bütün devrimci hareketler Marksisttir. Böylesi bir yaklaşımın doğal bir sonucu, gerilla savaşının komünistlerin elinde şekillenmesi ile Marksist kategorilerden etkilenmiş hareketleri ayrı kefeye koymaktır. Çıkartılabilecek bir başka sonuç ise, gerilla savaşının sürdürüldüğü ülkenin emperyalizmle olan ilişkisi sonucunda ortaya çıkan genel kriz sürecini dikkate almamak ve sadece genel bir kriz saptaması ile yetinmek; devrimci ortama müdahalede daha çok kendiliğinden bir hareketin varlığını, kitlelerin hazır olması, zorunluluğunu kabullenmek...

Kitapta metinler, iki bölüm halinde okuyucuya sunuluyor. Birinci bölüm yukarıda belirtildiği gibi Marks, Engels ve Lenin'in yazdıklarını kapsıyor ve "Tarihsel Temel" başlığını taşıyor. İkinci bölümdeki metinler ise "Çağdaş Teori ve Pratik" başlığı altında sunuluyor. Bu bölümde yer alan metinlerde Sovyetler Birliği, Çin ve ABD gibi ülke bazında alt başlık oluşturulmuş, diğer metinlerin kitaların adlarıyla oluşturulan alt başlıklar altında sunuluyor. Bunun bilincinde bir ayırım olduğu "Giriş" yazısından hemen anlaşılıyor.

Bu derleme, konuya ilişkin piyasada bulunan birçok derlemeden daha nitelikli ve üstün. Örneğin, "Tüm Zamanlar" yayınevi tarafından yayınlanan sadece Marks, Engels ve Lenin'in metinlerini içeren "Gerilla Savaşı" isimli kitapta, okuyucu için daha doyurucu olduğu kesinlikle söylenebilir. Hem metinlerin seçilişi bakımından hem de sadece Marks, Engels ve Lenin'in metinleriyle yetinmemiş olması bakımından, kitap, konuya ilişkin ciddi bir başvuru kaynağı haline geliyor. Diğer yandan ülkemizdeki "gerilla savaşının" ulaşıldığı birikimi de yakından takip edenler için Pomeroy'un derlemesinin vazgeçilmez bir kaynak olacağı kesindir.

# Kirletilen toplum, alıklaştırılan insan(lık) ve medya

80'ler sonrasında kazandığı ivme ve 90'lardaki tırmanışı ile, Türkiye'yi sarıp sarmalayan rüşvet-rezaleti karşısında; "Yiğit efendiler yiğit; Bu han-ı İstihâ sizin/Doyuncaya, tiksirtmeye, çatlamaçaya kadar yiğit" diyen Tevfik Fikret'in kırılan, Halit Ziya'nın güzelim benzetmesiyle söylersem sıyahlaşan" sesini dayanamamak olmaktadır.

"Yürekerin kulakları sağır"laşan Türkiye'de rüşvet, verili rezaletle kapitalizmin ayrılmaz parçası. Bürokratin değil, sistemin sorunlusu olduğu bir felaket. Örneğin Ergun Köknel ya da başkaları, "suç"lu sadece onları mı? "Suç"u veya "suçluluğu" bireylerle "açıklamak" ne anlatabilir ki?

Toplumun kirleten, insan(lık)ı alıklaştıran medyanın bu konudaki çarpıtmalarına tepki duymamak elde değil. "Köseyi dönme" felsefesinin borozanlığını yapan, dahası bu felsefeyi "yaşam ölçütü" katına çıkartan medyanın, son rezaletler karşısında namus ve ahlak "havarisi" kesilmesi anlaşılabilir gibi değil. Bu şekilde "piyasa ekonomisi" gibi bir de "piyasa adaleti ve ahlakından" söz etmemiz gerekecek.

Kirli, giderek de kirlenen bir ortamda; her yer operasyon bölgesi ilan edilmiş ve ortabığı kan revan götürürken, olup biteni çarpıtmak onursuzluğu ile ödüllendirilmesi gereken medyanın; son rüşvet-rezaleti karşısındaki tutumu da ibret-i alemliktir. Sermayenin mağası olan bukeyimün medya, Türkiye'de artık MIT'indir. MIT'te medyanın kendisi olmuştur.

Türkiye'nin bugünkü haline getirilmesinde, kitlelere "köseyi dönme" felsefesinin taşınıp, içselleştirilmesinde medyanın vebalı az mıdır? Hangi aklı başında insan buna "hayır" diyebilir? Bir an düşünelim: Eytülist-Ozalist çizgide kültürden, değerden, idealden kopardığı insanları alıklaştıran medyanın var oluşu, Pompel ve Bizans'ın son günlerindeki curcunayı anımsatıyor mu sizlere?

Eskiden basına "dördüncü kuvvet" denirdi. Teknoloji geliştiğiçe iş değişti, radyo ve televizyon (TV) yayın dünyasına katıldı. Yayın kesimi, "yazılı yayın, sesli yayın, görsel yayın" dallarında genişledi. "Yazılı-sesli-görsel yayın"ların tümüne medya adı veriliyor.

Medya, hizmetinde olduğu egemenlerin elinde ideolojik aygıt, kitleleri şekillendiren iletişim kanalı niteliği kazanıyor. Kitleleri sömürünün çıkarları doğrultusunda yönlendiren, önemsizi abartıp önemliyi dışlayan medya, kitlelerin egemenlere zihni ve ruhsal tutsaklıklarını pekiştiren bir silah.

Geniş kitleler TV'nin başında demirliyor. Kara kutunun eserleri kırılıyor. Çocukun biberonu işlevselliğindeki TV, devasa sonuçlar üreten bir bağımlılık. Egemenlerin elinde beyin tutsaklığı yaratma; zaman savurganlığı ile düşün-



me yeteneklerinin köreltilmesi; tüketim doyumsuzluğunun kirbaçlanmasıyla insanları yönlendiren TV, burjuva sınıfın hegemonyasını pekiştirmesine önemli katkıları bulunan araçtır.

İnsanları tekdüze düşünen, hareket eden ve algılayan edilegen robotlara dönüştüren TV'yi, bir anlamda, "çağımızın din'i" olarak da nitelenebilir. İnsanale değerleri yıkan, bunların yerine "YDD"nin "yükselen değer(sizlik)"lerini pompalayan TV, dünyanın Kuzeyleştirilmesinin de ideolojik, siyasal sahnini aracıdır.

Ota yandan toplumsal alanda okuma alışkanlığını azaltması, yaratma gücünü zayıflatması, körüklediği tüketim tutkularıyla insanların alıklaştırılması gibi negatitlerin zeminini oluşturan TV, egemenlerin elinde Orta Çağ'a dönüşün kara "büyü" kutusu olmuştur. Okumayan, düşüncemeyen seyirlik vitrin toplumu yaratılmasında TV'nin; lotarya kısır dön-güsünün de körükleyeni olduğu unutulmamalıdır.

TV'nin etkin olduğu vitrin toplumdaki, artık gazete okumak bile lükstür, inatır, "tutuculuk"tur. Çünkü, magazin yam ağır basın görsel yayın karşısında, yazılı yayının gerilediği bilinen gerçektir. Bunda elbette, egemen medyanın "gazete"lerinin gazete niteliğini yitirmesinin de etkisi büyüktür. "Özgir

Gündem", "Aydınlık" ve sosyalist basın dışında, Türkiye'deki yazılı yayımları anımsayın. "Cumhuriyet"te dahil olmak üzere işlevselleştirilmesine (dikkatle) göz atın. Çıkan sonuç, onların "gazete" olmaktan çıkmış "sahibinin sesi" olduğudur.

Bir an düşünelim: Gazete nedir? Gazeteci kimdir? Gazete ne işe yarar, işlevi nedir, ne olmalıdır? Eksikleriyle de olsa "Özgir Gündem", "Aydınlık" ve sosyalist basın bu sorunun olumlu yanıtını veriyor. Ama biz yine de ekleyelim: Gazete, "olduğu gibi, objektiflik" adına ayna olarak nitelenmemesi gerektir. Gazete sadece ayna değildir. Gazetecinin gö-

revi ise aynayı eğip, bükmeden tutmak değil.

Gazetenin aynadan öte de işlevi olmalıdır. Gazete, toplumu iyiye doğruya doğru geliştirmenin, değiştirilmenin mevzisi olmalıdır. Gazete, sistemin bütününe karşı duran "muhalif" kimlik taşımalıdır. "Die zeit" in direktörü Theo Sommer'in "basın, % 51 dönemin hükümetini eleştirmelidir" demesi boşuna değildir.

Gazete daima düşünmeli, sormalı ve şüpheli olmalı; "Muhalif" fikirlerin odağını oluşturmalı; Yeni umutlar yaratıp, yeni hedefler göstermelidir. Ayna ya da fotoğraf değildir gazete. Lotaryacı veya pazarlamacı da değildir. Gazete, yarındır, gelecektir, muhalefet'tir. Egemenlerin sesi değil, emeğin haykırışı olabilir.

Ama burjuva egemenliğini üreten medyanın sultanı altında, emeğin haykırışı olabilmek kolay değildir. Çünkü, egemenlerin medyası kitleleri, kabul ettirme kavgası verdiği değerlerin savunucusu kimisi yani körleştirip, duyarsızlaştırır.

Ashında medya, kendinden varolan bir canavar değildir. Onu yönlendiren sınıf vardır. Yani sorun medyanın kendiliğinden korunçuluğunda değil, medyaya sahip olan sınıfın istihdam biçimindedir. Çünkü, unutulmalıdır ki haber, bir tüketim nesnesi olarak, haberi verenin kimliğini edinir. Haberin niteliğini, onu veren kime ve neye karşı kullanıldığı belirler.

Tekele düzenin elinde medya, bilginin çarpıtılmış biçimde sunulmasıyla toplumun yönlendirilmesinin aracıdır. Oysa, olması gereken işleviyle medya, bilgilendirme ve dünyadaki yaygın bilgi akışına insanın çok yönlü bilgilendirilmesinin hizmetine sokarken, tahakküt aracı olmamayı hedefler.

"Bilgi-haber" akışında "tek yönlü trafik"i ile, tekele "iletişim" in medyatik diktasını kuran kapitalist ideolojik boyunduruk; "okur" ya da "izleyici"yi sıradan bir "müşteri" konumuna indirgemiştir. Hem de ne satarsa, onu itirazsız satın alacak uysallıkta ge-killendirilmiş bir müşteridir. Müşteri, kendisine sunulan "bilgi-haber" in farklı boyutu olduğunu ve olabileceğini düşünemezcesine körüklenmiştir.

Türkiye'deki somutlaması ile "Mehmetçik gazeteciler" in, Zafer Mutlu'nun, Dinç Bilgin'in, Uzun ve Ozal'ların, Nezih De-

mirkent'lerin, Mehmet Barlas'ların hasılı sermayenin ve kuklalarının bataklı olan egemen medya kendisini şöyle tarif eder: "Bizim amacımız halkı aydınlatmak değil, kâr etmek" (Zafer Mutlu) "Türkiye'de basın hayatı halk yığınlarını aydınlatmak, kamuoyunu uyarmak amacıyla toplumca duyulan bir ihtiyaçtan doğmamış, hükümetin bir durumu organı biçiminde başlamıştır." (Meydan Larousse, C. 2, "Basın" maddesi)

Evet, egemen medyanın çarpıtmaları ve ideolojik bombardımanı arasında, bir "iletişimsizlik" çağını yaşıyoruz. Kapitalist ideolojinin teknolojik tüketim kültürünün yoğun bombardımanı ile kirlenen toplum ve alıklaştırılan insan(lık) medya ile şekillendiriliyor. Medya, yeni sağ ideoloji ve saldırganlığın yaratma kavgası verdiği "sistem kültürü" ile, insanların her milimetrekaresini ehlileştirerek robotlaştırmaya çalışıyor.

Medya; şekillendirdiği insanlığa yılan söylemeyi, bireycileşmeyi, köseyi dönme, orman yasalarının gerektirdiği üzere "güçlü" olmayı öğütüyor. Ayrıca insana ait olduğu tarihten ve doğallıktan koparıp geleceksizleştirirken, verilerin dar kalıplarının kölesi kılıyor.

Ozetle, insani değerleri yok eden hiçleyiciliğin devasa makinesi olan egemen medya, temizlenmesi gereken bir pisliktir. Egemenlerin medyası eşittir pislik formülünün altını detalarca çizip, ekliyorum: 1980'lerden bugüne uzanan Türkiye'de "yaratılan" ne varsa, bunda egemen medyanın payı çok büyüktür. Çürüten ve yozlaştıran Türkiye'nin kirletilen toplumsal dokusu ve alıklaştırılan insan(lık)ı medyadan "payını" almıştır.

Şimdi bu medyaya, bu medyanın sınıf boyundurduğuna ve zulmüne karşı kıyam zamanıdır. Bunun önemli araçlarından biri de, alternatif medyanın (çok parçalı yapıdan daha) merkezi ölçekte etkinliklere yönelerek; karşı propaganda ve alternatifin etkinlik alanını genişletip, insanlığın kendi uyanışına sahip çıkabilmesinin kanallarını yaratmaktır.

Birleşmiş alternatif medya; çok parçalı değil merkezi etkinlik! Evet, çeşitlilik içinde birliği gözetilen merkezi alternatif bir medya, ihtiyacımız olan bu...

Paris- Temel Demirel

## 12. Kitap Fuarı Tüyap'tan izlenimler

**İstanbul/Özgür Gelecek-** Kitap okuma tembelliğinin doğu ulaştığı ülkemizde, egemen sınıfın kitaba yönelik düşmanlığına rağmen okumayı teşvik edici birtakım faaliyetlerin olduğu sevinç verici bir olgudur.

Bu faaliyetlerden biri olan ve her yıl Kasım ayının ilk haftasında başlayıp, ikinci haftanın sonuna kadar süren TUYAP İstanbul Kitap Fuarı bu yıl 12. kez gerçekleştirildi.

Fuarın bu yılki etkinliklerinin geçen yıllarla kıyaslandığında daha sönük geçtiği görüldü. Fuar yetkililerinden edindiğimiz bilgiler, okurlardan aldığımız duyular ve yaptığımız izlenimler fuara bu ilgisizliğin başlıca iki nedene dayandığını gösteriyor.

Birincisi; sergilenen kitaplarla ilgili olarak alınan "toplamsız kitapların fuara sokulmaması" kararı. İkincisi ise kitap fuarının yüksekliğinin okurların alın gücünü ortadan kaldırması.

Fuara "toplamsız" kitap kavramının sokulması bazı yayıncıların tepkisine neden oldu. Özellikle Yurt Yayıncılık ve Zagros Yayıncılık yetkilileri kararın bir "oto sansür" olduğunu ve burunda fuara gölge düşürüp devlete hizmet ettiğini ileri sürerek fuarı protesto edip katılmama kararı aldılar. Bu protestonun bir kesim okur kitlemini etkilediği ve onları ilgisiz bıraktığı düşünülüyor.

Ayrıca son zamanlarda kitap yasaklamak gazete ve dergi kapatmakta kendini sınırlandıran ve kitap toplama makinesi gibi çalışan DGM kararlarının kişiler üzerinde yarattığı psikolojik baskıyı bu ilgisizliğin nedenleri arasında görmek mümkün.

Okumanın yasaklandığı bir ülkede herşeye rağmen gerçekleştirilen bir kitap fuarında pekçok ilginç manzara ile karşılaşmak mümkün.

Bir ülkede faşizm olgusunun gizli açık görüntüleri varsa, Fuar alanında açık açık faşizmin en güzel resmini çekmekte olası. Satıcının kulağına eğilip



istediği kitabın adını fısıldayan bir okurun o anki cümlesinden daha güzel bir faşizm görüntüsü olamaz.

Yine aynı şekilde sergi salonunda kendilerini sivil giyimli içinde gizlediklerini sanan, Yeşilçam filmlerindeki kötü adam misali ben kötüyüm dercesine fiziki görünümü ve bakışları ile kendini ele veren ve sayıları belkide okurlardan fazla olan polislerin manzaraları.

Bu manzaralar içinde kitap alma suçundan vazgeçemeyen okurların kitap aldıkları geliştirdiği garip tavırlar ve kitap hirsizleri.

Ve bütün bu panoramada içinde sahifelerce kitabın konusunu teşkil eden su ilişki tarzları gözler önüne serilmisti 12. Kitap Fuarı'nda.

Egemen sınıf-aydın, halk-aydın, vazar-okur, kitap-egemen sınıf halk kitap ilişkileri başka başka fuarın boylesi zengin bir ilişki ağının görüntüsü olmaktadır.

## 4. Cunta defilesi yapıldı

Her on yılda bir askeri darbe yaptırmaya gerek duyan sermaye çevreleri, bu sefer on üç yıl sonraki 1993 cuntasını kutlamak amacıyla geleneksel defilelerini düzenlediler. 1960, '70 ve '80'de askeri kıyafetlerin revaçta olduğu görülürken, bu yıl, Yeni Dünya Düzeni'nin yenilikçi çerçevesi ışığında, farklı bir kreasyon sergilenildi. Geleneksel defileler markaların değil gerçek asker ve işadamlarının podyumlarda boy göstermeleriyle yapıldığı için ayrı bir ilgi kaynağı oluyorlar. İşte bu yılın Clintonvari modeli:

1. Beyin: Sümrüğe çalışıyor, sömürerek dinleniyor. "İncelik" kavramına yabancı. Birkaç kelime İngilizce depoluyor. Timsah, çakal v.b. hayvanlarıyla benzer özellikler gösteriyor.

2. Çeketin sol cebi: Kalbe yakın yerde "US Passport" taşıyor. Bu pasaport anlam taşıyor, kalbi etkiliyor. Hemcinslerle kapışma veya düşman simflerin silkinmesi halinde basıyormak zaruri oluyor.

3. Çanta: Anti bilinç ne yasa önerileri taşımaya yarıyor. '60, '70 ve '80 kreasyonlarında kullanılmamış, şimdi kullanılıyor. Şirin görünüm ve ciddiyet veriyor. Çanta, reform olarak yutulabiliyor. Çantadakiler reform paketi oluyor.

4. Yanak çizgisi: Hafif gergin bir gülümseme tercih ediyor. Ara-sıra sürtülerek karakter artırıyor. Bazen damar gibi zonklatarak kızgınlık taslanıyor. Sahnede dişler posterilmiyor. Sahnede arkasında hemcinsler ve halk ısırabiliyor.

5. Saat: Zaman ilerliyor, saatler geçiyor, sınıf olarak geriye gidiliyor. Omür batıyor, tarihin çöplüğüne yaklaşıyor. Saat, geriye sayımlı gösteriyor, her geçen dakika yeni saldırılar üretiyor. Dakikalarla, saatlerle, günler-aylar-yıllar, hayır hayır tarihle uğraşıyor. Bu yüzden zaman da hain ilan ediyor.



### BİR SORU

Bugün 10 Kasım. Atatürk'ü ölümünün 55. yıldönümünde anıyoruz. Mustafa Kemal Atatürk, Türklerin tarihinin en büyük isimlerinden biri...

Atatürk acaba neden hala ayakta? Onu patlatılmaya yönelik bunca saçmalığa rağmen, neden hala Türk halkının sevgili kahramanı olmayı sürdürüyor?

Şahin ALPAY, 10 Kasım 1993, SABAH

### BİR CEVAP

Kemalist Devrim, dünyanın neresinden baksanız, anti-empiryalist ve demokratik bir devrimdir. Nitekim Mustafa Kemal'e aynı dönemde yaşayan Lenin, Stalin, Mao, Dimitrov, Ho Şi Minh gibi Marksist devrimci önderler bu gerçeği yalın ve kesin ifadelerle saptamışlardır.

Doğu PERİNÇEK, 10 Kasım 1993, AYDINLIK

## YORUMSUZ

■ Somalilerin modern silahlarla donatılmış ABD ve BM askerlerine karşı sağladıkları başarının sırrı çözüldü. Time Dergisi, Somalilerin başarısının ilkel yöntemlerle yaptığını ileri sürdü. Casus uydulara yakalanmak istemeyen Somalili çete reisi Muhammed Farah Aidid'e bağlı güçlerin haberleşmek için tırtımlar kullandıklarını bildirdi.

Time Dergisi, Mogadişu Havaalanı yakınında bulunan Aidid yandaşlarının tırtımlar olarak kullandıkları benzin bidonlarına sopalarla vurarak, Amerikan helikopterlerinin havalandığına uzakta arkadaşlarına haber verdiğini yazdı. 18 Amerikan askerinin öldüğü çatışmada da Aidid güçlerinin tırtımlar yoluyla haberleştiği belirtildi. Tırtımlar şifrelerini

çözen Aidid yandaşlarının anında askerlere karp mevzilendikleri belirtildi.

■ Yeni dünya düzeni sayesinde sonunda komünizm de el değışti. Katolik dünyasının ruhani lideri Papa İkinci Jean Paul, kapitalizmi yerden yere vurup, komünizmin erdemlerini överken, Moskova'daki "komünizm fobisi" iyice doruk noktasına çıktı. Papa, bazı Batılı gazetelerde yayınlanan demecinde bugün dünyada mevcut olan sosyal sorunların kapitalizmin yarattığı dejenerasyondan kaynaklandığını söyledi ve şöyle devam etti: "Koyu kapitalistler, komünizmin iyi taraflarını görmeyizlikten geldiler. İşsizlikle mücadele ve yoksullar için kaygı duymak gibi."

## "Modern Marksizm"

14 Ekim 1993 günü Demokratik Haklar Derneği Aksaray Merkez Şubesi ne gelen Gayrettepe "Terörle Mücadele Timleri", dernek başkanı Hasan Erdem'i gözaltına alıyorlar.

Hasan Erdem'i sorgulayan TIK-KO timindeki polislerden biri, Erdem'e: "Oolum... Biliyoruz, siz Marksistsiniz. Özel mülkiyetin varlığına karşısınız. Ama dernekünüzde 'Yoksul ve topraksız köylülere toprak dağıtmak için Anayasa ve yasaların değiştirilme-

si için çalışmalar yapmak derneğin görevleri arasındadır." diyorunuz. "Ve bilmediği bir şeyi savunuyor işkenceci- "Oolum. Siz hem Marksistsiniz, özel mülkiyete karşısınız hem de yoksul köylülere toprak dağıtıyorsunuz. Bu Marksizm'le çelişik değil mi?"

Bir başka işkenceci cellat devreye girerek arkadaşını "aydınlatıyor": "Oğlum Hasanlar modern marksist. Hem özel mülkiyete karşısınız hem de toprak dağıtabilirler."

## Oktay Ekşi'nin durumu kritik

Oktay Ekşi'nin, 3 Kasım 1993 tarihli Hürriyet'te yayınlanan "Vatanseverlere son çağrı..." başlıklı makalesi yüzünden, yeni Terör Yasası'nın ilk kurbanı olabileceği, hukuk profesörü Doç. Dr. Sami Kanunisani tarafından kamuoyuna açıklandı. Kanunisani, kendisinin bir vatansever olarak bu makaleyi yanıtlama gereği duyduğunu belirterek: "Bize çağrı yapıp da Türkiye'yi karalamak olmaaz." dedi.

Makalede geçen "...giderek meşum bir akibete doğru yaklaştığımızı hep birlikte fark ediyor fakat bu gerçeği görmektense hepimiz 'kör' numarası mı yapıyoruz?" sorusunun çok tehlikeli bir soru olduğunu belirten Kanunisani, kimin

kör kimin sağır olacağına Allahu Teala'nın karar verebileceğini söyledi. DGM savcısı, "Türkiye tam bir keşmekeş içindedir." demenin de devlet surlarını ifşa etmek olduğunu belirtti.

"Bir Başbakanın dahi gerçekleri görmesine engel olabilen güçlerin bulunduğu yerde ipin ucu zaten kaçınılmaz demektir" cümlesinin ne anlama geldiğinin Ekşi'ye sorulabileceği ve Ekşi'nin bunu cevaplayamayacağını iddia eden Kanunisani, "Sayın Ekşi hangi ipten bahsetmektedir? Devlet ipini mi kaybetmiştir? Bunun açıklanmasını istiyorum. Tabii açıklayamayacaktır!" diyerek açıklamasını bitirdi.

## ÖRSÇEKİÇ

## Devrim DEMİRAL



# Ve sevgi ve kavga ve özgürlük

**H**ava oldukça sıcaktı. İskele büyük insan kalabalığıyla doluydu. Sağ-ı soltu gışelerin önünde insanlar jeton kuyruğu oluşturmuyordu. Sayı köpürdeterik iskele-ye yanan vapura yetişmek için önüne sürülen jetonları alan insan seli, turnikeleri aceleyle geçiyor, vapura doluyordu. Bir anda iklim iklim insanla dolan vapur tıkkınca kalkış düdüğünü çalarak iskeleden uzaklaşıyordu.

Rahatsız geleli henüz iki dakika olmuştu. Acele bir şekilde çevreyi taradı. Aradığını bulamadı. Görünürde yoktu. Ama henüz zaman vardı. İki işi bir araya sıkıştırmayı iyi etmemişti. Ancak yoldaşlarıyla yaptığı randevulara dakikti. Yinede gecikme korkusu vardı yüreğinde. Yan tarafında boyacı çocuklar demir parafarla şakırdatı şakırdatı kumar oynuyordu. Midye satan çocuklarda seyrediyordu. Onların arasından geçerek otobüs durağına yürüdü. Vakit bir türlü geçmek bilmiyordu. Belli belirsiz sağına soluna bakıyordu. Aradığını bulamamanın sıkıntısıyla deniz kıyısına yürüdü. Su kırlıydı. Mavi, mavilinden çıkmış, acııp bir renge bürünmüştü. Denizin aldığı bu rengin adını koymadı bir türlü. Bu arada kaçık gözle, koca kafalı, kel belediye başkanının konuşmasını anımsadı. "Körfezi biz kırdık, biz temizleyeceğiz" demişti. Bu sözün aldımaca oluşuna kızdı. Ökçali bir tükürük savurdu denize. Sırtı denize dönük yandaki banka oturdu ve çarşı çıkışını izlemeye başladı. Köşeden sağlarını yele vererek çıkıvermesini bekledi. Yoktu. Belkide gelmeyecekti. Çünkü kavgaдан sonra pek umududa yoktu. Kavga çikarma konusunda sanki bulunmaz ustalıkları vardı bu kızın. Ne zaman ona gülmekten söz etmişse, o tepki göstererek kavgaya meydan vermişti. Açık açık gitme demiyordu, ama kendi kendine kurgu yapıyordu her seferinde. Uzun zamandır süren arkadaşlıklarında daima bunun gerekliliğinden söz etmiş, mücadeleinin içinde olmak isteyenlerin aklarında buna dayalı olmak zorundadır demiş olmasına rağmen, hala ona bu gerekliliği kavratamamıştı. Döndü bir kez daha tükürdü denize. Toplumun çarpık yapısına, onu bu hale getiren emperyalist düzene bir küfür bastı içinden. Tekrar çarşı çıkışına baktı. İnsan kalabalığında aradı onu, bulamadı. Yoktu. Çevreyi taradı olduğu yerden.

Postaneye dönen yolun köşesinde duran polis otosuna ilişti gözü. İçinde üç kişi vardı. Sıcaktan koltuklara yayılmışlardı. Yine devrimci avındaydılar.

Dün bunların rühu bile dıymadan bir kufle İzmir'den Erzinca'n'a yola çıkmıştı. Kimbilir şimdi çoktan gerilla alanındaydılar... Dün gidenlerle hareket etmek için. O'da bavulunu hazırlamıştı, ancak sevgiliyle son bir kez vedalaşma isteğini yenememişti. Ve partiye nasıl hesap vereceğini, bu sorumluluğun altından nasıl kalkacağını düşünüyordu. Oysa gitme kararı aldığında ne kadarla sevinçliydi. Kauçuk botlarını, kot pantolonlarını, kalın gömleklerini ve babasına Sümerbank'tan verilen kabani nasılda sevinçle valizine yerleştirmişti.

Annesi ve babası vedalaşırken, "oğul gitme" demekle "oğul git" deme ikirciliğiyle sarılmışlardı ona. Annesi öperken sanki "yüzümüzü kara çıkarma" der gibiydi.



Faşizmin kendilerine bıraktığı mirası reddedecek ve güzel günlerin mimarı olacak bu çocuklar.

Önce annesi gönül vermişti partiye. Sonra babası. Karakol kapılarında, cezaevi görüşlerinde öğrenmişlerdi faşist devlete karşı durmayı. Devrimci çocuklarıyla omuz omuza olmayı. Partiyi oğlu sayesinde tanımıştı babası. Önceleri karşı çıkıyordu oğluna. Ancak onun tavizsiz ve cesaretle kendisine karşı partiyi, yoldaşlarını savunması bir saygı uyandırmıştı onda... Oğluna, partisine, yoldaşlarına saygı duyuyordu. Düzenin bozukluklarını öğrendikçe daha bir biçimleniyordu sempatisi.

Bavulunu kavradığı gibi çıkmıştı kapıdan. İçinde bir hüznün duyumuştı. İstese geri dönebilirdi. Babası "niye geldin" demezdi.

Evden ayrıldığı iki gün olmuştu. Bavulunu bir arkadaşının evine bırakmıştı. Kendisini hiçbir zaman bu kadar zavif hissetmemişti. Tedirgin oldu. Çevresine bakındı. Sonra buranın kentin en denetimli yeri olduğunu düşündü. Erken geldiğine pişman oldu. Bu kızda nerede kalmıştı. Hayıflan-dı, derin bir iç geçirdi. Şimdi burada onu görmek için randevusunu tehlikeye düşürüyordu. Bunun ne kadar tehlikeli olduğunu düşündü. Dikkat çekici bir tedirginliğin, huzursuzluğunun olduğunu farketti. Postaneye uzanan yolun köşesindeki polis otosuna baktı. Onlarında kendisini izlediğini hissediyordu. Bu arada bir şeylerle ilgilenmek tedirginliğini gidermek gerektiğini düşündü, midye yemeyi geçirdi aklından. Kumar oynayan ve onları izleyen midyecileri izledi. Sonra çocuklarla zabıta boğuşmasını geçirdi aklından. Bu pis düzene kabretti bir daha. Yeniden tükürdü denize. Çocukluğunu yaşayamayan bu küçük adamlar şimdiden evin ekonomisine katkıda bulunuyorlardı. Ama sokakta kötü abilerin alışkanlıklarını da öğreniyorlar. Konuşmalarında bile büyük küfürler vardı. Hepside öfkeliydiler. Yapışkandılar rekabette. Birbirlerini alt etmeye çalışıyorlardı. Ortada bıyığı yeni terlemiş olana yinse ilgisiziyordu. Çocukların çekingen bakışlarından ve davranışlarından onun doğal bir lider olduğu anlaşılıyordu. Kundura boyacıları sandıklarının üstüne oturmuş uzaktan seyrediyorlardı.

Boyacılardan en ufak olana kaydı gözleri. Çimenlerin üstünde "tukaş" kutusunun üzerine

otarmış sandığa ritimli ritimli vurarak müğteri bekliyordu. Ayakkabılarına baktı. Boyalı kunduralarla dağda düşündü kendini. Güldü. Çocuğa doğru yürüdü. Göz göze geldiler. Karşılıklı gülümsediler. Ayağını sandığa koydu. Çocuk hiçbir şey söylemeden fırcalamaya başladı ayak kabırı. "Hırslı birine benzeyor kerrata" diye düşündü. Sonra polislere baktı. Spor ayakkabılı bir polis arabadan inmiş, arabanın yanında duruyordu. Sevgilisini düşündü acele acele. Artık gelmeliydi. Çarşı girişine baktı. Alışveriş saatiydi şimdi. Ellerinde poşetler pakeller ağızlarında çek, taksit, borç rabarbası\* olan bir kalabalık akıyordu. Ama o yoktu. Değer miydi bunca beklemeye, bunca riski göze almaya ve gitme gününü bunun için geciktirmeye?.. İçin kötüsü bir de partiye karşı ciddiyetsiz tavıra düşmeye. Günlerce dil dökmüştü ona. O da gelmeliydi dağlara... Dağlarda, kavganın göbeğinde, savaşın içinde sevmenin tadına varmanın tarifsiz bir yanı olsa gerek. Özgürlük için savaşırken, kavganın göbeğinde daha bir güzel olur sevmek. Ask daha bir özgürleşir. Daha bir şekillenir ve anlamlı olur. Ama o gelmek istemediğini açıktan açığa söylemedi. "Burda da mücadele edebiliriz" diyerek onu da bu metropole hapsedmek istiyordu. Verilmiş kararın ciddiyetini anlamamıştı. Karar neyse öyle davranılacağını kavramak istemiyordu. Mücadele kırdı, şehirde, okulda her yerde olur. O buna kavramıyordu, birini diğerinin önüne koyuyordu. Bir mücadele biçimini diğerinin önüne koyuş mantığını düşündü. İçinde bençilliği, gördü. Kızdı. Kendi tavırını gözden geçirdi. Doğrumu yapıyordu... Savunulacak bir yanı olmadığını gördü.

Partiyi seviyordu, sevgilisini de... Boyacı çocuğun ritmik sesinden, ayağını değiştirmesi gerektiğini farketti. Sol ayağını koydu sandığın üstüne. Çocuğun elleri siyah bençliydi. Parmak uçları ciladan parlıyordu. Çocukla bakiştılar bir an.

O sırada bir gazete parçası uçtu geldi. Çocuk uçuşmasını engelledi, ayağıyla okuyacağı şekilde düzeltti. Ayakkabıyı daha hızlı fırcalıyordu okurken. Yer yer de yaşıyordu. Bir an durdu. En alttaki habere dikkat kesildi. Birbirlerinden habersiz, birlikte baktı-

meye çalıştı, belkide "Merhaba" diyecekti. O işaret parmağını dudaklarına götürerek "sus" işareti yaptı ve kızın elinden tutarak boyacının arkasından yürüdü. Doğal lider olanla konuşmalarını dinlemek istiyordu. Kız ne olduğunu henüz anlayamamıştı. Çocuk gazeteyi etrafkilerle çaktırmadan bu doğal lidere okuttu. Birşeyler söylemeye başlarken çocuk da onu önemser şekilde dinliyordu. Sevgiliyle birlikte çocukları dinlemeye durdu. "Devlet güçlüdür" diyordu. Çocuk bu söze kırlmış, gözünde büyüttüğü, dürüst sandığı lider konumundakini ciddiye alan davranışını bozdu. Buna farkedenden diğeri elini çocuğun omuzuna koyarak sözünü daha etkileyici tarzda sürdürmeye çalıştı. "Koskoca devletle ne yapabilir ki...?" Çocuk sınırlı bir halde sandığını kayışından kavradı, sırtına vurdu ve bu doğal lidere elinin tersiyle "siktir çekecek kalabalığa doğru yürüyerek gözden kayboldu.

Gördüğü manzara hoşuna gitmişti. Güldü. Sevgiliside güldü. Olup biteni anlamadı ama, yine de güldü.

Postane yolunun dönemecindeki polisleri gözledi. Şimdi spor ayakkabılılar iki olmuştu. Caddenin karşı tarafına geçmeye hazırlanıyorlardı. Bir taraftanda onu göz hapsine almaya çalışıyorlardı. Sevgiliyle hemen oradan uzaklaşmaya hazırlandı. O da durumunu farketmişti. Çarşı ağzına doğru yürüdüler. Polisler karşı tarafa geçmişlerdi bile. Ateşli bir opteuk kondu ve ardından "Seni sevdiğimi dağlara geldiğinde söyleyeceğim" dedi. "Şimdi koş kalabalığın içinde koybol" diyerek hemen uzaklaşmasını istedi. Polislere kendisini belli ederek takibi üzerine çekti. Saçlarını yele verdi, yüzünü döndü dağlara... Coştu, koşarak kalabalığın içine daldı Gözden kayboldu...

\*Rabarba: Tiyatroda kulislere denir ya da sahne girişinden birçok sevin ayını anda anlayılmaz bir şekilde gürültü çıkarması



İnsan okyanusuna daldı, dağlara varmak için...



M. Zeki ŞERİT

## "Duvar Duvarlarınız Bize vız gelir vız"

Mehmet Zeki ŞERİT yoksul bir işçi ailesinin çocuğuydu. Çocukluğu ve öğrencilik yılları ekonomik sıkıntılar içinde geçmişti. M.Zeki daha lise yıllarındayken ilençi ve devrimci düşüncelere sempati duymaya başlamıştı.

Okumak ve öğrenmek aşkıyla dolu olan M.Zeki ŞERİT, üniversite öğrenimi görürken, bir yandan sosyalist düşünceleri öğrenmeye çalışıyor, öte yandan yüksek öğrenim gençliğinin akademik-demokratik mücadelesine aktif olarak katılıyordu. M. Zeki 1968-71 döneminde kapsayan mücadele sürecinde henüz, yanlış düşüncelerin etkisindeydi.

Proletarya partisi, kurumsallaşmasıyla birlikte, nitelikli insanların devrimcilerin ilgi odağı haline gelmişti. İnsanın kurtuluşunun ancak ve ancak proletaryanın sınıf biliminin önderliğinde verilecek olan mücadeleyle mümkün olacağını kavrayan M.Zeki ŞERİT, Türkiye proletaryasının öncü kurmayının program ve görüşlerini benimseyerek öncü safında yer aldı. M. Zeki, gönüllü olarak yer aldığı öncü safındaki disiplinli bilinçli olarak benimsemiş ve canbedeli bir mücadeleye atılmıştı.

12 Mart'ın azgın koşullarında bir ihbar sonucu evi sarılan M. Zeki ŞERİT, faşist devlet güçleriyle son mermisine kadar çatıştıktan sonra esir alınabilmişti. Bu devrimci direnişini işkencelerdeki olumsuz tavıyla zaafa uğratan M. Zeki ŞERİT, bundan sonraki mahkeme ve zindan sürecinde bu hatasından kurtulmayı, onu aşmayı başarmıştı.

Onur boyu hapse mahkum edilen M. Zeki ŞERİT, zindan duvarlarının onu sınırlamasına daha fazla tahammül edemezdi. Nihayet M. Zeki ŞERİT 1977 Mart'ında; "Duvar, Duvarlarınız Bize Vız-Gelir Vız" diye yazdığı zindan duvarlarını delerek özgürlüğünü ilan etti. Kendisinden "hatıra" olarak bıraktığı zindan duvar yazısı, düşmanlarını girdirten bir tokattı, alaycı!..

Zeki ŞERİT'in tiran yaşamı uzun sürmemişti. Fırar eder etmez aktif mücadeleye yeniden katılan M. Zeki'nin kaldığı İstanbul-Altıyol'daki evi 23-24 Ekim 1977 gecesi polisler tarafından sarıldı. Kendini aşarak yeniden yaratan Zeki ŞERİT, yine direniş tavrını, yaralanıp çatışamaz duruma düşene kadar sürdürdü. Yaralı olarak esir alınan Mehmet Zeki, bir ay süren işkencelerde kararlı bir direniş tavrı sergiledi. Üzerinden çıkan sahte kimliğini sonuna kadar savundu. Kendisini teşhis eden babasını dahi "tanımadı".

Onun bu kararlı direnişi karşısında çılgına dönen işkenceler, Mehmet Zeki ŞERİT'i 24 Kasım 1977'de katlettiler. Zeki ŞERİT şehit düşerken, mücadelesiyle, kendini aşarak "ser verip sir vermem" ilkesini hayata geçirmesiyle yoldaşlarına ve tüm devrimcilere öğretici-egitici bir miras ve onurlu bir ihtilal geleceği bıraktı. O golenektir ki şimdi, ancak gibi doluyor elden ele.

O'nu, işkenceler boyunca haykırıldığı sloganlarıyla selamlıyoruz.

"Yaşasın Devrim", "Gerillalar Ölmez."

## Kavganın Güncesi

### Sanat cephesinin yalnız gerillası: Enver GÖKÇE

Sınıfsal mücadelenin sanat cephesinde yer alan Enver GÖKÇE, 1920'de Erzincan ili Kemaliye ilçesi Çit köyünde doğdu. Enver GÖKÇE henüz dokuz yaşındayken ailesi Ankara'ya göç etti.

Ankara'da okula başlayan GÖKÇE, ilkö, orta ve lise öğreniminden sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. 20 yaşındayken şiir yazmaya başladı Enver GÖKÇE. Fakülte'de öğrenciyken devrimci düşüncelere olan eğilimiyle sosyalist yayın ve ilençi derneklerle dostluk geliştirdi. Öğrenciliğinin yanı sıra bir dergide çalışıyordu. Süreç içinde bir grup arkadaşıyla birlikte anti-faşist devrimci bir çizimde yayın yapan Art dergisini çıkardılar.

Öğrenciliğinin son yıllarında Türkiye Gençler Derneği adlı anti-faşist bir dernek kurdular. Derneğin olumlu faaliyetleri, egemenleri ve usaklarını rahatsız edici bir gelişme gösterince, önce sivil faşistlerin saldırısıyla demek binası yakılıp yıkıldı, kitaplar yırtıldı. Ardından, E. GÖKÇE ve bazı arkadaşları komünizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle üç ay tutuklu kaldılar.

Yaşamı işsizlik, yoksulluk ve acılar içinde geçen devrimci şair Enver GÖKÇE, 1950'de İstanbul'a yerleşti. Demokrat Parti ilk hükümet olduğu dönemde, tüm devrimcileri, demokratları ve ilençileri gözaltına alma ve tutuklama kampanyasına girilmişti. 1951 Ekim'inde başlayan operasyonlarla 168 insan gözaltına alınmış, aylarca işkencelere maruz bırakılmış ve hepsi tutuklanarak cezalarına konulmuştu. Bu ünlü operasyonda TKP üyesi olarak yargılananlardan biri de Enver GÖKÇE'yd. Yedi yıl hapislikten sonra iki yıl sürgünde kaldı.

### GÖKÇE

Enver GÖKÇE şiirlerinin pek çoğunu zindandayken yazdı. Bunlardan en önemlisi olarak gördüğü 30 şiirlik Yusuf ile Balaban adlı şiir destanının büyük bir bölümü kaybolmuştur. Usta bir devrimci-şair olan Enver GÖKÇE'nin şiirleri birçok dergide yayınlanmıştı.

Enver GÖKÇE, 27 Mayıs öncesinde yeniden tutuklanan "sakıncılar" arasındaydı. Ancak, 27 Mayıs'ta serbest bırakıldılar. Tekrar İstanbul'a dönen Enver GÖKÇE, küçük gazetelerde düzeltici olarak çalışırken, öte yandan şiir çevirileri yapıyordu. İşkence hücrelerinde yakalandığı hastalığının yanı sıra "sakıncalı" oluşu; onun yakasını bırakmayan iki illetler.

Kararlı, onurlu, inançlı bir şair olan Enver GÖKÇE'nin acılı yaşamı 19 Kasım 1981'de yine yoksulluk, acılar ve "ne yazıkki" yalnızlık içinde son buldu. Yaratıcısı olduğu şiirleriyle ve onurlu yaşamıyla, hakettiği, devrimci halkın gönülündeki varlığını daima hissettirecekti.

Seni özledik Enver GÖKÇE. İzin olmasaydı eğer,

"İzin olsun hapishane içinde"

Seni

Senden sormalara dayanam

Yarım döner cigaramın ateşi

Gilme dayanmam" derdik, belkide...

### Koralı bir mermiydi yıldızlaştı YEŞİL

Mustafa SARITAŞ 1960'ta Muş ili, Varto ilçesi Taşçı köyünde doğdu. 1966 Varto depreminin ardından birçok aileyle birlikte, İzmit-Derince'ye göç ettiler. Henüz ilk ve orta öğrenim yıllarındayken kavrayışı, zekası ve cesaretiyle emsallerinin içinde öne çıkan biriydi.

Enternasyonal proletaryanın sınıf bilimi ve İbrahim KAYPAKKAYA'nın siyasi hattıyla lise yıllarında tanıştı. Azimli, çalışkan, fedakâr ve cesur yapısıyla kendisini kısa sürede geliştirdi. Proletaryanın sınıf bilincini inisiyatif ile de birleştirecek, pratik faaliyetteki etkinliğini okul sınırlarının da ötesine taşıyor, grev, direniş vb. eylemlerde de yer alıyordu. Faaliyet bölgesinde, mücadelenin olduğu her yerde o vardı.



Mustafa SARITAŞ

Mustafa, militan ruhuyla sürdürdüğü teorik-pratik-askeri örgütsel pratiğiyle kısa sürede yetkinleşirken; alçak gönüllü ve mütevazı yapısıyla tüm tanyanların hayranlık duyduğu örnek bir komünist, sembolik bir bolşevikti.

Lise öğrenimini tamamladıktan sonra militan bir ruh ve azimle, kararlı yapıyla öncü safında profesyonel faaliyete geçti. Sıcak kanlı, dost canlısı yapısı, zümrüt yeşili dost gözlerinin de güven vericiliğiyle, faaliyet gösterdiği İzmit, İstanbul, Eskişehir ve Ankara'da kitlelerle kaynaşmada, seferber etmede, inisiyatif ve yol göstericiliğiyle yığınların gözbebeği idi.

Öncü ailenin bireylerinden olan Mustafa SARITAŞ ve sıra nefeslerinden olan yoldaşı Şenol ÖZYURT, M. Zeki ŞERİT'in katliamının ikinci yıldönümünde O'nu eylemi anmak için hazırlık yapıyorlardı. Bombalı pankartın hazırlanışında, bombanın anlık bir kaza ile patlaması sonucunda yaralanmışlardı. Patlama sesi üzerine olay yerine gelen devlet güçlerinden iki bekçinin açtığı ateş sonucu 14 Kasım 1979'da katledildiler.

Tutarlı kişiliği, inanç ve kararlılığıyla hiçbir yıldıza kapılmayan komünist yapıyla yıldızlaştı. Parlıyor şimdi yeşil yeşil.

Aynı sevdıyla mücadele eden yoldaşlarının onuru olarak hep parlatacaklar. Mustafa SARITAŞ'lar ve Şenol ÖZYURT'lar.



Hüseyin TOSUN



Rıza SÖKMEN



Ünal KÜÇÜKBAYRAK



M.Kemal YILMAZ



İsmail DOĞAN



A.Rıza BOYOĞLU



Zeki UYGUN



İbrahim POLAT



Kamile ÖZTÜRK

### Kasımda Düşerken yangınlaştılar

TKP/ML'nin 3. Konferansı 1986'da Dersim'de yapılacaktı. Kasım sonlarında konferans delegeleri Dersim'e gelmiş konferans hazırlığı içindeydiler. Partizanların bölgede doluştuğunu haber alan devlet güçleri, daha önceden yığılmış oldukları beyaz ordu birlikleriyle operasyona geçtiler. Aldıkları duyurular doğrultusunda, özellikle Mercanlar bölgesinde yoğunlaştırılan operasyonda 21 Kasım'da o bölgeyi kuşamaya başlamışlardı. Gelişmelerden haberdar olan Partizan birliği, bölgeyi terketmeye çalışmaktaydı.

Gecenin boyu seyir halindeki birlik, bazı acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere yolları üzerindeki bir eve girdiler. Aynı

anda bölge üzerinde helikopterlerin doluşması ve giderek yaklaşmakta olan beyaz ordu birliklerini farketmeleri üzerine, hemen evi terketmişlerdi. Belli bir mesafeye çekildikten sonra arazinin kuytu bir yerinde mevzilendiler.

Evi basıp arayan beyaz ordu birliği evin boyatılmış olduğunu görünce çevrede aramalarını ve operasyonlarını sürdürüyordu. Devlet güçlerinin Partizanları farketmesi üzerine çarpışmalar başladı. Bütün güçleriyle operasyona çıkan devlet güçleri, hemen olay yerine birikerek genelleme mevzisini dönbir yandan yoğun bir ateş çemberine aldılar.

Helikopterlerin lav ve bomba yağdırdığı gerillalar çemberi yarmak için gerekli olan yeterli sayıda uzun namlulu silahtan bile yoksundular. Herkesin elinde uzun namlulu silahı da yoktu. Gerillalarla devlet güçleri arasında, sayısal ve donanım bakımından aralarında bu denli korkunç bir dengesizlik olmasına rağmen, sabahın erken saatlerinde başlayan çatışma, geniş bir alana yayılarak saat 13.00'e kadar sürmüştü.

Devlet güçlerinden bir askerün öldüğü, bir askerle bir üstteğmenin yaralandığı 22 Kasım 1986'daki çatışmada; Hüseyin TOSUN, Rıza SÖKMEN, Zeki UYGUN, İbrahim POLAT, Ünal KÜÇÜKBAYRAK, A. Rıza BOYOĞLU, M. Kemal YILMAZ, Kamile ÖZTÜRK ve İsmail DOĞAN katledildiler.

Onların yetersiz donanımıyla sürdürdüğü mücadele, bugün, sayısal ve donanım açısından daha da güçlenerek yaygınlaşmıştır. Yoldaşları, onları; uğruna şehit düştükleri kavgalarını güçlendirerek ve yaygınlaştırarak yaşıyorlar, yaşatacaklar.

# Emekçiler, haksız savaşa oğul yollamayın!

İnsanlığa yararlı evlat yetiştirmek çok zordur, hele de yoksulluk içinde. Ekmeğin aslanın midesine indiği, işsizliğin iyice bunalttığı, paranın değerinin gündün güne düştüğü koşullarda; insanın doğal yaşamı da hükümünü yitirir. Günüllü ya da gönülsüz, planlı ya da plansız insan soyunu sürdürür gideriz. Feodal gelenekler nedeniyle, kızımız olduğunda üzülür, oğlumuz olduğunda dünyalar bizim olmuştur gibi seviniriz. Artık soyumuzu sürdürülecek olana kavuşmuşuzdur ve sırtımızı yaslayacak aslanlar gibi oğlumuz vardır. Dışarıdan tıraşımızdan artırdığımızla onu büyütmeğe çalışırız. Hastalandığında kahrolurken, her boy atığında içimiz içimize sığmaz olur. Geleceğimizi onarla düşünür, her güzelikte onarla yaşarız. Okuyabildiği ve okutabildiğimiz kadarıyla okutur ya da bir işe koyar, meslek sahibi olmasını sağlamaya çalışırız. 20 yaşına geldiğinde, kutsal vatani görevini yapması için askere yollarız...

Genel olarak halkımızın yaşamı ve duygularını yansıtan yukarıdaki anlatımdan da anlaşılacağı gibi, ne yoksulluğun nedeni sorgularız ne de askerliğin vatani korumak olup olmadığı. Kız çocuğu olmasının aslında doğal ve güzel bir durum olduğu da tartışılmaz. Askere giden oğul, ABD üslerini korurken de vatani görevini yapmaktadır; Kore, Kıbrıs ya da Somali'ye çıkarma yapıp işgal kuvvetlerine ka-

tıldığında da... Ya da belki de kendi milliyetinden olan yurtseverlerin ve devrimcilerin peşinde sürek avına katıldığında da...

Bu gelenekçi düşünce ve davranışlar bugün kırılmaya başlamıştır.

Gün geçmiyor ki TV, ve basında, çarşıyada ölen bir gencin cenaze töreninde, ailesinin ve yakın çevresinin feryatlarına, yürekler dolusu acılarına ve isyanlarına tanık olmayalım. Onca yoksulluk içerisinde ve umutları beslenerek büyütülen genç, bir başka genç tarafından öldürülmüştür.

Öldürülen gerillanın ailesi, cenazeyi almanın bir risk olduğunu, saldırıya maruz kalacağını bilmektedir. Bunu göze alır. Zira oğlunun ya da kızının kendisi ve kendisi gibi emekçiler ve ulusal haklar için mücadele ettiğini bilir. Cenaze töreninde onurludur, hesap sorucudur.

TC. askerinin cenaze töreninde ise resmi törenin soğukluğu ya da kaşkırtıcı ajanların ve ülkücülerin provokasyonları kendisini göstermektedir. Ve ailelerin ağıtları... ağıtları... Resmi-bildik söylemlerle yetkililer aileleri "teskin etmeye" çalışırken; ailelerin kafasına neden o çok övdükleri şehitler kerhanına yüksek rütbeli subayların ve zenginlerin, parabalaları ve toprak ağalarının çocuklarının katılmak için hayecan duymadıkları, savaşa katılıp-katılmadıkları sorulan takılır. Sonra "Öldürdükleri kimlerdir?" ve "Ne için?" sorusu

beynini huzursuz eder. Üstelik devlet bütün bol keseden vadilerine rağmen hiçbir yardımda bulunmamıştır. davranış samimi değildir. Onun cam-cigeri olan oğul, yetkililer için göstermelik ilgi gösterilen sıradan bir vakadır. Önceki, oğlunu vurduğu söylenen güçlere karşı lanetlemelerle dolu olan tepki ve söylemi şimdi vurduranlara karşı da yönelmiştir. Devlet askerine değer vermemektedir ve haksız bir savaş yürütmekte, emekçileri de buna alet etmektedir. Her iki tarafta da ölenler emekçilerin çocuklarıdır ancak kendisinin emekçiler/haklılar cephesinde değil, komradolar yani haksızlar cephesinde, onların düzeni için ölmüştür. Artık "Bu devlete verecek bir askeri yoktur!"

Şimdi asker ailelerinde gelişen duygu-düşünce budur. Bu duygu ve düşünce güçlendirilmeli, kavganın amacı, niteliği; savaştan kimler arasında ve niçin olduğu anlatılmalı, haklı ile haksız arasındaki kalın çizgi özellikle kavratılmaya çalışılmalıdır.

Beyaz ordu askerlerinin haksızlığı hükümlerini kılmak için savaştığı saflardan ayrılması, emekçi kardeşlerinin karşısında bulunmaktan vazgeçmesi için yürütülen mücadelede aileler cephesi de önemli bir alan olmaktadır. Gerçek gerilla gerekse de beyaz ordu askerlerinin aileleri savaşta yitirdikleri evlatlarının acısını yüreklerinde yoğun olarak duymakta, isyan duygularıyla dolmaktadır. Bu duy-

gu ve tepkiler bilinçli bir hale getirilmeli, haksız ve kirli savaşa temel nedeni olan faşist düzene karşı yöneltilmelidir. Zira yaşanan tüm olumsuzlukların nedeni, emperyalizmin güdümündeki patronların ve ağaların devleti ve onun haksız savaşıdır. Kirli savaşı durdurulmasını ve ülkemizin bağımsız ve demokratik bir ülke olmasını istiyorsak bu mücadelenin içinde de olmak zorundayız.

Devrim savaşı gerilla, büyük olanaksızlıklar içinde, halkın kurtuluşu ya da ulusunun kendi kaderini tayin hakkı için ölümü kucaklarken, ölümsüzleşme duygularıyla doludur. Mücadelesinin haklılığının verdiği ruh dinginliği ve mutlulukla gözü arkada kalmadan görkemli devrim ağacının köklerini beslemek için seve seve toprakla kucaklaşmaktadır.

Halkın haklı davasının nefretlerine karşı büyük olanaklar içinde savaşan TC. ordusu askeri ise, yüreğinin ve beyninin derinliklerinde, haksız korumaya hissetmenin huzursuzluğunu az da olsa duymaktadır. İlk başlarda olmasa da bir süre sonra; kime karşı, ne için vb. soruları, çengelini, içten içe askerinin beynine taker. "Burada ne için var?" sorusuna tatmin edici yanıt vermek zordur. Bu duygular ve soru işaretleriyle dolu olarak savaşmakta ve ölümlü buluşmaktadır.

Televizyonda çokça izlemişizdir. Spiker ne sorarsa sorunsun, askerlerin verdiği yanıt hemen hemen aynıdır. Cümleler basmakalıp! Koşullanmışlık o boyuta var-

mıştır ki; beyinler esir alınmış, kişilikler koleleştirmiştir. Tam da bu konumdayken beynini kemiren soru işaretleri, hissedilen haksız olma duygusu ve de her an nereden geleceği belli olmayan gerilla karşıları-tuzakları, askerinin ruh dünyasını allak bllak eder. Bugün TC. ordusundaki yaygınlaşan bunalmalar, intiharlar ve firarların en önemli nedeni budur... Haksız konumda ve gerilla karşısında savaşmanın yarattığı genel bir hastalıktır bu. Vietnam'da Vietkonglara karşı savaşan ABD askerlerinin sağ kalıp da ülkelerine dönenlerin çoğunda, ruhsal hastalık; hatta ülke yöneticilerinden sıradan halka kadar yaygınlaşmış olan "Vietnam Sendromu" denilen hastalık vardır. Türkiye'de gündelik kamuoyuna tek-tük yansısı da, gizlemek için olağanüstü çaba gösterilse de; ordudan firarların arttığı, ruh sağlığı bozulanların hergün çoğaldığı ve intiharın kolay bir tercih olarak kapılarında beklediği görülmüştür. Aynı zamanda devlet yetkilileri ve bilingsiz kitleyi kucaklayacak bir "Kürdistan Sendromu", alttan alta gelişmektedir. Bu, gerilla savaşının düzenli ordu karşısındaki üstünlüğünün diğer bir yanısıdır. Ve savaş geliştikçe, beyaz ordudaki parçalanma, bunalmış, firar, hatta "cinnet geçirerek subay öldürme"ler artacaktır. Bu süreçte, beyaz ordudan kızıl orduya geçişler de bir alternatif olarak doğacak, askerleri düşükleri çıkmazlardan kurtaracak tek şey belki de bu olanak olacaktır.

## KAMUOYUNA

UMUT YAYINCILIK sahibi  
NERGİZ GÜLMEZ'in

tutuklanmasını ve Özgür Gelecek gazetesinin 15 gün, Partizan dergisinin 1 ay süreyle kapatılmasını kınıyor, Umut Yayıncılık ve tüm sosyalist basın üzerindeki baskılara derhal son verilmesi için tüm demokratik kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

BELEDİYE İŞ SENDİKASI 2NOLU ŞUBESİ  
BELEDİYE İŞ MEZBAHALAR ŞUBESİ  
BELEDİYE İŞ BEYOĞLU YAKASI ŞUBESİ  
DERİ İŞ TUZLA ŞUBESİ

TES İŞ 5 NOLU TEŞKİLATLANDIRMA SEKRETERİ MUSTAFA ÖZGÜL  
TÜM BEL SEN 3 NOLU ŞUBE YÖNETİM KURULU  
TÜM BEL SEN GENEL MERKEZİ YKM ÜYESİ HÜSEYİN TOSUN  
TÜM BEL SEN 6 NOLU ŞUBE YÖNETİM KURULU  
TARIM SEN GENEL MERKEZ GENEL SEKRETERİ  
TÜM MALİYE SEN 3 NOLU ŞUBE YK ÜYESİ HÜSEYİN ÖZEN  
TÜM SAĞLIK SEN GMK ÜYESİ ERDAL DAĞDELEN  
EĞİT SEN 2 NOLU ŞUBE İNSAN HAKLARI KOMİSYONU  
TÜM HABER SEN İSTANBUL YAKASI ŞB YK ÜYESİ ERGİN HALAT  
TARIM İŞ SENDİKASI İSTANBUL ŞUBE SEKRETERİ BEKİR GEDİK  
HARB İŞ İSTANBUL ŞUBESİ EĞİTİM SEKRETERİ  
DEMOKRATİK HAKLAR DERNEĞİ

## DEVİRİNCİ-DEMOKRAT KAMUOYUNA

PKK, 10 Ekim günü Dersim-Çemişgezek'te Kahraman ailesinden üç kişiyi katletti. Dost olarak gördüğümüz PKK'nın devrimci-komünist güçlere şiddet uygulama temelindeki bu yanlış anlayışına karşı çıkmak ve Kahraman ailesiyle dayanışmak amacıyla Yeni Demokrat Gençlik yardım kampanyası başlatmıştır. Bu yardım kampanyasına tüm devrimci-demokratları katılmasını istiyor, para, eşya vb. elden gelen tüm maddi yardımlarınızı aciliyetle bekliyoruz.

İlanımızda bulunan hesap numarasına para yatırarak ya da direkt bültenimize gelerek yardımlarınızı iletelim! Unutmayalım devrimcilerarası olumsuz tutumlara karşı çıkmak, dostluğunu somut olarak sunmakla mümkündür. Destegin basit biçimlerinden biri olan bu dayanışmaya küçümsmeden en ufak katkılarımızın bile önemli olduğunu kavrayarak katılalım!

Dayanışma için: Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. Hesap No:300-2231162

Ayrıntılı bilgi ve direkt yardım için:

UMUT YAYINCILIK-YENİ DEMOKRAT GENÇLİK  
Oğul Sok. No: 16/4 Sultanahmet/İSTANBUL  
Tel: 518 84 29 Fax: 518 23 23

YENİ DEMOKRAT GENÇLİK

## ÇAĞRI

IRKÇILIĞA, FAŞİZME VE HER TÜRLÜ GERİCİLİĞE KARŞI  
DOSTLUK VE DAYANIŞMA GECESİ

Arif SAĞ  
Ferhat TUNÇ  
Fikret ORAL-Kemal DİNC (Tohuma Türku)  
Ozan Ali HAYDAR  
Kürt Ozan BRADER  
Hollandalı Müzik Grubu  
Yeni Demokrat Gençlik Tiyatrosu  
Halk Oyunları  
Sivas olaylarını içeren film

Tarih : 11.12.1993  
Saat : 14.00  
Yer : Westervoort  
Adres : Zalenentrum Dorpstraat 71  
Organize : ATİD (Arnhem Türkiyeli İşçiler Derneği)  
Giriş Ücreti: fl. 15,-

Demek zulüm kilit vurdu kapılarımıza!  
Bu düşmanın en rahatsızlık duyduğu andır!  
Biraz biraz tutukladılar da vurdular size ha?  
Bu çaresizlikten feryad-ı figan-dır!  
Bitirdik diyorlarmış kökümüzü öyle mi?  
Aha bu, düşmana inat yollanmış  
Siz kuzl güllere "hem bir selam" hem de  
BİR İLANDIR

Oturan ADAM

# Maastricht Antlaşması yürürlükte

**Haber Merkezi-** Avrupa Topluluğu'nun Avrupa Birliği'ne dönüştürülmesini öngören Maastricht Antlaşması yürürlüğe girdi. 29 Ekim'de Brüksel'de bir araya gelen 12 AT ülkesinin devlet ve hükümet başkanları, anlaşmanın 1 Kasım'da yürürlüğe girmesi nedeniyle, AT Olağanüstü Zirve'sinde bir araya geldiler.

AT liderleri, Zirve'de bol bol "ortak inançlar"dan dem vurdular ve "güven tazelediler." Topluluğun döşem başkanlığını yürüten Belçika Başbakanı Jean-Luc Dehaene, yaptığı radyo konuşmasında, anlaşmanın tarihi niteliklerinden bolca söz etti. Anlaşma onuru şampanyalar içildi ve kadehler kaldırıldı. Oysa, görüşenin aksine patronlar Avrupa'daki barut fıçısının farkındaydılar. Ama burjuvazi hiçbir zaman böylesi tantanalarda gerçek yüzünü göstermez. Çünkü Maastricht, vitrinlik bir süsten başka bir şey değil. Şimdi süslü sözlerle beraber bu sözlerin altında yatan gerçekleri biraz yakından inceleyelim.

## SAVAŞ VURGUNU VE YENİ ÇAR'DAN PAY

AT liderleri, Maastricht Antlaşması çerçevesinde, topluluğun, ortak güvenlik ve dış politika izleyeceğine karar verdiler. Konular da belli: Avrupa'da barış ve istikrarın sağlanması, Rusya ile ilişki-

## Kısa bir Maastricht öyküsü

Anlaşma 17 Şubat 1992'de Belçika, Fransa, Lüksemburg, Hollanda, Almanya, İngiltere, Danimarka, İrlanda, Yunanistan, Portekiz, İspanya ve İtalya tarafından imzalandı. Batı Avrupa ülkeleri, Avrupa Ekonomik Topluluğunu (AET), 1957 yılında Roma Antlaşması ile kurmuşlardı. Roma Antlaşması 10 kez değiştirildikten sonra şimdi adı Maastricht Antlaşması oldu. Tabii bu arada, anlaşma, 200 madde, 17 ek protokol ve 33 adet ekyle oldukça hacimli hale gelmişti.

Resmi adı "Avrupa Birliği Antlaşması" olan Maastricht Antlaşması, kısaca ve sözde şu üç ilke üzerine oturtulmuştur:

- Rekabet ilkesine dayanan serbest piyasa ekonomisi ilkesi: Bu ilke'nin nasıl uygulanacağı konusunda, rekabet gücü olmayan Batı Avrupa ülkeleri ve tehlikeli bir şekilde tüm Avrupa'da yayılmaya başlayan Alman-Fransız emperyalistleri bir türlü "netleşemiyorlar."

- İktisadi etme ilkesi: Bu ilke, gerekiyorsa topluluk müdahalesinin artırılması ama gerekli değilse topluluk müdahalesinin sınırlandırılması anlamına geliyor. "Topluluk" teriminin yerine "güçlü olan" terimini koyduklarında, müdahalenin boyutu anlaşılır. Bunun "gerekli gerekmediğine" ise yine güçlü olan karar vermektedir.

- Anlaşma, kademeli olarak gerçekleştirilmesi planlanmış 3 yenilik içeriyor

a) Ekonomik ve parasal birlik. 1999 yılında Avrupa Merkez Bankası ile beraber tek para oluşturulacak ve kesin bir takvim belirlenmiş. Yalnız Fransız-Alman emperyalistlerinin ittifakı bu planın kesinlikle uygulanamayacağını şimdiden göstermektedir.

b) Avrupa vatandaşlığı. AT vatandaşlarına Avrupa Parlamentosu ve mahalli seçimlerde seçme ve seçilme hakkı verilmektedir. Aslında bu şimdi de vardır ancak sadece isimler ve sıfatlar değiştiriliyor.

c) Ortak güvenlik ve dış politika. Buna da Almanya ve Fransız emperyalistlerinin Avrupa Ordusu oluşturma eğilimleri engelliyor.

lor, Güney Afrika'nın demokratikleşmesi, Ortadoğu barış süreci ve eski Yugoslavya sorunu. Zir-

ve'de Rusya Federasyonu'nda 12 Aralık'ta yapılacak seçimlere, AT gözlemci heyeti gönderilmesi ka-

raştırıldı. Yeni Çar Yeltsin'e verilen desteğin sonuçlarını gözlemlemek için elbette, Ve sonucu değerlendirilip "asayiş" metasının, "yatırıma uygunluk"un seviyesine göre pay talep edilecektir. Güney Afrika'da ANC teslim olmuş, Apartheid rejiminin kontrolünü İnkatha örgütü Avrupa'lı emperyalistler tarafından sürekli güçlendirilmiş. Tabii "demokrasi" geliştirilecektir. Filistin yeni bir Güney Afrika olacaktır ve iki "sorunun" ardarda tartışılması tesadüf değildir. Nihayet Yugoslavya'nın pay edilmiş sürecini bir kez daha gündeme getirdiler. Şimdi eski Yugoslavya'daki tüm taraflara "barış görüşmelerine bir an önce başlayın" diyor. "İnsani yardım" uluşturulmasının önünde ağır koşulların engel teşkil ettiği, bu "yardımlar"ın güvenlik nedeniyle durdurulmasının kabul edilemeyeceği gibi "sorunları" konuşuyorlar. Ama Saraybosna'ya giden yardımların BM tarafından, kendi askerleri tarafından nasıl karaborsadan satıldığını; Alman ve Amerikan emperyalistlerinin bu savaşı nasıl kışkırttığını ve körüklediğini ve en önemlisi ne kadar silah sattıklarını hiç konuşmuyorlar.

## EKONOMİK KRİZ

Emperyalistler arası çelişkilerin yoğunlaştığı bu dönemde, ekono-

mik olarak oldukça güçlü avantajlara sahip emperyalistler bile nakit biriktirmeye ve belli yatırım alanlarında yoğunlaşmaya özen gösteriyorlar. Örneğin Almanya maden işçilerini attıktan sonra şimdi de DASA (Deutsche Aerospace) 16.000 işçisini işten çıkardı. Fransa Air France'nin 4 bin çalışanını işten atmaya çalıştı. İspanya'da Seat otomobillerinin Barcelona'daki fabrikası kapatıldı. İtalya'da hükümet olağanüstü vergiler getirdi. İtalyan Pirelli şirketi, 12 fabrikasını kapattı. Tepkiler büyüktü, 3 milyon 3 yüz bin üyeli Metal İşçileri Sendikası, Almanya'nın birçok şehrinde ucuz ihmal yakıtı protesto eden grevler düzenledi ve ulusal iş anlaşmalarının iptali için mücadele edeceğini açıkladı. Fransa'da kabak, Air France Yönetim Kurulu'nun başına patladı ve 21 kamu kuruluşunun çalışanlarının desteklediği Air France direnişi 4 bin kişilerin işten atılma planının iptalini getirdi. İspanya'da binlerce işçi sokağa döküldü. İtalya'da hükümetin vergi politikalarını protesto eden 14 milyon işçi genel greve gitti.

Bu yıl AT içerisindeki işsizlik oranının % 11'e çıkması bekleniyor ve halihazırda 20 milyon kişi işsiz.

Maastricht, elbette "yenilikler" getiriyor. Ama bu yenilikler kapitalizmin yeni sorunlarından başka bir şey değil.

# ABD emperyalizminin yalan makinesi:CNN

**Fransa/Özgür Gelecek-** CNN, Cable News Network'un kısaltılmışı, 10 yıldan fazla bir zamandır günde 24 saat uydu kanallarıyla yayın yapan bu özel Amerikan TV kanalını, Körfez savaşında yakından tanıma imkanı oldu. Zira savaş boyunca, CNN, tüm dünyanın iletişim hegemonyasını elinde bulundurduğunu gösterdi.

CNN'in patronu Ted Turner isimli Amerikalı milyarder. Televizyon kanalının merkezi istasyonunu, Atlanta eyaletinde, Atlanta, 1996 yılında yapılacak Dünya Olimpiyat Oyunları'nın ve Coca-Cola şirket merkezinin bulunduğu bir ABD eyaleti.

Turner, 1980 yılında, tüm dünyanın izleyeceği bir TV kanalı yaratma-ya çalıştı. 10 yıl sonra, kendisi de Atlanta'da yaşayan bu kapitalist, medyanın dünya patronlarından biri oldu. Turner, radyo ve sinema alanına da el attı ve TBS (Turner Broadcasting System) firmasını kurmuş durumda.

Bütün dünyaya yayın yapan CNN, iki kanaldan oluşuyor. CNN 1 ve CNN-Headline News. Bu iki kanal, Amerika'da, yaklaşık olarak 55 milyon ev izliyor. CNN tarafından seçilmiş görüntüler, dünya çapında, 200'ün üzerinde istasyon kanalı yayılıyor. Şirkette 8 binin üzerinde gazeteci ve teknisyen çalışıyor. ABD'de 9 bölgesel bürosu, bütün kıtalarda toplam 15 yabancı bürosu bulunuyor. Bütün bürolar uydu antenleriyle Atlanta'ya bağlanıyor. CNN 1 kanalı; spor, turizm, bilim-sanat üzeri emagazan haberleri, tartışmalar, röportajlar yayıyor. Her iki veya üç saatte bir aktüel haberler veriyor. CNN-Headline News ise sürekli TV özet haberleri sunuyor.

CNN, diğer TV kanallarından farklı bir yayıncılık programı izliyor. Ülke içindeki bir olay; anında ve doğrudan izleyicilerin önüne koyuyor. Millevekilik seçimi mitinglerini, Kongre toplantılarını anında görüntüleyebiliyor. Ayrıca önemli ve basın tarafından yazılan düptülen konuları, mahkeme duruşmalarını



yayımlıyor. Kısaca aktüel haberlerde büyük bir izleyici kitlesini toplayabiliyor. Ancak bu yalan makinesinin asıl işlevi ülke içi haberlere dayanmıyor, uluslararası yayın boyutu daha etkin.

1985 yılında Beyrut'tan kaçırılan TWA uçağının 17 gün süren macerasına, sürekli reklam haberlerinin dışında görüntülemesiyle, CNN, hatırı sayılır bir başarı elde etti. Ardından Iran Gate skandalının ABD Kongresi'ndeki duruşmalarını eksiksiz görüntüledi. 1987'de, Reagan'ın, önemli konuşmalarının yayın hakkını CNN'ye vermesiyle, kanalın dünya çapında etkinliğinin ve sınıf karakterinin ne boyutta olduğu daha bir netleşti.

Diğer ABD televizyonlarının üzerine eğilmediği dış haberleri yayımlayarak uluslararası planda pazar yaratma CNN, bu pazarı tek hakimidir. 1982 yılında Fidel Castro'ya bir röportaj yaptı. Henüz Sovyet sosyal emperyalistleri ile ABD arasında rekabet bütün hızıyla devam etmekteyken, Sovyet li-

derlerinin ABD öncülerine verdikleri cevapları yayınladı.

Yalan makinesi, ABD'nin "barış idealleri"ne, "demokratik değerler"e ne denli "bağlı olduğu"nu göstermeyi hiç ihmal etmedi. Halklar arasındaki yakınlaşma için çalıştığı, dünyada esen soğuk savaş rüzgarlarına karşı olduğunu, silahsızlanma ve barış taraftarı olduğunu açıkladı. "Üçüncü dünya ülkeleri"ne, dünya barışından yana olduğu mesajlarını göndermeyi unutmadı. Patron Ted Turner, dünyayı bir uçtan bir uca kat ederek barış görüşmelerine katılıyor. Doğum kontrolünün artırılmasından, çevre kirliliğine karşı mücadele edilmesinden bahsediyor.

## DEVLETİN ÖNEMLİ ORGANI

Safak, bazen önkütücü bir silaha dönüştür.

CNN, Afrika'da bir büro açar. Amerikalı ve Sovyet spörcüler arasında müsabakalar düzenler. Büyük sosyal problemler üzerine filmler

çevrilmesini finanse eder. Kutsanmış bir toplum temelini yaratılması için çalışır. Bütün bunları da iyi bir dünya için yaptığını propagandasını ihmal etmez. Ancak, CNN'nin bütün yapıtlarının lanse edilenin tam tersi amaçlar taşıdığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Libya'nın Tripoli limanının ABD savaş uçakları tarafından bombalanmasından hemen sonra, CNN Libya halkına barış dolu sözler verdi. Libya halkı bomba yağmurları altında canını kurtarmaya çalışırken, CNN dünya barışı ve demokrasi ideallerinden dem vurmdu.

Yalan makinesi, gece-gündüz, Amerikalı izleyicilerini Afganistan'dan Kamboçya'ya, Nikaragua'dan Etiyopya'ya götürür. Emperyalistlerin yaptıklarını hiç sergilemez. ABD'nin Panama işgali sırasında öldürdüğü 4 bin Panamalıyı CNN kameraları unuttur (!)

Ote yundan 1982 yılında Japonya ve Avustralya'ya ulaşan şirket, 1985'te Avrupa'ya girer. 1989 yılında dünyanın en etkili kanalı duru-

muna gelir ve aynı anda devreye girebilen 5 uyduyla dünyanın her yerinden izlenir hale gelir.

CNN sıradan bir TV kurumu değil, ABD emperyalizminin önemli bir kurumudur artık.

Panama işgali CIA ile CNN arasında bir rekabete yolaçtı. Beyaz Saray Sekreteri, General Noriega'ya karşı düzenlenen başarısız darbe girişimini CNN kanalında izlediğini ve CNN'nin CIA'dan fazla bilgiye sahip olduğunu belirtti. Bush, CNN üzerinden Noriega'ya ve Panamalılara mesaj gönderdi. 1989 yılının Aralık ayında, Sovyet yetkilileri, Panama'nın ABD tarafından işgalinin doğruluk derecesini öğrenmek için ABD Büyükelçiliği yerine CNN Moskova Bürosu'na başvurular. Kendi resmi tepkilerini de CNN üzerinden ABD'ye gönderdiler.

## KÖRFEZ SAVASI VE CNN'İN AYRICALIKLARI

Körfez krizinin ilk gününden itibaren, savaşın bütün yayın hakkını bu yalan makinesi satın aldı. Hemen 150 gazeteci ve teknisyeni bilgeye yolladı. 1990 Ağustos'unun 1991 Mart'ına kadar 21 milyon dolardan fazla para harcayarak, savaş ve krizi, ABD emperyalistlerinin istediği gibi verdi. Saddam da, elindeki rehaneleri ve askeri gücünü yalan makinesiyle göstermeyi seçti. Saddam, bütün "müttefikler"in gazetecilerini sınır dışı ederken, CNN'nin ünlü muhabiri Peter Arnett'i ülkede bıraktı.

Bütün Ortadoğu ülkelerinin "yetkilileri" (söz işbirlikçileri anlayın), CNN'nin sürekli izleyicileri olduklarını açıklıyorlar. Filistinliler de dahil olmak üzere, bölge nüfusunun büyük bir bölümü bu kanala mahkum edildiler.

Bu tehlikeli makinenin gelirlerinin %55'i reklamlardan, %45'i ise kanala abone olanlardan sağlanıyor. Yıllık kazancı ise resmi (ve inandırıcı olmayan) rakamla 135 milyon dolar.

# Din temelinde şiddet ve IRA

**Haber Merkezi-** Thomas Begley...Bu 23 yaşındaki IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) üyesi genç, elinde Semtex tipi bir bombayla, Belfast'ın Shankill Road bölgesinde ilerliyor. Hedef, Kuzey İrlanda Özgürlük Savaşçıları'nın merkezi. Tahrip gücü yüksek bomba, Frizel'in bükük dükkanına yerleştirilerek patlıyor. Bina havaya uçuyor. 10 kişi ölüyor, 57 kişi yaralanıyor. Olanlar arasında IRA militanı Begley'in yanısıra 7 yaşındaki Michelle Baird, 13 yaşındaki Leanne Murray'la beraber 4 kadın ve 3 erkek var. Tarih: 23 Ekim 1993.

IRA, eylemi hemen üstleniyor. Eylemin gerekçesi: "Protestan terör örgütlerinin, masum Katolik sivilleri sistematik bir şekilde öldürmesine misilleme."

## YANLIŞ HEDEFLER

Bu açıklamadan hemen sonra, IRA, saldırıyı "kotü hazırlanmış bir operasyon" olarak değerlendiyor. Bir bildiri yayımlayarak, "Masum insanların ölümünden büyük üzüntü duyuyor ve yakınlarının acılarını anlıyoruz. Bizim hedefimiz Protestan terör örgütü Kuzey İrlanda Özgürlük Savaşçıları üyeleriydi," diyor. Tabii, kamuoyunda



Ölen IRA militanının tabutunu taşıyan Sinn Féin lideri Gerry Adams.



Özellikle çocukların öldürülmesi İngiliz egemen sınıflar tarafından iyi kullanıldı.

inibarı kalmamış ve halk arasında "işçi cellacı" olarak anılan İngiltere Başbakanı John Major, zaman kaybetmeden açıklamalar yapıyor. Commonwealth toplantısı için gittiği Güney Kıbrıs'tan çıktıklar diyor: "Hunhar bir eylem. Bu kanlı bunalıma siyasi çözüm bulmak zorunlu." Oysa IRA da "siyasi çözüm" arıyor ve İngiliz egemenleri ancak böylece saldırılarda bu kavramı kullanıyor.

Faciadan bir gün sonra, Katoliklerin yaşadığı evlere silahlı saldırılar yapılıyor, otomobilleri yakılıyor. 25 Ekim'de, binlerce işçi Belfast sokaklarında katliamı protesto için yürüyüş yapıyor. Ve 26 Ekim günü, Kuzey İrlanda'yı (Nami diğer Ulster) İngiltere'nin tabakkımünden kurtarmak için ulusal mücadele yürüten IRA, kısaca kısaca yanıtlanıyor. Ulster Gönüllü Gücü isimli Protestan örgütü militanları, makineli tüfeklerle iki Katoliki öldürüyor, beşini de yaralıyor.

Gerçek şu ki, Kuzey ve Güney İrlanda'da IRA'ya duyulan güven azalıyor. Bunun en önemli nedeni,

suçsuz insanların öldürülmesi.

1987'de, Belfast'ın güneyindeki Enniskillen kasabası yakınlarında, savaş kayıplarını anmak üzere düzenlenen törene katılan insanlar bombalanmış. Sonuç: 11 ölü, 63 yaralı. Bu olayın büyük tepki çekmesi üzerine IRA'nın radikal kanadı Provos, bombanın yanlışlıkla patladığını söyledi.

Geçen Mart ayında, 20 bin İrlandalı IRA'nın eylemlerini protesto etti. Sebep: Warrington'da (İngiltere) bulunan bir alışveriş merkezinin de patlayan bombanın 2 çocuğunun ölümüne, 36 kişinin yaralanmasına yol açması. Bombalama eyleminden hemen sonra binlerce insan Dublin'e akan ederek eylemi kınadı.

## EGEMENLERİN KOZU

Belfast Ekonomik Kalkınma Merkezi yetkililerinden Andrew Brady, büyük bir sahtekarlıkla şüpheleri söylüyor: "Bu bölgelerde Protestanlar ve Katolikler birlikte barış içinde yaşar. Bu, IRA'nın işine gel-

miyor. IRA'nın, 'normal'i baltalama uğraşı içinde olduğunu biliyoruz."

Oysa bu ayrımı körükleyenler, özellikle Katoliklerin temel haklarını gaspedenler, bizzat egemen sınıflar. Yapay Katolik-Protestan ikilemi, egemenler tarafından sürekli vurgulanıyor. İşte Anglo-Sakson irkından olmayan ve İngiltere'nin sefkatinin kutsayan, İskoçya'nın Edinburgh St. Andrews Üniversitesi Öğretim Üyesi Paul Wilkinson'un sözleri: "İrlandalılar, IRA'yı artık ulusal armalarının üzerinde bir leke olarak görüyorlar."

Egemen sınıflar, Kuzey İrlanda'da faaliyet gösteren örgütleri iki cepheye ayırıyorlar: IRA bir yanda tek başına ve "Katolikleri temsil ediyor." Diğer yanda UVF (Ulster Gönüllü Gücü), UDA (Kuzey İrlanda Savunma Birliği) vs. den oluşan "Protestan temsilcileri" var. Oysa aslında iki taraf var: İngiliz emperyalistler/işbirlikçileri ve IRA. Çünkü "Protestanların temsilcileri" doğrudan devlete bağ-

lı çalışıyorlar. Ne yazık ki IRA da bu sahte ikilemi temel alarak, düşmanlarının istediği alanla kendini sınırlandırıyor.

İngiliz emperyalistleri için, üstün bir ulus ve bu ulusun üstün dini propagandası, en çok Ulster (Kuzey İrlanda) için geçerli. Bu zeminde IRA ile savaşmaktan şikayeti değil. Başbakan Major, hem anlamadan bahsediyor hem de IRA'nın yasal kolu Sinn Féin ile masaya oturmuyor. Çünkü IRA ile pazarlık gücü yüksek. IRA, anlaşma için eylem şiddetini masum insanlara yayarak yükselttiği, kamuoyunda saygınlığını yitiriyor. Amaç, ona uygun araçları getirmeye. Yanlış hedefli eylemler yapıyor.

Kuzey ve Güney İrlanda'da yapılan 1992 seçimlerinde, Sinn Féin, parlamentoda bir sandalye yitirmiş ama bundan daha kötüsü, Katoliklerin oylarının ancak üçte ikisini alabildiği.

1985 yılında, İngiltere ve İrlanda arasında bir anlaşma yapılmıştı. Bu anlaşmaya göre, Kuzey İrlanda'nın politik kaderini etnik çoğunluk belirleyecekti. 1 milyon 600 bin nüfusa olan ülkenin şu anda %59'u Protestan, %41'i Katolik. IRA, tam da bu anlaşma temelinde eylemler düzenliyor. Halkı, din ayrımı yapmadan ve sınıf temelinde örgütleyeceği yere, Protestanları yıldırıcı ve göçe zorlayan eylemler yaparak yasal zemine yükselmek istiyor. IRA eylemlerinin silahsız halka kadar uzanan şiddetinin altında yatan gerçek bu. Ama bu yanlış temel, IRA'nın siyasal kayıplarından başka kayıpları da getirebilir/getiriyor. Örneğin, İngiliz hükümeti "Katoliklerin doğurganlığını Protestanlara nazaran daha fazla olduğu"nu saptama gereği duydu. Bölgeye azımsanmayacak ölçüde askeri aktarımlar var. Bu, Katolik kitlelerin devlet eliyle ama Protestan örgütlerinin isimleri kullanılarak katledilmesi sürecini hızlandıracaktır.

Kısacası, IRA bu tip eylemleri devam ederse, kitle katliamlarıyla "Katoliklerin doğurganlığı"nın engellenmeye çalışacağı günler pek de uzak değildir.

## TC'nin Lice katliamı protesto edildi

**Köln/Özgür Gelecek-** Almanya'nın Köln şehrinde, 30 Ekim '93 Çarşamba günü, Faşist TC'nin katliamlar serisine eklediği Lice katliamı, onbinlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirilen bir yürüyüş ve mitingle protesto edildi.

Lice Katliamının başına yansıması ile birlikte TKP/ML taraftarları Avrupa çapında, belli merkezlerde katliamı protesto etmek için harekete geçti. TKP/ML YDB, Avusturya-Viyana, Fransa-Paris ve Almanya-Köln'de olmak üzere üç alanda yürüyüş ve miting yapıldı. Bu protesto eylemlerinin daha etkin geçmesi için bütün alanları aktif olarak harekete geçirdi.

Viyana ve Paris'teki yürüyüşlere yüzlerce kitle katıldı ve bunlar TKP/ML YD örgütünün kendi gücüyle yaptığı eylemlerdi.

Almanya'da ise, TKP/ML taraftarları yürüyüşün köln'de gerçekleştirilmesi için hemen harekete geçti. İzin için başvuru yaptılar ve aynı zamanda daha güçlü ve etkin geçmesi, çeşitli spekülasyonları önlemek için diğer örgütlere de çağrı yaptılar. Bu çağrı, yürüyüş ve mitingün daha güçlü geçmesi ve katliamı geniş yığınlar nezdinde teşhir etmek için, bir yönüyle de gerekli idi.

Hazırlıkların tam bu aşamasında, PKK ile yapılan bir görüşmede, kendilerinin de böylece bir yürüyüş düzenleme hazırlıkları içinde olduklarını, istisnasız birleştirilmesinin daha olumlu olacağını söyle-

meleri ve TKP/ML tarafından kabul görmesi ile birlikte, iki yürüyüşün birleştirilmesi ve diğer devrimci güçlerle sözlü olarak yeniden bir eylem birliği çağrısının yapılması kararlaştırıldı.

Bu çağrı ile birlikte, TKP/ML, PKK, TKP/ML Hareketi, Kawa, DHP bir araya gelerek eylem birliği gerçekleştirdiler. Buna göre, 30 Ekim Çarşamba günü Köln'de bir yürüyüşün ve mitingün düzenlenmesi, ortak bir yürüyüş çağrı ve miting alanında ortak bir konuşmanın hazırlanması karar altına alındı. Sonrası yapılan eylem birliği toplantılarında bütün bunlar sonuçlandı. 30 Ekim'de Köln'deki Lice katliamını protesto yürüyüş ve miting-i TKP/ML, PKK, TKP/ML Hareketi, Kawa, DHP örgüt ve partileri tarafından düzenlendi. Bunun dışında yürüyüş şu örgütlerde dayanışmacı olarak katıldılar: DDKP, Bolşevik Partizan, TKP-Kivilem, TDP-KUK, vb.

Köln yürüyüşünün gelişimi ve sonucu temayüle bu olmasına rağmen, Özgür Gündem gazetesininin, bütün bunlardan bilgisi yokmuş gibi davranarak, eylemi ERNK'nin yaptığını ve diğer örgütlerinde dayanışmacı olarak katıldığını yazması, tek taraflı yanlış bilgi aktarması, TKP/ML taraftarlarına doğru bulunmadı. Taraftarlar "Doğru ve gerçekçi bir gazetecilik böyle olmaz. Olaylar, bütün gerçek yanlarıyla ele alınıp kamuoyuna ve okuyucu kitlelerine sunulmalıdır," dediler.

Yürüyüşe katılım 20 bini aşkın. Yürüyüşe kısa bir zamanda karar verilmesine karşın, canlı, disiplinli ve katılmı olduğunca yüksek, TKP/ML korteji, başından sonuna kadar kızıl bayrak ve parti bayraklarıyla süslenmişti. Katılım oldukça olumlu ve disiplinli idi. Yürüyüş boyunca, TC'nin katliamları ve özel olarak da Lice katliamı etkin bir tarzda teşhir edildi.

Miting alanına kortejin girmesi ile, mikrofondaki görevli arkadaşlar TKP/ML korteji, "Kaypakayaları, Süleyman Cihanların, Kazım Celiklerin, Manuel Demirlerin, Baba Erdoğanların, İsmail Bulutların, Tunçay Çarıkçıoğulların, Enternasyonalist devrimci Barbara Anna Kistlerin sancağını. Dersimlerde, Piranlarda, Karadenizlerde, gerilla savaşım yoğunlaştırmayı yaygınlaştırarak yükselten TKP/ML alana giriyor" diye tanıtıp selamladılar. Bu tanıtım kortejdeki çocuğu daha bir artırarak, alkışlarla ve sloganlarla karşılandı. Alanda, "Yaşasın partimiz TKP/ML", "Kürdistan faşizme mezar olacak" sloganları canlı ve büyük bir coşku ile haykırılıyordu.

Yürüyüş kolunun miting alanına yerleşmesiyle birlikte, saygı duruşuna geçildi. Yürüyüşü düzenleyen örgüt ve partilerin ortak olarak hazırladıkları konuşma Türkçe, Kürtçe ve Almanca olarak üç dilden yapıldı. Çeşitli sanatçı, ozan ve gruplarında yer aldığı miting, büyük bir coşku ve başarıyla sonuçlandı.

## Tamil Kaplanları iyi vurdu

**Haber Merkezi-** Sri Lanka'nın kuzeyindeki Pooneryn askeri üssüne 11 Kasım'da saldıran Tamil gerillaları, 200'den fazla askeri öldürdüler. Tamil gerillalarının hakimiyetinde olan Jaffna Yarımadası yakınlarındaki askeri üsse yapılan bu güçlü saldırıdan sonra birçok asker kaçtı. Dağılan askerlerin yerleri belirlenemediği için ölü sayısı net olarak belirlenemedi. Sri Lanka Savunma Bakanı General Hamilton Wanasinghe, yaptığı açıklamada "Gerillaların saldırısı devam ettiği için kesin 010 sayısını vermek imkansız. Takviye güçlerini bölgeye indirmiyoruz" dedi. Saldırı sırasında üstte yaklaşık 1500 asker bulunduğu, gerillaların iki tank ve birkaç hücum bot ele geçirdiği hükümet tarafından itiraf edildi.

Sri Lanka, Hint Okyanusu'nda bir ada ülkesi. Yarı-feodal, yarı-sömürge sosyo-ekonomik yapıya sahip. ABD, Japonya, Hollanda, Almanya ve Çin tarafından sömürülür. Sri Lanka (veya Seylan) halkı, küçük ve çay üretimine mahkum edilmiştir (tıpkı Peru'daki

koka üretimi gibi). Seylan, iki ana ulusun yaşadığı bir ülkedir: Egemen ulus Sinhaller (nüfusun dörtte üçü) ve ezilen ulus Tamil (nüfusun beşte biri). Tamil Kaplanları, ulusal bağımsızlık için savaşıyor ve ülkenin kuzeyinde oldukça etkin.



Genç kadınlardan oluşan bir Tamil İnhar timi.

